

308908 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1917 సం. జూలై నెల 6 వ తేది శుక్రవారము } No. 82
సంపుటము. ౪. } శింశానామ సంవత్సరామాస బహుళ ద్వితీయ ౨. } సంచిక ౧౨

మంచిమనము! దేవదేలు ఖర్చుపడినవి!! తెలుక కొరకవు!!!
2 వందలు కొనువారికి అత్తలబ్ధిమున కొరకవి
తోడంద్రప్రలాపము అను గ్రంథముకట్టి ఇనాము.

మేలైన బహుళ పట్టుపందలు.

అశేకపంచలు ఖర్చుపడినందున
ప్రస్తుతము భగలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకలారా! కృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గల మేలైన అశేక
పట్టుపందలు పండుగదినముల అనంద
ముకొరకు తెప్పించి పుక్కియించుచు
న్నాము. ఇందులో ఎరువు, పచ్చు,
అకుపచ్చు, రోజా, మేళు వర్షం,
వర్షాది రంగులు గలవి. క్లాఫునీయమైనవి, త్వరపడుడు.
వక్రమూనిడివిన్ని 2 1/2 మూర వెడల్పుగల పట్టుపందె 1-కి 2.0-0
బహుళ మట్టుబాలరు చొకము 2 మూరలు ... 1.6-0
3 చొకములు తెప్పించుకొను పాన్ లెన్ పేనా ఇనాము.
అన్నిటికి పోటీజీ ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామ:- రాజలక్ష్మి కంపెనీ,
8, కందపు మెదలి పిడి, తిరుకల్లిక్కేజి మదరాసు.

వ్యవసాయము

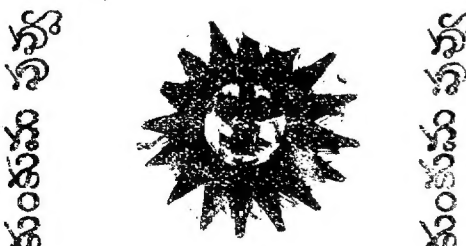
---:0:0---

మాస పత్రిక.

అశేక నూతన వ్యవసాయ విషయము లిందు బోధింప
బడును. భూముల నెట్లు బాగుచేయునో, ఎట్టిపంటల నెట్లు
పండింపనో, తోటల నెట్లు వృద్ధిచేయనో, ఎట్టిపంటల
కెట్టి ఎరువులు నేయనో, చీడల నెట్లు నివారించనో,
సహకార సంఘముగలవి లాభము తెట్టిలో మొదలగు నశేక
విషయములు దీనివలన తెలియ గలవు. ఇందు బోధింపబడు.
క్రొత్త పద్ధతులు వ్యవసాయాభివృద్ధికి మిగుల బోధపడును.
వ్యవసాయదారులకు చాల సుపయోగకరముగ నుండును.
ప్రతిసాసమును నుమారు 40 పుటల గ్రంథము పంపబడును
చందా సంవత్సరము 1-కి 2-0-0.

రావుసామెంబు జి. నారాయణస్వామి నాయుడు
గారు బి.ఎ., వ్యవసాయ పత్రికాధిపతి.
771 ఎలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దకొరకును. కొనువారు సూర్యమాహర్షుల
గమనింపుడు. కరస్పాకాడెన్ను మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:--

ఎన్. నారాయణ ఆంధ్రు కంపెనీ.
(53) 21. హమ్మంపిడి, బొంబాయి.

అనిలైన్ చాయలు - బర్మీ కేజ్ (బెర్మిన్)
కెన్ జో - ౨5 ఫ్రైవ్ (కెన్ జో)
కాంగోరెడ్ (బేయర్)
టిన్ను 1-కి జోన్ను 8 గలది.
వక్రపైవ్ 4 (B. N.) కి సెనాచాయ
టిన్ను 1-కి అవున్ను 2) గలది.
కొరకు వైవిధ్యము:--
చాలే మహమ్మద్ హజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,
791 నెం 248, 249 ఎస్టేట్ కేజ్, మద్రాసు.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ ఆంధ్రు కో,
[728] మదనపూరా, బెనారస్ సిటి.
కాశీలోనుండు అనేక చిత్రమయిన మంచి
వస్తువులు మీరు బహుచవుకగ సగ్లయి చేతురు.
ఒకసారి అర్జును యిచ్చిమాచినచో తమకే
తెలియగలదు.

రాణీసంయుక్త గ్రంథకర్తచే తెనిగింపబడిన
పురుషార్థప్రకాశము.
ఇంగ్లండుయొక్క తాత్కాలిక స్థితినిబట్టి దేశమం
దంతట నుత్తమవిధానం బగు శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింప
వలెనను నుద్దేశము మనస్సుననిడికొని 'స్పెషల్' అను
కాన్ఫ్రెన్సు (ఎక్స్ ప్రెస్) అను గ్రంథము నెట్లు
చదివెనో అట్లే ప్రస్తుతకాలపు హిందూదేశ
స్థితినిబట్టి మనదేశమందెట్లెడల నుత్తమబగు శిక్షా
పద్ధతి వ్యాపింపవలెనను నభిలాషతోడ నిశుద్ధానంద
నిత్యానందు లీ గ్రంథమును చదివి యున్నారు.
విద్యయం దభిమానముగల ప్రతి యాంగ్లప్రతి, ప్రతి
యాంక్షపురుషుడు ఈ గ్రంథమును దప్పక చదివితీర
వలయును. ప్రయిమరీ పాఠశాలల యుపాధ్యాయుల
కిని మిక్కిలి యుపయోగకరము. మరియు సంఘ
సంస్కరణయం దభిలాషగల వారికి కిది చింత
మనోహర యుగ శాస్త్రం. 450 పుటల పుస్తకము.
జూలై 15 వ తేది లోగా వ్రాయువారికి ఖర్చులు
గాక ను. 1 మను, తిరువారీ వ్రాయువారికి ను. 1.4
కును పంపబడును. కలయువారిట్లు వ్రాయవలయును.
ఆర్.యమ్.వి. జానకిరావు.
హస్త, పాఠ గుంటూరు.
గుంటూరు.
(800)

శివార్జితేపు కస్తూరి, మంచిది చులము 1-కి ...	80-0-0
లోలోజనము, మంచిది	7-0-0
కుంకుమ పువ్వు చులము 1-కి ...	2-0-0
ఆదిపద్మికానా లేక జున్ను	2-8-0
పచ్చకర్పూరం	2-0-0
రసభస్మము చులము 1-కి నూ	0-10-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0
యంకుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-6-0

అమృతాంజనముడితో, బొంబాయి ఆండ్ మద్రాసు

అమృతాంజనము
అన్నివోషులకు పట్టావధము.
చక్కని వట్టితో నడక సీసా 1-కి నెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును.
నాయుపుబొట్ట బోగొట్టును.
చార్వపునొప్పుల బార
కోలుకు, పొట్ట బోగొట్టును.
సువాసన గలిగి యుండును.
ప్రతియింట నుండదగినది.
దీనిని విదేశములలో
కూడ వాడుచున్నారు.
లక్షల కొలది సీసాలు విక్రయము.
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచుమందు.
అమృతాంజనం డిపో. } 188, శ్రీశాస్త్ర, బొంబాయి,
} 7, కంబునెట్టి పిడి, మద్రాసు.

చిన్న పురుగులు 100
పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును.
చుండు, బోడి యగుట, నెండుకలూడుట,
పుర్రెపై నెల, అన్నియు చుండుపురుగుల పలన
గలుగును.
శాశ్వతలారా! ఈ పురుగులకే తెయింబోద్దు,
విధి విరాచునుదేశ విదగ ప్రభుదేశ బో
నిరా మీ గృహములలోని శత్రువులను
బంగాయతో నింపబడియుండును.
రీతికలేక పనిచేయుమందు ఈ చుండు
పురుగునకు, అలివ్యా ద్వికయి శ్రీరాంకిం
తేనెటీగ సహకారిగా నుండదగినబంబు.
చుండు ఆరంభయిన వెంటనే నీ
భక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగించక
ఈ శత్రువిన అచిరకాలమునకే బస్యకె
వారిలో సహధ్యాయు గావలసినద్యుక్తు.
కావున నిట్టి పరచుకొనుచు

“కామినియా నూనె”
నడోయడన సంహరింపుడు. చుండును బోగొట్టును.
కెండుకలను రాలనివ్వను. పుక్కిలించును బోగొట్టును.
శిలకట్టుకు పరిచుక మగంధద్రవ్యము.
చుట్టిని, నవల మూసెలకు కలూరు చేయవారి మూక
మని పడెడుడు.
చిల బుడ్డి 1-కి ను. 1-0-0 2. కి. ను. 0-8-0
... 2-కి ను. 2-10-0 3. 2. ను. 0-7-0
చీ చి త ము.
ఈ చుండుముల చుండుపురుగులములు, అగ్గివాచిటి
కంపుకొనువారికెట్లు వికలవారి నాడుకొనుటకు సరిహద్దువంత
నూనె గల సీసా ఉచితముగ పంపబడును.
సోలు నీజెంట్లు:--
అంగ్లీయిండియన్ డ్రగ్ ఆంధ్రు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 188, జామ్నూపిడి పిడి, బొంబాయి,
మద్రాసు యేజంటు:- మెనాతాపురుమోక్షంమూర్తి,
29, వైసామహానకోడ, మదరాసు.

రెడ్డిమహాసభ

(-0-)

శ్రీ రామములు

(భార్య సంచికానుబంధము)

ఆడపిల్లలకు 15 ఏండ్లు వచ్చినప్పుడును, మగపిల్లలకు 20 ఏండ్లు వచ్చిన తరువాతను వివాహములు చేయవలెనని హాత్. వేంకటరెడ్డిగారు పూరించి రెడ్డిలో వెంకటరెడ్డియమున నిర్బంధము చేయును లేవుగాన నన బాలబాలికలకు దేహవయములు పొగుగా వృద్ధిపొందిన తరువాతనే వివాహములుచేసి జాతి కల్గివృద్ధి చేసికొందునని. పాపిరెడ్డిగారు తీర్మానము సమకండించి యుక్తవయస్కులగు వధూవరులకు పరస్పర అభిప్రాయములను సరించి వివాహములు చేయవలెనని. దాట్లకు శేషారెడ్డిగారు బాల్య వివాహముల వలన గలుగు దుష్ఫలము శ్రేష్ఠిని, వాని మూలమున పిండపతనమును, ప్ర సుతకాల మరణమును, అపస్మాఃము, వయ్యములు మున్నగు నవి కలుగుననియు చెప్పిరి. కుండ చెందు రెడ్డిగారును తీర్మానమును బలపఱచి అమరావతి వాంఛనీయవలన మహావయోగము గలుగుననియు ఏకపక్షీకృతము సర్వశ్రేయసనియు చెప్పిరి. తీర్మాన మామోదిత మయ్యెను.

రెడ్డిజన పునోద్ధృతికి ప్రత్యేక సంఘము సెకదాని నేర్పఱచి దానియందు రెడ్డిజను లందఱును కేరీ, యుచితరీతిని చందాల నిచ్చి, సంఘానికి విరాళములిచ్చి స్వజాత్యభివృద్ధికి ప్రయత్నింపవలెనని బాట్లకు కోటిరెడ్డిగారు రుపపాదించి తామిదివఱకే సంఘము నేర్పఱచుచేయ నుద్దేశించి ప్రముఖులతో యోచించి నిబంధనల నేర్పఱచి అచ్చొత్తించితి మని చెప్పి ముఖ్యనిబంధనలను వివిధ విరాళములను చందాలను నేయవలెనని సభ్యులందఱొకరించి. ఇందు సంభ్రాంతముగా సాంఘిక బంధమే యుండును. ఇది రాజకీయసంఘము కాదు. ఇంతలో దివాకలబాదయ శేషారెడ్డిగారు అభ్యుత్థికోపన్యాసమున కభి నందించుచు పండిత తంతివాక్త చదువబడెను.

అనంతపురమునుండి వచ్చిన ఒక రెడ్డిప్రముఖుడు 100 రూ॥లను సంఘమున కొనెను. అనం సుబ్బారెడ్డిగారు తీర్మానము సమకండించి ముఖ్యసంఘము నొకదాని నేర్పఱచి జిల్లా, తాలూకా గ్రామసంఘములు శాఖాసంఘములుగా నుండవలెననియు చెప్పిరి. కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డి, వెల్లేటి వెం చరెడ్డిగార్లు బలపఱచినవెనుక తీర్మాన మామోదిత మయ్యెను.

వివాహాది కుశలకార్యములయందు భార్యోక్తవిధానము లకు మించిన కార్యములకు క్యయమును తగ్గించియో తీసివేసి యో సామ్యము మిగిలించి ఈసంఘమున కొనంగవలెనని కాటం రెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారు రుపపాదించి తమ జీవకాలమునందు 5000 లకు మించుండ వుభావకార్యములందు క్యయము చేయవలెనని ప్రతిజ్ఞ చేసిరి. డి. వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు బలపఱచిరి. ఏనుగు కరవారెడ్డిగారు రెడ్డిసంఘానికియొకముగొత్తను తమ యనంతరము కరు యావదాక్షిణ్య 20 వ పాఠాను, దాము భీమాచేయుచుకొనిన 5000 రూ॥లను, జీవకాలమున సంపన్నమునకు 20 రూ॥లను ఇచ్చెదమని వాగ్దానము చేసిరి. సభ్యుల కరతాశక్త్యములు కలరేనను. సభ్యుల త్యుత్సాహవంతిలై చందాల నియ గురవారులైరి. బాలకవి కసిరెడ్డి వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారు తమ కట్టిగాకేరీట 10 రూ॥ల సేసరిరి.

తీర్మాన మామోదిత మయ్యెను.

రెడ్డిసంఘమువారు రెడ్డి సభకు నియమముల నేర్పఱచి రెడ్డి భార్యోక్తవిధానము ననించి రెడ్డిపు పునోద్ధృతికి ప్రయత్నింపవలెనని ముఖాటి ఏనాదిరెడ్డిగారు రుపపాదించిరి. స్వాభి మానాభివృద్ధికి, భావి యత్నప్రయత్నము భూమిరీతయే ముఖ్యసాధనమని కనకమ్మ ఆదినారాయణ రెడ్డిగారు వదిలి తీర్మానము సమకండించి. తీర్మాన మామోదితమయ్యెను.

సంఘ సంస్కరణములను బ్రోత్సహించుచు ఏనుగు గురవారెడ్డిగారు తీర్మానము నుపపాదించి సంఘసంస్కరణముల సంఘం కలవరించి, స్వాభివృద్ధికి ప్రయత్నింపవలెనని చెప్పిరి. కుండ చెందు రెడ్డిగారు బలపఱచిన వెనుక తీర్మాన మామోదితమయ్యెను.

బాలికా బాలిక విద్యాభివృద్ధికోసం విద్యానిలయము లను, విద్యాభి నేతకమలను ఏర్పఱచి ఏనిని ప్రభుత్వమువారును త్వలో ఆవిరయవలెనని రేపేరెడ్డిగారు రుపపాదించి విద్యాభివృద్ధి విద్యాభివృద్ధిములకలన గురవారు కొంతమంది బలపఱచిరి. వెల్లేటి వెంకట రెడ్డిగారు తీర్మానము సమకండించిరి. ఎన్. కుప్పస్వామిరెడ్డిగారు బలపఱచిరి. పి. సుబ్బారెడ్డిగారు బలపఱచుచు చందాలను నేసి సభ్యులు కార్యములు కావలయునని కోరిరి. బాట్లకు శేషారెడ్డి, బాట్లకు కోటిరెడ్డిగారు తీర్మానము సమకండించి. తీర్మాన మామోదిత మయ్యెను.

రెడ్డితెగలోని శాఖోపశాఖలను కలిపివేసి నిర్బంధములు లేక పరస్పరవివాహసంబంధముల నేర్పఱచుకొని స్వజాత్యభివృద్ధికి రెడ్డిచెడును ప్రయత్నింపవలెనని కట్టమంచి కొళంద వేలురెడ్డిగారు రుపపాదించి యొకరింత యుపన్యసింపిరి.

వి. రామిరెడ్డిగారు అనువదించిరి. బోడిరెడ్డి రంగారెడ్డి గారు బలపఱచుచు ఏక ఉపశాఖయందె పరస్పర వివాహ సంబంధములు జరుగుచుండుటచే రెడ్డిజాతి నానాటికి క్షీణించుచున్నదని చెప్పిరి. అనం వెంచెరెడ్డిగారు బలపఱచి రెడ్డి సంతతివా రందఱు సెక్కుటియే యనియు, వృత్తులములమున మాత్రము భేదముచేసినదనియు చెప్పిరి. కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారుబలపఱచుచు ఇదివఱకు ఇతర ఉపశాఖలనుండి వివాహసంబంధములు చేసికొనివారిని గూర్చి తెలిపిరి. రంగారెడ్డిగారును బలపఱచిరి. రాయసామేయ వెంకట్రెడ్డి, పూసం పాపిరెడ్డి, సత్తిరెడ్డి, డి. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, కూర్మారెడ్డి వెంకట్రెడ్డి మున్నగువారామోదించిరి.

తీర్మాన మంగీకృత మయ్యెను.

వివాహములకు నేర్పలను రావింపగూడదన తీర్మానము సభ్యుల యనుమతితో త్రొసివేయబడెను.

రెడ్డిజనులు తమ తిగవులను న్యాయవిచారణములను ప్రత్యేక పంచాయతీ మూలమున పరిష్కరించు కొనవలెనని బాట్లకు లక్ష్మీనరసా రెడ్డిగారు రుపపాదించి కోర్టులలో అభ్యర్థము లాడుట కష్టముగాదనియు, స్వగ్రామ వాసులు దూరముగనుండుటలే జంతు గొంతులేక అభ్యర్థము లాడుదునని చెప్పిరి కొళందవేలురెడ్డిగారు బలపఱచి మాత్రాని ఆదేశమృత నేరములను తిప్ప ఇతరములను పంచాయతీలు విచారింపవచ్చుననిరి. కొండారెడ్డిగారును బలపఱచిన వెనుక తీర్మాన మామోదితమయ్యెను. కుభావకార్యకార్యములందు క్యయములను సాధ్యమై నంతవఱకు తగ్గింపవలెనని కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారు రుపపాదించి అధిక క్యయములవలని యాశ్చర్యములను వివరించి 8,1 రోజులలో వివాహముచేసి సామ్య మిగుల్పరచుననిరి. కుండ సత్తిరెడ్డి బాసకా పట్టాభిరామిరెడ్డి మున్నగువార్లు బలపఱచిన వెనుక నది యామోదితమయ్యెను. రాయసామేయ వెంకటరెడ్డిగారు సురాపాన నిషేధమును గూర్చి తీర్మానము పూరించి సురాపానము విషయమున తాము బడిన పట్టను, సురాపానమువలని యాశ్చర్యములను నడిచి రివ్యా డ్రెస్టు వారి పృథివీపూను సురాపానమును నిషేధించి రినిరి. బడిగురవారెడ్డి, దాట్లకు శేషారెడ్డి, డి. సంజీవరెడ్డి, బాట్లకు కోటిరెడ్డి, మున్నగువారు బలపఱచిరి. శేషారెడ్డిగారు సురాపానము వలని కష్టములను వివరించిరి. తీర్మాన మామోదితమయ్యెను. రెడ్డి వంశ్యుల యుపయోగాగ్ధము పరపతిసంఘముల నేర్పఱచువలెనని నాకలపాటి లచ్చారెడ్డిగారు రుపపాదించిరి. వెద్దయ్యరెడ్డి కూర్మారెడ్డి వేంకటరెడ్డిగార్లు బలపఱచిన వెనుక తీర్మాన మామోదిత మయ్యెను.

ఈతీర్మానముతో తీర్మానములు ముగిసెను. తదనంతరము భీమరెడ్డి వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు సభను ప్రశంసించుచు పద్యములను జదిపిరి. కొలంబేలు రెడ్డిగారు ప్రతినిధుల తరఫున అభ్యుదయసంఘము వాకిరి, విచ్చికకర్కయవాకిరి సభ్యులకును సమన్వయముల నప్పించిరి. కోటిరెడ్డిగారు రాజోపు సభకు కర్మములుచేడలమునకు ఆహ్వానించిరి. రంగూనునుండి వెంకటరెడ్డిగారు నిదనహోటనుండి కోల్లూరు చంద్రారెడ్డిగారు, నాగకాలు చినరామిరెడ్డిగారు, పండితతంతివార్లు వరుస బడెను.

అంతరము అభ్యర్థులు అంత్యోపన్యాసము నొనంగిన వెనుక కరతాశక్త్యములు కలంగుచుండ బాట్లకు శేషారెడ్డిగారు సభ్యులకు ప్రమ్మమాటలంకృతుల చేసిరి. మజ్జన బల దామిరెడ్డి గారిచే అభ్యర్థుల కభినందనములతో సభముగిసెను.

దాదాభాయ్ నారోజి

ఈ నెల 2-వ తేదీని సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీ పురాణం నాగభూషణంపంతులు ఎం. ఏ. బి. యల్ గారి ఆగ్రాస నాధిపత్యముక్రింద బందరు పురజనులసభ జరిగెను. ఈ దినకు తీర్మానము నేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడి నాధోజగారి కుటుంబమునకు తెలియజేయబడెను.

“భవభంధములలో రాజకీయ శీటమును కట్టించి నేతముయొక్క గాజీనాన్నత్యముకోసం ఏమిది సంకల్పములకంటె ఎక్కువదలయు స్వయంపాపములతో నాటుపడి నట్టియు, నేకాభిమానములలో ఆగ్రహణ్యమైనట్టియు, దాగా భూమి కావోజిగారు పోలీసుగారు ప్రసంగించు ఈ సభవారు చింతింపుచు వారి కుటుంబమునకు తమ సానభూమిని డిల్లు మిన్నాను.” అనిచి మా ను మం త గా వ పంతులు గారు, కొదాటి భవరావకృష్ణారావుగారు మున్నగువారు శ్రీవారి జీవితమును గురించి స్మరించిరి.

వైద్యవిషయములు

—000—

జే. జే. ఆర్. గుప్త. ఎల్. ఎం. పి. (మధ్య ఇండియా లోని బస్సెంథాన వైద్యులు) గారు లోకసితాధ్యయ వీడరు. పత్రిక కిటుల వ్రాసిరి.

1. పార్వపునెప్పి.

కొంచెము (ఒకచుట్టు) పంచదారను ఒక వెద్దపంచ పాత్రెడు (టంబరు) నీళ్లలో వేసి మగ్గిస్తుచేసి త్రాగినచో పార్వపునెప్పి తగ్గిపోవును. అటుల తగ్గనిచో మరునాడుద యము మరియొక పంచపాత్రెడు త్రాగినచో నది తప్పక తగ్గి పోవును. నే నీసాధనమువలన స్థలకొలదియండికి బాధను నివారింపజేసితిని. ఈసాధన మెదులను విధియు, శాస్త్రేష్ఠు ఈ వ్యాధి మూలరాగు. వచ్చిన వరల నీసాధనమే చేయవలెను. ధనవంతులు కావలెనని సుగంధద్రవ్యములను గూడ మరబత్తు లో చేర్చుకొనవచ్చును.

2. కందిగకాలు.

టించెరు ఆయోడినును కందిగ కరచిన తావున దళసరిగ రుద్దినచో బాధయును వాపును తగ్గిపోవును.

3. తేలుకాలు.

మారిడిచెట్టు పూచిన రోజులలో మొదట పూత కనుల బడగనే ఆ పువ్వులను నలిపి ఆచేసులకు బాగుగా రుద్దుకొనవలెను. అట్లు రుద్దుకొనిన నెంక వత్సరమువరకు దాని పటిమచెడును. తేలుకుట్టినవారు రాగ నే చేతులతోవట్టిన స్థలమును తాకుచు బాధపోవలెనని సంకల్పించినచో ఏమియు వచ్చినవాడు నవ్వుచు పోవును.

కుట్టినతావున కొకైనును ఇంజుట్టచేసినచో (వ్రాపా డెరిక్ ఇంజుట్టను) బాధ తక్షణమే తగ్గును.

4. సాముకాలు.

(1) కాటుతగిలిన తావున వైద్యగమున గట్టిక కట్టు కట్టుట మంచిది.

(2) రక్తము బాగుగా ప్రసరించుటకు కత్తితోకోయు టయు కాటుతగిలినచోట పొటాసియం పర్మాంగనేటును బాగుగా రుద్దుటయు మంచిది.

(3) అరటిచెట్టు లేరకాడలనుండి వానిని నలిపి బట్టను పిడిచినట్లు పిడిచినచో రసమువచ్చును. ఆ రసము నెంతత్రా గించిన నంతమంచిది. సాధారణముగ నెంకవైటుచాలును. ఈ అరటిరసమును త్రాగినందున నెట్టి అనారోగ్యమును కలుగదు. నేను చాలమంది కీ సాధనమువలన ఆరోగ్యమును కలిగించితిని.

పాశ్చాత్య నాగరకము వలని బాధలు.

ప్రస్తుతము సర్ రివీంద్ర నాథుడు రాజకీయ విషయ కాలోచనామాసముడై, ప్రతివస్తువు యొక్క తత్వమును గను గిన యత్నింపుచున్నాడు. ఈమహామహుడు ప్రపంచమందం తలను సంచారముచేసి, ప్రతిదేశములోని పరిస్థితులనలలోకింపు చున్నాడు. ఈతడు చాలకాలము ఆమెరికా దేశములోను, జపాను దేశములోనుసంచరించుచున్నాడు. ప్రాప్సవిషయదేశము లలో కొంతకాలము నివసించుటచే తండాదేశముల స్థితిగతు లను బాగుగ నెరిగి, తత్కాలమున రెండువిషయములను నేర్చు కొనెను. ఐరోపా, ఆమెరికా భండుములలో విశ్చంభణము గాంచుచున్న దేశములలో ప్రాయములు గొప్పవిషయక్షమామా సము లనియు, యా కృతన్యాయల నిలచువారి ఆత్మ విసా శము నొంగుననియు యారెకు తెలిసికొనిన మొదటి విషయము. అందుచే పాశ్చాత్యులు, పార్శ్వత్యాగముతో విశ్వమానవ సౌ భ్రాతృత్వమును గుర్తెఱుంగలేక, మానవ పురోవృద్ధికి మాన్యనిగో ధకు లగుచున్నారు. ఐరోపాభండమున జరుగుచున్న మహా సంగ్రామ విగ జాతీయతాభిప్రాయ జనితమే అని సర్ రివీంద్రు ని అభిప్రాయము. జాతీయతాభిప్రాయములు మానవునియొక్క యు, సంఘముయొక్కయు సర్వశక్తులను వెంపొందింపక, మను జులయంద్రసమానులుగ జేసి, వారి వ్యక్తిత్వమును రూపుమాపు నని, మరకవివరుని యభిప్రాయము. జాతీయతను నెలకొల్పు తత్తులు, విశ్వ భ్రాతృత్వమునకు ప్రత్యక్షవిరుద్ధములు. ఈ అభి ప్రాయములను ఆమెరికా దేశములో ననేకసభలలోనితడు వ్యక్తి కరించి, అచ్చటివారల మానసముల నీవిషయమై మోచింపునట్లు ప్రతిపదీసెను. ఎంతకాలమువరకును ప్రశ్నయు సమకూడదో, ఎంతకాలమువరకును ప్రపంచమున శాంతి నెలకొల్పుబడదో, ఎంతకాలమువరకును మానవాదర్శములు ఫలవంతములు కా జాలవో, అంతకుమును, జాతులన్నయు స్వరక్షణార్థము ప్రత్యేకతెగలుగ నుండక తప్పదు. అందు చిన్న జాతులు, బల వంతము లగు వెద్దజాతులవారి అధీనముననుండి, వారి రక్షణ ము సెందుచుండును. ఒక తెగవారి జాతీయతాభిమానము, కృత్యమునకు బెడదవలె, ఆత్మరక్షణమున కత్యవసరము.

“బెంగాలీ” పత్రిక.

స్థానిక ప్రభుత్వములు

పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము

మా. ఎమ్. రామచంద్రారావుపరమహంసాచార్యులు.

(మొదటి భాగము)

ఇది గోపము.

ఇక నినుపదారులు, ఇరిగేషను పనులు, సెక్యూరిటీ పనులున్నవి. ఈ రెండింటి కంటేను స్థానిక ప్రభుత్వముల స్థితి యనుసంబ్ధి ప్రకారముగనున్నది. పట్టణ, డిపార్టుమెంటుల నిర్మాణము, తిరుదొడ్లకుల పరిసరములు చుట్టును నడియల నిండియా దొరతనమువారే పరిష్కరించుచున్నారు. ఇరిగేషను మున్నగు ప్రజాసౌకర్య కార్యములకు ధనము నిచ్చు బాధ్యత ఇండియా దొరతనమువారిగనుండున్నది. వర్తమానమున ఇరిగేషను పనులకు ధనము నుడుపు పెట్టుటయందు కొన్ని చిక్కులున్నవి. లాభకర కార్యములలో పెద్దవాని కన్నీటికిని ఇండియా దొరతనమువారు ధనము నిచ్చుచున్నారు. వీరికి ధన లోపము కలిగిన, ఇరిగేషను కార్యములకు లోపములు గలుగుచున్నవి. కాలువలు మున్నగువాని వలన వచ్చిన లాభమున, ప్రాంతాలనలు వర్షరాల మరమ్మత్తునకు గాని, నూతనపు పనుల తల పెట్టుటయందు గాని వినియోగించుటకు రాష్ట్రీయదొరతనముల కధికారమునొసగిన చాల లాభ ముండు ననియు, తన్మూలమున ఇరిగేషనుపనులు విరివివొందు ననియు కమిషనువారికి నూచింపబడినది. ఇరిగేషనుపనులములను రాష్ట్రీయదొరతనములవశే మొనరించిన, మిగులప్రయోజనకారియై యుండునని కమిషనువారు గూడ సెప్పకొని యున్నారు. వర్తమానమున నమలున నున్న విధానమువలన లాభములును నష్టములును గూడ నున్నవి. అన్ని రాష్ట్రములయందలి ఇరిగేషను పనుల విమర్శించి, వాని కన్నీటికిని ధనమును గూర్చు నధికార మొక్క ఇండియాదొరతనమువారి పరమున నుండుట చే, రాష్ట్రములయందలి కార్యములు విరివిజెందలేదని రాష్ట్ర పాలకులుగూడ తలంచుచున్నారు. ఇరిగేషనుకమిషనువారి నూచనములు ఇంజనీయరు సర్ ఆర్థురకాటనుగారి యభిప్రాయముల ననుసరింపక యున్నవి. ఇతర కార్యభారములేక నిరంతరమును ఇరిగేషనుపనులయందు చరించు నావిగేషను ఇరిగేషను బోర్డులను ప్రతిరాష్ట్రమునను నెలకొల్పి కాటనుగారి వాంఛ. ఈ కార్యముల చక్కచేయు రాష్ట్రముల యందలి కార్యనిర్వాహక సంఘములు సమర్థములుగావు. ఇంజనీయరుగాక, మరయిద్దరు ముగ్గురు సభ్యులు గల ప్రత్యేక సంఘములు ప్రతిరాష్ట్రమునను నెలవడవలయును. ఇరిగేషను, రాకపోక మార్గములకు సంబంధించిన యావత్తువిషయముల నీ సంఘములు పరిపాలింపవలసి యున్నది. బోర్డుల సేర్పాటుచిన పని శీఘ్రముగ సాగలేదని కొందరెడిరింతురు. కాని విషయముల విమర్శించుట యావత్కము. విషయము కష్టమైన, తీర్మాన మాలస్యముకాక తప్పదు. ఇరిగేషను పట్టికువచ్చు డిపార్టుమెంటులలోని యుద్యోగులను తప్ప యితర కార్యభారము గల యుద్యోగుల నీబోర్డులయందు నియమింపరాదు. ఈ యేర్పాటువలన గూడ వ్యవస్థ సంతృప్తికరము గానియెడల సభ్యుల తొలగించి నూతనసభ్యుల సేర్పాటుచేయవలయును. ఉద్యోగమున నున్నంతకాలమును ఉద్యోగిని గౌరవించి యాతనియందు విశ్వాస ముంపవలయును. అత డసమర్థుడగునని, నీతి బాహ్య వర్తనమునగాని తెలువరించినపు డాతని నాస్థానము నుండి తొలగించి, వేరొకని నియోగింపవలయునే గాని అతని నా స్థానముననే యుంచి అడుగడుగునకు తిట్టుచు, విశ్వసింపక యుండుట పట్టికు వచ్చు బోర్డునకు డేమయు గాదు. వ్యవసారములను తమ యిష్టానుసారము నడపుటకు బోర్డువారు స్వేచ్ఛ గలిగియుండవలెను. కొంతవైకమును వారివశే మొనర్చి, బోర్డువారిచర్యను తమకు నివేదింప దొరతనమువారు కానించుట యుక్తము.

పట్టికువచ్చునాఖి కడు విస్తీర్ణము. శాఖకు వినియోగించినద్రవ్యము చాల స్వల్పము కాబట్టి ఇండియావారు పట్టికువచ్చునాఖి లేదనుటయే యుత్కృష్టము. కనుక మన గౌరవమును కాపాడుకొన దలచితిమేని గత శతాబ్దమున జరుగవలసి యుండిన కార్యముల నీదశవర్షములయందును జరుపవలసియున్నది. ఈకార్య నిర్వహణమునకు నిపులులు తమ యావచ్చుకొని వినియోగింపవలసి యున్నది. కానియెడల కార్యములును జరుగలేరవు. "ఏమియు పాటుపడక, చల్లగ నూర్చునుము" అను పాదరబా

టును పట్టికువచ్చు బోర్డువారు కామకొనలేదు. ఇంతవరకు నీశాఖవారు వైమాత్రమునే గమనించి యున్నారు. "ఏ నష్టమైన భరింపుము. ఔ మ బా ధ వలన ప్రజలు మలమల మాడినను సరే. కోర్టు, నీటివసతి లేనికారణమున లక్షలకొలది యాదాయము గంగకలసినను సరే. కదలకూడదు ఏకార్యము నొనర్చుకూడదను సంకల్పమున నింతకాలము పట్టికువచ్చు బోర్డువారు పనిచేసిరి. ఈ భావమును తొలగించి యిప్పుడు ప్రతి సభ్యునియొద్దట ను "కార్యపరమపు గమ్యు" పొచ్చుచు వాక్యములను నెలకొల్పవలసియున్నది. ఏకార్యము వైపును దలపెట్టుటకు పూర్వము తమయంద్యోగులను కలక్టరుగారికి తెలియ చేయవలయును. కొన్ని లక్షల ప్రజయు, సుమారు 40 లక్షల యాదాయమును కలక్టరుగారి వశమొందునుగాని 1500 రూపాయలకు మించిన కార్యము నెఱపినిగాని తమ యిష్టానుసారము తీర్మానింప కలక్టరుగారి కధికారములేదు. కనుక వీరు రివెన్యూ బోర్డువారికి తెలియ చేసి కొన, నింతవ్యయము నామోదింప వారి కధికారము తేనందున, కలక్టరుగారి కన్నపము స్థానిక కార్యనిర్వాహక సభకేర్తును. కాని 15 వేల రూపాయలకు మించిన వ్యయము నంగీకరింప వీరికి హక్కు లేకపోవుటచే అవిషయమును వీరు సామ్రాజ్య సభ కను వు గు రు. చిన్న రాష్ట్రముల మంచి చెడ్డలు తెక్కచేయు నీ సామ్రాజ్య సంఘమువారు వ్యయపుబాధ్యతల తప్పించుకొనజూతురు. కనుక కలక్టరుగారి విజ్ఞప్తి ఇంగ్లాండున కేగును. అచట మరిరెండు బోర్డులు వై విషయమును చర్చించును. ఇంతకును ప్రయోజనమేమి? ఫలిత మెద్దియు గానరాదు. ఫలితమున్న నది యావత్కకలకు సరియైనది గాదని సుమారు 40 సం॥ల క్రిందట కాటనుగారనియున్నారు. అప్పటినుండి అధికారవిభజన సంఘమువారి మూలమున కొంతయభివృద్ధి కలిగినదిగాని కాటనుగారధిక్షేపించిన రాజ్యాంగతంత్ర మింతవరకును అమలులోనున్నది. ఇండియాదొరతనమువారి యభిమతములేనిది, స్థానిక ప్రభుత్వములు తమరాష్ట్రమునందలి ఇరిగేషను కార్యమును నడపుకొనుటకు వీలులేదు. నూతనోద్యమముల జ్ఞోరుకొన హక్కులేదు.

ఇనుపదారులు

ఇనుపదారులస్థితి ఇరిగేషనుకంటే వీనమై యున్నది. ఇనుపదారుల యధికారమునంతయు కేంద్రీకరించినందున స్థానిక ప్రభుత్వముల యధికారమునకు కొంతగలిగి ప్రజల కసంతృప్తి కలిగినది. ఇనుపదారిబోర్డు సేర్పాటుచి దొరతనమువారు తమ విధ్యుక్తముల గొన్నిటి నీబోర్డున కప్పగించినవారైరి. పట్టికు వచ్చు డిపార్టుమెంటులో సొకశాఖ నుండి యినుపదారులకు దొరతనమువారికి కొంతసంఘము సేర్పాటుచిరి. ఈ సంఘమున సొక యధ్యక్షుడును, నిరువురుసభ్యులును గలరు. ఈబోర్డునకు ఇనుపదారుల చట్టముప్రకారము ఆలోచనసభా యుతు డగు రాజప్రతినిధి యధికారములు కొన్ని ప్రసాదింపబడినవి. దొరతనమువారు సామ్యము ప్రాగుచేసి యినుపదారులను నెలకొల్పిరి. ఇనుపదారులు రాష్ట్రీయములు గాకపోవుట చే ఇనుపదారి బోర్డు వంటి ముఖ్యధికారముగల యొక సంఘ ముండుట యావత్కము. బోర్డు ఏ ఏడుటకు పూర్వము రాష్ట్రీయ దొరతనములకు ఇనుపదారుల యందు పాలనాధికార ముండెడిది. బోర్డు స్థాపింపబడిన యనంతరమున రాష్ట్రీయ దొరతనములకుండుకొన్న నధికారముల నూడబెక్కి, దొరతనమువారు యధికారములను బోర్డున కొనగిరి. వైమాత్రము వలన, ప్రయాణీకుల సౌకర్యము మున్నగు ననేక విషయములయందు దఖలు ప్రచ్చుకొన రాష్ట్రీయ దొరతనము లక్ష్యమగుటయు, ఇనుపదారుల యధికారము లన్నియు నొకపో గుండుటయు సంభవించినవి. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులు ప్రజలకు గాని, స్థానిక ప్రభుత్వములకు గాని సమర్థముగ నుండుటలేదు. కొన్ని ప్రభుత్వములు తమయ సంతృప్తిని వెలువరించి యున్నవి. జిల్లాబోర్డు ఇనుపదారి నిర్మాణమున నిటీవల కొన్ని రాష్ట్రీయ దొరతనములు తమ తమపాలనావిధానము యనుసారము లను విపులపరచియున్నవి. ఇండియా దొరతనమువారి ప్రాత్యాహ కారణమున జిల్లా బోర్డులు ఇనుపదారుల నిర్మాణమునకు పూనుకొనినవి. రాష్ట్రీయదొరతనముల దీనావధునబట్టి జిల్లాబోర్డులకు ధనమాదిగా గల విషయములయందు దనేకమగు చిక్కు లేర్పడి యున్నది.

రాష్ట్రీయదొరతనముల వశమొనరింప బడిన డిపార్టుమెంటులలో నిండియా దొరతనమువారి కెట్టి యధికార మున్నదియు నింతవరకు వివరించినది. ఇట్టి వివరణమువలన కడచిన కొలదివత్సరముల యందు ఆరి కవిషయము లయందును, పరిపా

లనా విధానములధ యందును, పురోవృద్ధి లేదని నావాదముగాదు. వర్తమానపాలనా విధానమే యోగ్యమని వాదించు వారి వాదమును నేను గమనింపకపో లేదు. అధికారవిభజన మింకను జరుగుట యావత్కము. పాశ్చాత్య రాజ్యాంగవిధానములు ప్రబలికొలదియు వైవిధ్యమును నుపేక్షచేసిన ప్రమాద మధికముకాగలదు. దేశపురోవృద్ధి కావత్కమగు ననుస్థల సెన్సిటివ్ పరిష్కరింపవలసి యున్నదిగాన, తమవిధ్యుక్తమును క్రమమగురీతిని నెలవేర్వలయున్న రాష్ట్రీయదొరతనములకు ఇండియా దొరతనమువారు చరింత యధికార మొనరుదును. వర్తమా నున హిందూ దేశపరిపాలనా బాధ్యతలన్నియు ఇండియాదొరతనమువారికి వై నాధారపడియున్నవి. ఈవిధానమును మార్చి, కేంద్రీకరింపదగు యధికారములను మాత్రమే, ఇండియా దొరతనమువారి వశమొనరించి తక్కిన పగు స్థానికముగ నధికారములను రాష్ట్రీయ దొరతనముల కొనగవలయును. పరిపాలనాధికారముల నీతరగన ఇండియా దొరతనమునకును రాష్ట్రీయ దొరతనములకును పంచవలసి యున్నది.

రాయలుకమిషనువారి యభిప్రాయము.

ఇప్పుడమలులోనున్న పరిపాలనా తంత్రమును రాయలు కమిషను వారామోదించియున్నారు. ఇండియా దొరతనము వారికిని రాష్ట్రీయ దొరతనమునకును గల అన్యోన్య సంబంధములు నూతన పరిస్థితుల ననుసరించి మారుచుండవలయును. స్థితిగతులనుబట్టి స్థానిక ప్రభుత్వముల యధికారములను తగ్గించుట హెచ్చించుట మున్నగు పెద్దతనము ఇండియా దొరతనమునకును ఇండియా మంత్రికిని ఉండవలయునని కమిషనువారి భిప్రాయపడిరి. కనుక వర్తమాన విధానమునే య మలు జరుపవలసినదని కమిషనువారు తలంచిరి. స్థానిక దొరతనములకు పరిపాలనాధికారములను చెందజేయుటను గూర్చి వారు నూచించిన ఉపాయము లంతయొన్నదగినవికావు. అధికార కేంద్రీకరణమువలన కలిగిన నష్టములను తొలగింప నీనూచనములు సమర్థవంతములుకావు. అధికార విభజనముకొరకు విశ్వప్రయత్నములు జరుగుచుండినను అట్టివిభజన ముద్యోగుల యిష్టాయుత్పతలవై నాధారపడియుండుటచేత లభ్యపడలేదు. వైనివివరింపబడిన తమయభిప్రాయములకు కారణములెట్టివియు కమిషనువారు తెలియబరపలేదు. సీడెనుపోము ప్రభు వొనర్చిన (కమిషనువారి కార్యములవై) ఖండిన మెంతయు నంగీకృతమై యున్నది. ఎన్నియొ ఛేదరలు పరిపాలనము లేర్పడియుండ వానిని కమిషనువారు పాటించిరారు. ఆ దొరతనముల నాధారము జేసికొనిన, ఇండియా పరిపాలన విషయమున వీరి కెంతయు సహాయ మలవడియుండును. తన్మూలమున రాజనీతిజ్ఞ యెచితుగు నూచనము లెన్నిటికో కమిషను వొనర్చిన నవకాశ ముండెడిది. వైగా కమిషనువారు ముఖ్యాంశమును పరిష్కరింప లేక పోయిరి. ఎప్పటికెప్పుడై ప్రస్తుత ముచీరున రాజ్యమున నడపుట ప్రమాదకరము. అర్ధ శతాబ్దమునుండి రాష్ట్రీయదొరతనములు స్వస్థతతో పరిపాలనా విధానముల క్రమక్రమముగ నారేపినవి. కనుక ఇండియా దొరతనమువారు బోక్త్యము కలుగజేసికొనకుండనె యీ దొరతనములు తమ కార్యములను చక్కజేసికొనగలవు. వర్తమాన పాలనావిధానము 1858 సం॥మున సేర్పడినది లగాయతు, పరిపాలనమున నెట్టి పురోవృద్ధి గలిగినదియు కమిషనువారు గమనింప లేదు. అధికారవిభజనపద్ధతి స్థానిక పరిపాలకులకు స్వేచ్ఛను ప్రసాదింప ననుసంబ్ధమైయున్నది; గనుక ఉభయవ్యయముల హక్కులను కేటించు నూతనమగు ఏర్పాటుల శాస్త్రీయ మొనరించుటయే తమకోపాయము. ఇట్లొనరించినందువలన లాభము లనేకములున్నవి. సాంఘిక రాజకీయాదివిషయముల సొక రాష్ట్రమింకొక రాష్ట్రమును మించజూచుచు దేశమున కభివృద్ధిని దెచ్చును. రాష్ట్రీయదొరతనములకు గౌరవ మధికమై సామర్థ్యము నార్జించును. తమస్థితిగతుల కనుగుణమగుటలు చేరించి యభివృద్ధి నొందుటకు రాష్ట్రీయ దొరతనముల కవకాశము గలుగును. ఇట్టి పరిపాలనమువలన ప్రజలకు డేమమగును. తుట్టుతుడకు. రాష్ట్రములకు స్వేచ్ఛ యలవడగలను. సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన యంశములను ఇండియా దొరతనమునకు విడిచిపెట్టి రాష్ట్రీయదొరతనములు రాష్ట్రీయ కార్యభారమును ఇండియా దొరతనమునకు తగ్గించును. తత్కారణమున ఇండియా దొరతనము వారికి స్వేచ్ఛయలవడి, హిందూదేశమున కంతకును సంబంధించిన యంశములను వారు క్రమముగ పరికిరింప గలుగుదురు.

అందలి ప్రధానాంశములు.

తిరువ్రాసినందుండి పిల్లలు న్యాయించియు పత్రికకు
 వ్రాసిరి. నేను హోమురాలు స్వదేశే యుద్యమములనుగూర్చి
 యుపద్యసించుటకు సుచారముచేయు వంగికరించినందులకు
 నన్నభినందించుచు వివాసుబహుమారు పి. లేకపిల్లగారు మన్నన
 నాకు పలువురు నాకు లేఖలు వ్రాసిరి. నేను వారికందరికిని
 నా కృతజ్ఞతను విన్నవించుచున్నాను. ఇంకను చాల లేఖలు
 వచ్చినవి. వారముదినములలో నేను ప్రయాణమునకు ఏర్పాటు
 చేసి కొంచుచున్నాను. హోమురాలువలన జరిగిందాదులకంటె
 పేరిటలే లాభ వర్ధికము కలుగును. వారికి పారిశ్రామికవిద్యా
 విషయములనుందు చాల లాభము కలుగగలదని నా యభి
 ప్రాయము.

కాని, మానసవి కాసము తోడనే మనము తృప్తి నొంద
రాదు. అట్లయిన మానవప్రపంచ మెంతయో రమణీయముగ
నుండియుండును. కాని యీ కాలమున విద్యావర్ధములు భావో
ద్రేక జనకములుగ మాత్రమే యుండి, ధీవి కాస దాసుకము
లుగ నుండకపోవుటచే, మానవుని బుద్ధి అంతయు నిద్దయాత్మ
కాశయముల కొరకు దుక్కిరియోగము జేయుచున్నది. అం
దుచేతనే యీ ఘోర సంగ్రామము సంప్రాప్తమైనది. ప్రస్తు
తము పాఠశాలలలో గణపబడు ఆశయములు తృప్తికరముగ
లేవు. అవి మానవుని స్వాధీపకత్వము నెలవడజేయుచున్నవి.
భారతీయ యువకుని దేశభక్తిపూరితునిగ, జేయవలెననియు,
తనదేశమునకును, సోదరులకు ను తే మము జే కూర్చుట
కలదు పాటుపడవలెననియు, యీతడు జీవించుటవలన యీతని
సంఘ మభివృద్ధి నొందవలయుననియు, ఇట్టి ఆశయములను

రాష్ట్రీయ దొరతనముల వారు ఆయా రాష్ట్రములలోని
నిజ్జి సంఘముల నేర్పలువ వలెననియు ఆ సంఘములందు భూ-
స్వాములు వజీబులు ప్రజానాయకులు మున్నగు అనధికారుల
సచి కముగ సభ్యులునుగ చేర్చవలెననియును ఇండియా దొరతన
ము వారు నుడివిరి.

స్థానిక వార్తలు

దీపముల వేళి:—6, 7, 8 తేదీల సాయంకాలము 7-8 గంటల యీ సగరమున దీపములు వెలిగింపబడును.

హిందూ బాలికా పాఠశాల; కోమలేశ్వరంపేట:— ఈ బాలికా పాఠశాలకు గావునాపేట కలనల కన్నను పెట్టి గారు పోషకులుగా నుండుటకు సమ్మతించిరి.

చెన్నపురి నీటిసమస్య:— మైసూరు నుండి రోజువారీ రోడ్డు, సెనెతోన్ రోడ్డు, నాటానుబ్బయ్య మొదలవీధి, నాచయ్యప్ప పెట్టి వీధి, ఆరండులో వీధి, మహాదేవ పేటలో రోవిలవీధి మొదలుగాగల వీధులకు నీరు గుండ సరిగ నీరువచ్చుటలేదని తెలియుచున్నది.

స్తూడెంటు క్లబ్బు:—ఈ క్లబ్బు వారి ఏర్పాటు ప్రకారము బార్బిటపురు ఆదియప్పనాయక వీధి 125-వ గృహమున ఈ నెల 7 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రము 5-80 గంటలకు “రామకృష్ణ ద్వైతావతారము”ను గూర్చి ఒంగోలు ఎస్. నరసింహారావు నాయకుగా రుపన్యసించెదరు.

క్రికెట్ ములగు ఏకాంబరయ్యగారు:— చిరకాలమునుండి “సుగుణవిలాస” సభాసభ్యులుగా నుండి సభ మేలు కొఱచు కష్టపడి పాటుపడిన పి. ఏకాంబరయ్యగారు (బి. ఎ. డి. ఎల్. హైకోర్టు వకీలు) చనిపోయినందున సంతాపసూచకముగ నిన్నటి దినమున సభ ముగియబడినది. ఏకాంబరయ్యగారి కుమారులు.

మహమ్మదీయ విద్యాసంఘ విద్యార్థి వేతనములు:—ఈ సంఘమువారు లా, పాసిస్ట్, ఆర్టులు, ఇంజనీరింగు, వీనిలో నేదైన వదలు విద్యార్థులకు వేతనము లియ్య నుద్ద్యోజనముగా గాన యీ వేతనమును బడయుగోరు విద్యార్థులు ఈ నెల 15 వ తేదీలోపున సంఘ కార్యదర్శులకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

బంగారపు ఉంగరము దొరకుట:— పచ్చయ పు కళాశాల నాల్గవట్లాను విద్యార్థులగు కె. రామారావు గారు యీ నెల 4 వ తేదీన వై. ఎం. ఐ. ఏ. మండలిపునెల వై తమ కొక బంగారపు ఉంగరము దొరికినదని ఏ. రంగ నాథం గారితో చెప్పి ఆయనకు దానిని యిచ్చివేసిరి. ఆయన రమణ నా ఉంగరమును పోగొట్టుకొనినవారు ఆనవాళ్ళతో ఏ. రంగ నాథంగారికి వ్రాసినచో వారాయుంగరమును పంపి వేసెనన.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:— ఈ సమాజము యొక్క నూతన సంవత్సరపు మొదటి ప్రార్థనసభ యీ నెల 8-వ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు వెంకటాచలలో రాఘవాచారియార్ వీధి 15 నెంబి భవనమున జరుగును. తేనువళ్ళ రాజగోపాలరావుగారు బి. ఏ. ఆంధ్రమఖ్య యగు ప్రార్థన సభి “దేశీయ ప్రార్థనాభివృద్ధి సహకరించిన మతము” అను విషయము గూర్చి యుపన్యసించెదరు. సామాజికులు, సభ్యులు 2 గంటలలోగా వచ్చుచేయ ప్రార్థకులని కార్యదర్శి ప్రకటించిరి.

మహారాష్ట్ర విద్యనిధి:—ఈ నిధియొక్క కార్య నిర్వాహక సంఘమువారు యీ క్రింద వివరింపబడిన విద్యార్థులకు ఈ సంవత్సరమున విద్యార్థి వేతనముల నియ్య నిశ్చయించిరి. ఎం. రామచంద్రారావుగారు, సీనియరు బి. ఏ. కౌసు చెన్నపురి; బి. సర్వోదయరావుగారు, జూనియరు బి. ఏ. తిరువనంతపురము. టి. ఎస్. రాజగోపాలకౌగారు, జూనియరు బి. ఏ. చెన్నపురి; కె. రంగస్వామిరావుగారు, సీనియరు, ఇంటరు మీడికేటు, తిరుచనాపల్లి. డి. శ్రీనివాసరావుగారు, సీనియరు యంటరుమీడికేటు చెన్నపురి. బి. కృష్ణస్వామిరావుగారు, సీనియరు ఇంటరుమీడికేటు, తిరుచనాపల్లి; టి. ఎస్. ముద్దూర్ రావుగారు 5 వ స్థానము, తుళురు; టి. ఎస్. శంకర్ రావుగారు, 6 వ స్థానము, తంజావూరు; ద్రవ్యము చాల నందున నర్సులకు నిర్దేశ విద్యార్థులకు వేతనములనియ్యలేక పోయి యి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు విచారించుచున్నారు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

విత్తకథ:— పూర్వచంద్రహాస్ అను నతడు తన తండ్రిని చంపివేసినందున ఛౌన్ పూరు సెషన్సుజడ్జిగారు వానికి ఉరిశిక్ష విధించిరి.

వాచినీ దొంగలించుట:—మాడురాయి అను సొక సేన లాని కుట్టువాడు “కార్ పోల్” సి. ఏ. హోల్స్ క్రాఫ్టుగారి చేతి గడియారమును దొంగిలించినందుకు 100 రూ॥లు జూర్య నావిధింపబడెను.

చాత్య:—గోవిందస్వామి నాయకన్ అనువాడు కొలా కర వడివేలు అనునతనితల పగులగొట్టినందులకు వానికి ననాలుగు మాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. వడివేలు ఆదెబ్బకలన రివిజముల బ్రతికిచనిపోయెను.

మోటారు బండివిషయము:— ఈ నెల 2-వ తేదీ రాత్రి మాంటూగోడ్డులో డియాంబెలను హోటలుకొద్ద ఆర్థుమిక్కు గారు తమ మోటారుబండిని వీధులు లేకుండ నాపినందుకు 50 రూ॥లు జరిమానా విధింప బడెను.

దొంగతనము:— గోవిందస్వామి అనునతడు తానుకాపురమున్న యింటివారిగది తలుపులను మారు తాళములతో తెరచి లోనప్రవేశించి 95 రూ॥ల నోట్లను ఆపహరించి నందుకు 2 మాసములు కఠినశిక్షయు 50 రూ॥ల జూర్యనాయు విధించబడెను.

మోసము:— రామపేట కాపురస్థుడగు సర్ వార్ హుస్సేన్ అనునతడు హైదరాబాదు నాస్తవ్యులగు నవాబు బహదూర్ చౌలాబహుద్దూర్ గారిని నూతురూపాయిల స్వల్ప ద్రవ్యములతో దగా చేసినందుకుగాను ఆతనికి 50 రూ॥లు జూర్యనాయు 1 సంవత్సరపు కఠినశిక్షయు విధింపబడెను.

ఆంధ్రప్రకాశిక

ప్రజాభిరామ రెడ్డిగారు

5-7-17 ఆంధ్రప్రకాశిక 4 వ పేజీ 4 వ కాలమునందున్న వ్యాఖ్యలలో “ఆంధ్రప్రదేశ్ నా స్వగృహం” అను శీర్షిక క్రింద వ్రాయబడియున్న విషయమును చదివి దిగ్భ్రమ జెందితిని. అంగు “రెడ్డిగారికి నేటివీరకాయ వ్యాధి ముం బ్రకటించి స్వజాతి వైషమ్యమును సంపాదించుటకంటె స్వజాతివైషమ్య రణమున కవసరములగు విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొని స్వజాత్యభిమానమును సంపాదించు కొనుట తెన్ను” అని యున్నది.

“స్వాజాతివైషమ్యమును సంపాదించుకొనుటకంటె...” మున్నగువాక్యములతో రెడ్డిగారికి సలహానిచ్చినవారు, “స్వదేశ వైషమ్యమును సంపాదించు కొనుటకంటె స్వదేశోద్ధరణమున కవసరములగు విషయములలో జోక్యముకలుగు చేసికొని, స్వదేశాభిమానమును సంపాదించు కొనుట తెన్ను” యని మొదట తాము తెలిసికొని యుండినచో పిచ్చుటనిట్టి సలహానిచ్చియుండెడి వారుకాదని నాయభిప్రాయము. దిగ్భ్రమయేలననగ స్వదేశాభిమానమును గోల్పోయిన వారికి స్వజాత్యభిమానభావము గూడ కనపించునామని..... పువ్వాసి.

దాడుల తరుముట.

లండను, జులై 5:— రుద్రుడు అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. బ్రిజనీకి తూర్పునకు, లివిటిజా కొలియని యాకు తూర్పునకు కొన్ని శత్రుదాడుల మేము తరిమివైచితిమి. వెండిజాయిరునకు పక్షిణమునకు, పచ్చిరుమునకు ఉన్న భిక్షములకర్ష కేంద్రపులు తీవ్రముగ పోరుచున్నాడు.

రుష్యాస్త్రీ పటాలము.

పెట్రోగ్రాదు, జులై 5:— నెంటు వెనాకు కెఫీడ్రలు యలో పెట్రోగ్రాదు స్త్రీ వైషిష్ట్యమును దీవించు సమయమున గూడిన సమావేశము స్తుతి పాత్రము. మొదటిదశమున 200 స్త్రీలును బాలికలును గలరు. జుట్టును పురుషుల వలె క్రాపు చేయించుకొని పురుష వైషిష్ట్య ప్రధానమున వారు తుపాకుల చేతమూని యుండిరి.

మోటారుబండ్లు నడపువారికి మోచ్యురిక:— గతనెల నెల 12 వ తేదీ రాత్రి 7 గంటలకు బోస్టుపెట్టి అను నతనితల యుజమానుని మోటారుబండిని తప్పదారిని నడుపుచుండగా కావలియన్న పోలీసుభటుడు సరియైన మార్గములోనికి వీసుడు నాయుని చెప్పినను లక్ష్యపెట్టినందున నతనికి 50 రూపాయలు జూర్యనా విధింపబడెను.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

వెంట్రువెగడ విమర్శ.

ఆయా: ఇప్పుడు మన ఆంధ్రదేశమునందు పదునెనిమిది వెగడలున్నవి. ఆ వెగడలన్నియు మంత్రులవలననే యేర్పడియుండవచ్చునని నాయభిప్రాయము. వెగడయన నేమో శబ్దతత్వా కరాది నిఘంటువులందు కానిపించుటలేదు. వెగడయనమంత్ర కథమగుచున్నది. అటువైషిష్ట్య ప్రవృత్తియని యుండవలయునగాని వెగడయని యుండవని నాయాశయము. మాపుర నాయు “వెంట్రువెగడ”. నేను ఎన్ని మారులు ఈవిషయమై ప్రయత్నించినను ఎవ్వరును నాయనకళంకమును కనిపింపకుండజేయలేది. నేనీ తీరున తలంచుచున్నాను. వెంట్రాప్రవృత్తియని మాపురమందున సెనకోసంబోధనచేసి యుండును. దాని నేమోపారులు వెంట్రువెగడయని వాడుచున్నారు. ఈశంకను బుధజనులు పత్రికాముఖమున తెలియజేయగలందులకును పిన్నవాడనైనను నాయభిరుత మీదెప్పులందులకు నెంతయు విన్నవించు చున్నాను.

దొంతం శెట్టి నాగేశ్వరరావు.

II

బలవంతపు బ్రాహ్మణ్యము.

ఆయా: రాజీలుతాతాకాలో అధికారులు కొందఱు ధాల్గాకాలో ప్రతిగ్రామమునకు యుద్ధయుణముకొరకు మకాములు చేసి రయితులను బెడరించి యుద్ధయుణమునకు చందాలుజేసి వసూలు చేయుచున్నారు. ఎంతటి పేదరయుడు అయినను అధమము ను 7-12-0 లకు తక్కువలేదు. ఇయ్యవివారిని పోలీసువారిచే కొంపలు దోపించెదమనిరి. సబుబిజ్జస్త్రియవారి ఆక్షేప మొదలగువానిలో మీరు సామ్యునిజినమొదల యుద్ధయుణముక్రింద తీసికొనెదమనియు యిన్కంకంపన్న పన్నయెక్కువకత్తెదయనియు బెడరించుచున్నారు. మానేదరయులందరు నోలపెట్టుచున్నారు. మావద్ద సామ్యులేక (పేదవారము అగుటవల్ల) ను 1-కి 2 దబ్బుల చొప్పున ఇతరవోట్ల కడ్డక తెచ్చుకొని అధికారుల బలవంతముచే అప్పపత్రములు కొనుచున్నాము. వీరలకు గ్రామోన్యోగమును సహాయపడి గురుకుల కొంపలు తీయుచున్నాను.

బక పేదరయుడు.

బ్రిటనుగో బంగారీ దుంపలు.

లండను జులై 5:— కరెంటు గార్డెనర్ల వంటి విశేషముగ బంగారీ దుంపలు పొరుచేయబడెను. దేశమం చంతట నీపంట బాగుగ నున్నది. ఇదిగాక టెక్సీఆఫ్రికా, కెన్యా, హాలెండు స్పెయినులనుండి విశేషముగ రాగలవు. భము యంద గించుచున్నవి.

విద్యార్థి గృహములు:— బళ్ళారిలోనున్న రెండు ఉన్నత పాఠశాలల విద్యార్థులకునుగూడ సొక విద్యార్థి గృహమును కట్టించుటకు దొరతనమువారు రు 16125 ల సేసంగిరి.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు

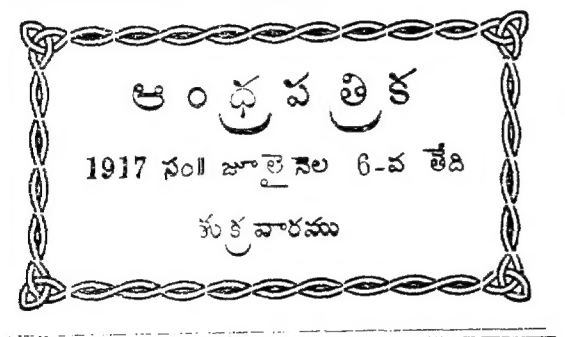
లిలా లేక సురేంద్రనగరము:— ఇందు స్త్రీల మనస్తత్వము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1.0-0
యశోధర:— ఇందోక యాడుది తనమగనివైంగల యనురాగమునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తన్మితీకెచ్చును 0-12-0
మనోరమ:— మగడు పేట కేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కుకొననతని సావధ్యంబుచే విడిపించి, స్త్రీల వెండ్లిచేయను. 0-10-0
జగదేకరంభ:— అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తన్మితీకెచ్చు సావధ్యవతి కథ ... .. అ. 0-10-0
సహోదరవాంఛ:— తమ్మునకు బుద్ధితేక కలపించినను అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
అత్తగారూటమున కోర్కెనికోడొడ్డ ప్రలాపము:— అత్తలు కోడొడ్డను బాధించు విధములగుట. అ. 0-2-0
మిత్రద్రోహము:— ఆపకృష్టునిగొడుగు మిత్రునిగొడుగు నొకమోసాడెడల తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన వనం 0-2-0
నలయునారు:— కణ్ణాక బుక్ డిపో, 6, నేంకటేశమ్మ స్త్రీ వీధి, సామంకాకు పేట, సునారాడ్. ఇవియేగాక యితరనవలలు క్షుభులు సుఖభుజిననగు గుంపులు.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశమునం దంతటను ఆంధ్రవిద్యానిధి పక్షమున సంచారము చేసి, దాని ప్రయోజనమును ఆంధ్రసోదరుల కెరుకపరచి వారిని సభ్యులుగ చేర్చుటకు, సమర్థత గల యేజంట్లు కావలసియున్నారు. నలుయవారు, వారి కిదివరకు గల లోకానుభవమును గూర్చియు, వారు కోరు పేతనమును గూర్చియు, ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శులు. 7 తంబుకెట్టివిధికి వ్రాయు ప్రార్థితులు.

విషయానుక్రమణిక.

రెడ్డిమహాసభ - తీర్మానములు	2
స్థానిక ప్రభుత్వములు	3
జాతీయసభ్యులు	4
స్థానికపార్టీలు	5
ప్రధానవ్యాసము	
దాదాభాయి నారోజిగారు - స్టేట్సుమన్ పత్రిక దుడుకుతనము	6
పార్టీలు - వ్యాఖ్యలు	7
నిరోధామహాసంగ్రామము	8-9
విదేశతంత్రీవాదము	10-11-12
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదము	13
కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము, మా కలకత్తాజాయి	14
వృత్తాంతములు	15
ఆయుర్వేద వైద్యము	16

దాదాభాయి నారోజిగారు.

స్టేట్సుమన్ పత్రిక దుడుకుతనము.

దాదాభాయి నారోజిగారిని గూర్చి ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు విచిత్ర వ్యాఖ్యానములను చేయుచున్నవి. తన కాలమునంతయు హిందూదేశ రాజకీయాభివృద్ధికై వినియోగించి, స్వరాజ్య తారకమంత్ర మునుదేశించిన మహర్షి నారోజి గారి విషయమై యా పత్రికలకు పట్టరాని కోప ముండుట సహజము. అట్టి ప్రతిభావంతుడు భారతీయులలో జనించి, ప్రపంచమందంతను ప్రఖ్యాతి వడసి యుండి, భారతీయుల భారతమును కాపాడి యుండుట, యీ పత్రికలకు దుస్సహము గదా! స్వరాజ్యమును బొందుట కనేక వత్సరముల శిక్ష యవసరమని నారోజిగారి యభిప్రాయమనియు, అందుకై పునాది ప్రారంభింపవలయునని వారు కోరిననియు, ఆ పునాది ప్రారంభింపబడినదనియు, ఇంగ్లీషుమేను పత్రికాభిప్రాయము. నారోజిగారు చిరకాలము క్రిందటనే, యిప్పుడు శాసన నిర్మాణ సభ్యులు గోరిన సంస్కరణములను గోరియుండిరి. కలకత్తా మహాసభలో స్వరాజ్యమును బొందిన గాని, జాతీయ మోక్షము లేదని ఘంటాపథముగ బలికిరి. అట్టితరి, నారోజిగారు గోరిన స్వపరిపాలనము ఇదివరకే ప్రారంభమయిన దని నుపప ఈ పత్రిక ఎటుల సాహసిచెనో తెలిసికొనుట దురూహ్యము.

స్టేట్సుమన్ పత్రికా విమర్శన మంతటితో నాగ లేదు. నాల్గవ తేదిన వెలువడిన స్టేట్సుమన్ పత్రిక యిటుల వ్రాసినది.

“భారతపితామహుని నిర్మాణమును గూర్చి దేశమందు జూపిన విచార వచనములయందు

దాదాభాయి నారోజి హైందవుడుగాడను విషయమును మటుగుపఱచుటకు యత్నము గానించుచున్నది. హిందూదేశమునకు బ్రిటీషువారెంత విదేశీయులలో నారోజిగారును, వారి మతస్థులును నట్టి విదేశీయులే.” నారోజిగారు హైందవేతరుడని వ్రాసి, స్టేట్సుమన్ పత్రిక, లోలోన సంతసము నొందుచున్నది. తన యజ్ఞానమును గూర్చి దుఃఖపడు సమయ మీ పత్రికకు తటస్థించుగాక! ఆంగ్లేయులు వ్రాసిన చరిత్రప్రకారమే, పార్టీవారి దేశమునకు క్రీస్తు జన్మించిన యారవ శతాబ్దమున నరుడెంచి బొంబాయి తీరమున బ్రవేశించిరి. పర్షియా దేశములో పార్శ్వవంశజులప్పటినుండియు నివాసము గావించి యుండలేదు. కదనా లుగు శతాబ్దముల నుండియు భారతదేశమును తమ నివాసభూమిగ జేసికొని మాతృదేశముగ భావించుచు, అన్యదేశముపై తమ దృష్టిని నిగుడించక, క్రీస్తుని గాంచుచున్న పార్శ్వవారు భారతీయులు గారనుటకన్న సాహసము వేరొకటి యుండ బోదు. బ్రిటీషువారికిని పార్శ్వవారికి నీ విషయమై సామ్య మెటులగలదు? బ్రిటీషువారు భారతభూమిని మాతృదేశముగ భావించుటలేదు. వారి దృష్టి ఎల్లప్పుడును బ్రిటనుపైనే యుండును. భారతీయులపై సోదరభావమును గనుపర్చుటలేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున భారతీయులు సోదర పౌరులని గమనించుటలేదు. ఆంగ్లేయు లెక్కిన రైలుబండ్లలో భారతీయులు కూర్చుండుట కయినను వీలులేదు. ఆంగ్లోహైందవులు గడించిన ధన మంతయు తమ దేశములోనే ఖర్చుపెట్టవలయును. హిందూదేశమున నుద్యోగముజేసి, యుపకార వేతనమును ఇంగ్లండులోనే వెచ్చింపవలయును. ప్రతి హైందవ సమస్యయు, ఆంగ్లదేశ పురోభివృద్ధి ననుసరించి వీక్షించుచుచుగాని, హిందూదేశావసరములను బట్టి వీక్షించుటయగును. వీరికి ఇంగ్లండు మాతృభూమి. హిందూదేశ మన్ననో, తమ యక్కఱలను దీర్చుకొనుట కుపయోగపడుచున్నది. కనడా, ఆస్ట్రేలియా, మొదలగు వలస రాజ్యములందు వలె, బ్రిటీషువారు హిందూదేశమున నివాస మేర్పరుచుకొనుచున్నారా? మా కనడా, మా ఆస్ట్రేలియా యవి పీలుచుచున్నట్లు, హిందూదేశముపై అభిమానమును వహించుచున్నారా? మొగలు చక్రవర్తులవలె, ఏశిస్టిలోనో రాజ్యమేర్పరచుకొని, హిందూదేశమును కరిపాలించుచున్నారా? అట్టి తరి, తమతోబాటు పార్శ్వవారిని విదేశీయులనుట కరిహాసాస్పదము గాదా? ఇది గాక పార్శ్వ, హిందూమతములకు సన్నిహిత సంబంధము గలదు. పార్శ్వవారు గౌరవించు దేవతలను హిందువులు గౌరవించుచున్నారు. పార్శ్వవారివలెనే తామును భారతీయులనిపించుకొనవలయునని ఆంగ్లో హైందవుల కభిలాష యున్నచో, వారివలెనే భారతభూమిని మాతృభూమిగ జేసికొనవలెను. స్వదేశాభిమానమును బూనవలెను. భారతీయుల యాశయ ప్రాప్తికై పాటుపడవలయును. ఇట్టి మహత్కార్యమును పార్శ్వవారు సాధించుచున్నారు. ఆంగ్లో హైందవులు వీరి మార్గము ననుసరించెదరా? అప్పుడు వీరిని గూడ భారతీయులలో జేర్చుకొనుట కై యభ్యంతరమును లేదు. హిందూదేశము తంపై అభిమానము వహించినవారిని దరిజేర్చుచు. బుజ్జించును. సుతులుగ భావించి ప్రేమించును. సిస్టరునివేదిత, అసిబిసెంటుగార్లు భారతభూమిపై ఇట్టి యభిమానమును వహించిరి. అందుచే వారు హైందవులచే దేశీయులుగ సన్మానింపబడుచున్నారు.

పార్శ్వవారు భారతీయులు గాక పోయినచో వీరి యూహాప్రకారము మహమ్మదీయులును భార

తీయు లగుటకు వలనుపడదు. వీరు పార్శ్వవారి యాగమనానంతర మీ దేశమున బ్రవేశించిరి. బ్రిటీషు చరిత్రకారులు వ్రాసినట్లు, హిందువులు మధ్య ఆసియా ఖండమునుండి వెలువడి హిందూదేశమున కేతెంచిరి. అటులయినచో, హిందువులు గూడ భారతీయులు గారు. ఇక స్వదేశీయులెవరు? ఈ పత్రికల సిద్ధాంతమే నిజమయిన యెడల, ఆదిమవాసులగు కోడులు, చెంచులు, ఎరుకలు మొదలగువారు మాత్రమే భారతీయులు. ఇంతకన్న నైపరీత్య మెద్దియును లేదు.

హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు, బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర విభేదములు, ప్రజలు భూస్వాములకును విభేదములు, యతివాదమితవాద విభేదములు మొదలగునవి కలిగింప జూచుచుండు ఈ పత్రికలు పార్శ్వవారికిని, తదితర హైందవులకును భేదభావమును గలిగింప జేయుటలో ఆశ్చర్య మెద్దియును లేదు. ఇందుచే, మోసపోవు భాంతీయులుండరు. దాదాభాయి నారోజిగారిని మహర్షి గణములలో నొకరుగ భారతీయు లెల్లరును యుగాంతమువఱకును బూజించుచునే యుండురు. పార్శ్వవారు భారతదేశాభిమానమును విడుచుదురనుట కల్ల. విదేశీయులమని తమ మానసములో ఏ కాలమునందును పార్శ్వవారు తలంపలేదు. మున్నందు తలంచుదు రనుటయు దుర్భాష. స్టేట్సుమన్ పత్రిక తన యజ్ఞతన త్వరలో గ్రహించి చింతించుచుగాక!

బందరు స్వరాజ్యరమితి—జమీందారులు.

జమీందారు లిటీవల స్వపరిపాలనమును గూర్చి ప్రచురించిన ప్రకటనాంతమున, స్వరాజ్య వాదు లుపయోగించు పద్ధతులు సక్రమ పద్ధతులు గావను భావమును సూచించినారు. షాహము రూలు కావలయు ననువారు స్వపరిపాలనము నొసగుటకు సుముహూర్త మెద్దియును లేదనియు, స్వపరిపాలనాత్మక పరిపాలనాభాధ్యతను వహించినతోడనే గలుగుననియు, నిందుకుగాను సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణ సభ్యులు గోరిన సంస్కరణములను వెంటనే యొసగి, స్వపరిపాలనాప్రదానమును కొన్ని వత్సరములలో బూర్తి చేసెదమని వాగ్దాన మొసగవలయుననియు, దొరతనమువారిని గోరుచున్నారు. ఈ కోరికలు సఫలత గాంచుట దొరతనమువారి యకాదార్యముపై నాధారపడియున్నది. అందుచే, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు మన యాందోళనముయొక్క వ్యాయమును గ్రహించుటకై చట్ట విరుద్ధము గాని పద్ధతులనే యవలంబింప స్వరాజ్యవాదుల యాశయము. ఈ పద్ధతుల నవలంబించుటలో బూర్వము వలె ఏ మూడుదినములో ముచ్చట సభలు జరిపి తృప్తి జెందకుండ తడేకనిష్ఠతో స్వపరిపాలనమును బొందుటకు కృషి సలుపవలయు నని వీరి భావము. ఒకవంక దొరతనమువారికి ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచు చుండుటయు, వేరొకవంక బ్రిటను దేశమున ఆంగ్లజాతివారికి మన యాశయములను గూర్చి తెలుపుచుండుటయు వీరి యాందోళనావిధాన మయియున్నది. కరుల దయపై మాత్రమే నాధారపడి యుండక స్వయముగ కృషి సలిపి దేశాభివృద్ధికరమగు మార్గముల నన్వేషించి పనిచేయుటయు, వీరి కార్యవిధానము. ఇందు క్రమభంగమగు పద్ధతు లెవ్విగలవో యూహించుట కనకాశములేదు. ఈ విషయమై బందరు స్వరాజ్యసమితివారు గత బుధవారమునందు సభగూడి యీ సమితుల పద్ధతులలో క్రమభంగ మెటులగలదో తెలుపవలయు ననియు,

లేనిచో ఈ వాక్యముల నుపసంహరించుకొనవలయు ననియు ప్రకటనమును గావించినవారిని, గోరియున్నారు. ఈవార్తను వేరొకచోటచూరిందియున్నారము. జమీందారు లెట్టిజవా బొసంగెదరో చూడవలసి యున్నది.

ఇంగ్లండులో కామన్సునభయందు స్వరాజ్య సమితులు రాజద్రోహమును పురికొల్పు సంఘములని మదరాసు ప్రభుత్వము వారు పీటిని యడచి వైవదలచిరాయను ప్రశ్నను ఛోబల్లేనుగారి నడుగగా, స్థానిక ప్రభుత్వములవారు సక్రమపద్ధతుల నవలంబించుచున్న సంఘముల జోలికి బోరని సెల విచ్చిరి. ఛోబల్లేను గాల్వెనను ఈ సంఘముల పద్ధతు లక్రమములని చెప్పలేకపోయి. అట్టియెడ వేరువిధముగ నూహించుటకు వీరికిగల ప్రబల కారణము తెల్పియో వినగోరుచున్నారము.

ఇకను ప్రజలకు భిన్నమయిన లాభనష్టములు భూస్వాముల కేమి గలవో యూహించుట అశక్యము. ప్రజాసామాన్యముయొక్క శ్రేయస్సే ధనికుల శ్రేయస్సు. వారి పురోభివృద్ధియే వీరి పురోభివృద్ధి. వీరికి వారికి వేర్వేరు లాభనష్టములుండుటకు వీలులేదు. అందుచేత ప్రజలకుద్బోధకరముగు స్వపరిపాలనోద్యమము భారతీయులందరి కళ్యాణమునకు దోడ్పడును. అందుచేత ప్రజలతో పాలు భూస్వాములు గూడ ఈ యుద్యమ ఫల ప్రాప్తికి తగు సాయము జేయుట దేశభివృద్ధి సూచకము. ఒకవేళ పద్ధతులలో శాసన విరుద్ధమెద్దియైనను గాన్పించినచో, బుద్ధుల సమితివారు చెప్పినట్లు "నిజముగు సక్రమపద్ధతు" తెల్పియో నిరూపించి తప్పు ద్రోవను ద్రోక్కుచున్న తమ సోదరుల మార్గములను సంస్కరించుట యావశ్యకము.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు రాజకీయాందోళనమున కడ్డగులు నని యూహించిగాని, యటుల జరుగలేదు. స్వపరిపాలనాందోళనములో బ్రాహ్మణేతరులు ఎక్కుడుగ పాల్గొనుచున్నారు. వాళ్లరు వరదరాజులనాయకుగారు తమ కాలమునంతను స్వపరిపాలనాందోళనమునకై వినియోగించ దలచిరని తెలియుచున్నది. హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములనలేపమసిపోయినవి. భూస్వాములు, ప్రజాసామాన్యమునకుగల భేదములుమాత్రము చిరకాలము నిలుచునా? ఒకవేళ నిలిచినను, కామన్సులాడ్డు అను విభేదమువలెనేయుండి స్వపరిపాలనము లభించుట కంతగ అడ్డురు గలిగింపబోవు.

ప్రముఖపత్రిక—రానున్న సంస్కరణములు.

మొసపాటమియూ విచారణ సంఘ నివేదికమును గూర్చి చర్చింపుడు, లండను ప్రెస్సు పత్రిక హిందూదేశమునకు రానున్న రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చి కొంత సూచించినది. హైందవ ప్రభుత్వాధికారుల చేతులలో కేంద్రీకృతమయియున్న యధికారమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు గొంతవరకిచ్చి, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల స్వాతంత్ర్య మెక్కుడు చేయుట యొక సంస్కరణము. దీని భావము దేశీయులు కోరు రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యముతో సరిపోయినచో, ఈ సంస్కరణ మవశ్యము వాంఛనీయ ముటకు సందియము లేదు. మరియొక సంస్కరణము భారతీయులకు తమ వ్యవహారములను తామే పరిష్కరించికొనుటకు నెక్కుడుగ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుట. ఈవిషయము యిదమిట్టిని నిరూపణకేయుటకు వీలు గనిపించలేదు. ఎంతవఱకు స్వపరిపాలన యొసగబడునో స్పష్టపడలేదు. ప్రెస్సు పత్రిక దొరతనమువారి కొకసలహా నొసగుచున్నది. దొర

తనమువారు కొండలనుండి దిగి జనులలో గలసి మెలసి నివసించినగాని, పరిపాలనము సాష్టవముగ నుండదని స్పష్టీకరించినది. ఈ సంస్కరణమును భారతీయు లెన్ని వత్సరములనుండియో వాంఛించుచున్నారు. ఈ సంస్కరణమును వెంటనే యములలో బెట్టుట యవసరము. దొరతనమువారప్పుడే తామియ్యదలచుకొనిన సంస్కరణములను గూర్చి యాలోచించుచున్నారు. హైందవ నాయకులు ప్రజల యాశయములను, ఇంగ్లండునకు బోయి నివేదించుట కింతకన్నను మంచితరుణము లేదు. ఈ తరుణమును బోగొట్టి కొనినచో, మన మొరలాల్చిపబడకుండగనే మనకు సంతృప్తి గొలుపని విధానమును మనము భరింపవలసి వచ్చుట నిశ్చయము.

యుద్ధపు ఖయిదీలు
బ్రిటీషు ప్రతినిధులును జర్మను ప్రతినిధులును యుద్ధపు ఖయిదీల కిషమమై వీళ్లను గల్పించి కొనుటకు హామీలు దేశములోని హేగుకుత్తనమున సమావేశమయి, ముచ్చటించికొని రట. సంగ్రామరంగమున కట్టుకొనబడిన ఖయిదీలు, తదితర ఖయిదీలను గూర్చి తృప్తికరముగ సమాధానము కుదిరినదట! వీరలపై విధించుశిక్షల గూర్చిగూడ నిదివరకు గల యపోహలు పోయినవట! కాని యొకరిగొంతు లొకరు గోసికొనుటకు సిద్ధమయినజాతుల ప్రతినిధులు తటస్థరాష్ట్రమున గూడి యుద్ధవిషయమై శాంతముగ నెటుల జర్పించిరో యూహించుట కష్టసాధ్యము. హాలాతుదేశపు మంత్రి యుధయ దేశీయుల నాహ్వానించుచు, నిట్టి పనులకై యుధయులను నీ దేశములో సమావేశపరచి, సాయము జేయుటకు సిద్ధముగా నున్నానని పలికెను. జర్మనీ దేశము కొంచెము శాంతిపథమును ద్రొక్కుచు, పాపభీతిని జెందుట మొదలిడిన దనుట కిది సూచకమేమో?

స్త్రీల సైనికదళము
పెట్రోగ్రేడులో స్త్రీలసైనికదళము నేర్పాటు జేసినారట. అందు రెండువందల మందిస్త్రీలు గలరట. వీరందరును తలవెండ్రుకలను కట్టించి కొని, మగవారివలెనే సైనికదుస్తుల ధరించి పెట్రోగ్రేడులో నిలువబడగ, మతగురువు వీరి నాశీర్వాదించెనట. రుష్యులుస్త్రీలుగూడ రణోత్సాహము నెటుల జూపుచున్నారో యిందుచే విచిత్రముగుచున్నది. నాగరిక ప్రపంచమున నారీమణులు శౌర్య ప్రతాపమును జూపుట కిదియే ప్రథమ దృష్టాంతము. హిందూదేశమున పూర్వకాలమున రణోత్సాహమును జూపిన నారీమణులు లేకపోలేదు. ఆంధ్రదేశమున నాయకురాలి చరిత్రమును జదివినవారు ఆమెయొక్క యాహవా కౌశలమును జూచి విస్మయము జెందుటకు సందియము లేదు. తమ స్త్రీలనుగూడ రణరంగమున కర్పింప సిద్ధముగ నున్న రుష్యావారు విజయు లగుటకు సందియ ముండునా?

తటస్థుల మందుగనులు

లండన్, జూలై 5.—వేటిడినము ప్రజాసభలో రాబర్టు సెలీలుప్రభువుగారిలుల బలికిరి. తటస్థదేశీయ పతాకముతో నేతలున్నదేశమైన తన సముద్రతీరములనుండి మందుగనియొడల బయటదేశం నిచ్చినట్లు తెలిసినను ఆ తటస్థదేశము నుండి తిగిన వస్తుపరిహారముల బొందవలయు నని దొరతనమువారు ద్వేషించుచున్నారు.
గోరువుల యెగుమతినిగూర్చి ఆర్థంప్రైవ్ దొరతనమువారు ప్రకటించిన నావికపు టు త్తరువును తొలగించుటకు దొరతనమువారు శక్తి వంచనములేక పనిజేసెదరనిగూడ యతడు పలికెను.

వృత్తాంతములు

అధిక సంఖ్యాకలగు ప్రజాప్రతి నిధ్యముల నేర్పరుపవలయుననుపపాదనము | జూలై నాల్గవ తేదీ నాటి ప్రజాసభలో తీరస్కరింపబడెను.

ఈనెల 3వ తేదీ సాయంకాలమున తిరునల్వేలి పాలం కోట వాస్తవ్యులు సభచేసి ఆదినింటమ్మ వాడియూ, అరంజేయి, గాల్ల నిప్పుధావాసములను ఆక్షేపించిరి.

నూత్తురుడి సో జడ్డిగా పనిచేయుచు, కొంత కాలము జిల్లాజడ్డి పనికూడ చేసిన మహాదేవశ్రీ గారు పనిచాలించుకొనిరి.

పొంగువ్యాధి:—పొంగురూపు పరిసరమున యీ వ్యాధులు ప్రబలముగా నున్నవనియు, ఈ కారణముననే పరిషత్తి కారి పాకకాలను పరీక్షగావించు పీలుచేక పోయెననియు, చాలమంది నెన్దనాల్గుల కూడ నీ వ్యాధులచే రాధపడుచున్నారనియు తెలియవచ్చుచున్నది.

సంక్షేత స్థానములు:—నెల్లూరు మండలమున ఉదయగిరి తాలూకాలోని ఉదయగిరి పట్టణమునందున్న రంగనాయకులు దేశమును కృష్ణాని జేవాలయమును గోపురమును కల్యాణ మంటపమును పోపాడ రహాకమును సంక్షేత స్థానములలో చేర్చుటకైని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

ఆరుకొలను గ్రామమునందలి కారదా నికేతన ప్రథమ వార్షికోత్సవము గతమాసపు 26-వ తేదీన ఆయ్యుడేవర కాశీ శ్రీవరావుగారి యధ్యక్షత క్రింద జయప్రదముగ జరిగినది. గత సంవత్సరాదాయము రు 120-15-0 అందు 79-12-0 లు వసూలయ్యెను. వ్యయము 75-2-3 లు.

పిలారునందు స్థాపించబడిన అన్నరత్న విద్యాదాన సమాజమునకు క్రొత్తదేవమును నిర్మించుటకు చుదాలు ప్రోగుచేయుటకు చున్నవనియు, హాక నెలొళుతో సంకమైన 6 మాసములలో సమాజమునకు 1145-14-3 లు ఆదాయముండెననియు, వ్యయము 807-12-2 అనియు కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

కోయంబత్తూరు మండలసభ:—జరుగబోవు కోయంబత్తూరు జిల్లా సభకు అధ్యక్షురాలుగ నెన్నకొనబడిన ఆనిశే నెంటమ్మగారికి పుంసాధానము తేటస్థించినందున తాముయేమి చేయవలయు చచ్చిందుటకు యీ సభ ఆహ్వాన సంఘమువారు ఈ నెల 15-వ తేదీన కోయంబత్తూరు విక్టోరియా టవునువోలు సం దొక సభ చేయుదురు.

క్రీడకేషులకు నాకార్చకుర్ ప్రభువుగారు ఇంగ్లండు కోమనధర్మిక్ చచ్చకి, 100,000 పానులును అందవో నగరమున చచ్చి స్థాపించుటకు 20,000 పానులును, నార్విచ్చిలో కట్టబడుచున్నచచ్చి పనిప్రాక్తి అగుటకు 30,000 ల పానులును, మతగురువులకు విద్య నేర్పుటకు 10,000 పానులును ఇంక మరి కొన్ని పనులకు 35,000 పానులును యిచ్చుటకు వీలువ్రాసి చనిపోయిన తెలియవచ్చుచున్నది.

కడచిన ముదవాడము సాయంకాలము లాంగ్ ఫర్డు టవునువద్ద నొక గోతిలో స్నానము చేయబోయిన మెర్రి వెల్లి వైయింకు, అకనతడు స్నానము చేయమింద నాయలోకి నులొని వైకి రాతేకపోయినందున గట్టునై నున్నవాని యన్నయ, మరయొక బాలుకును సహాయము చేయుటకు నెవరైన పిలుచుకొనినద్యుటకు నింటికి పోయిరి. కాని వారు మరల వచ్చుంతలో వారు మునిగి చనిపోవుటయేగాక వారిని రక్షింపబోయిన నొక తోట నానిగూడ ప్రాణాపాయస్థితి కలిగినది తెలియుచున్నది.

పారిశ్రామిక నాయకుని బంధించుట
స్కాంట్లక్, (వెనిశ్వేనియ) ప్రపంచమును సారిశ్రామిక నిర్మాణకర్త యని చేరుగాంచిన జోసెఫ్ బ్ర్యాలరు గారు జన్మకుల వేతనమును బహిసి అమెరికావారి గుట్టును జర్మనులకు తెలియజేయుచున్నాడను ఆచూకముమీద అమెరికావారు వీరిని బంధించిరి. నెన్సెలుజేనియా రాక్షసి బ్రాహ్మ గనులలో పనిచేయుచున్న వారు ప్రందరకు లంచముచ్చి 12 సార్లు సమైక్యము జేసిరి.

విరోధామహాసంగ్రహము

భారతఖండరాజ్యాంగసంస్కారములు

(0)
లండను టైమ్స్ పత్రిక నూచనలు
(0)

ఇండియా దొరతనమువారు కొండలనుండి దిగవలెను.

అమెరికా ప్రభుత్వాధిపతి జర్మను గూఢచారులు-అపాయనీధి

(0)
రష్యా ఆవస్కందనము-జర్మనుల పరాజయము

అంతర్జాతీయ లాటరీ-మలయా యూదులు మొదటి బహుమతిని బడయుట.

(రైటరు ఏ.జె.సి.)

ఇంగ్లండు

విమానదాడి వివరములు

లండన్, జూలై 5:— వైమానికులు వర్షము కురియు చుండగ ముట్టడించిరి. చుట్టులవలన వైమానికుల లెక్కను కాన్పించుట లేదు. బ్రిటిషు వైమానికుల కిది చాల సంతకముగ నుండెను. ఇట్లున్న బ్రిటిషు వైమానికులు ముందంజవేసి అతి వేగముగ వ్యూహముల నేర్పజుకొని పరుగిడుచున్న 14-17 శత్రు విమానములను వెన్నంటి వాటినిన్నిటిని ఛేదించిరి. జర్మనుల సమీపించునరకి వీరు సముద్రముఖముగ నేగిరి. శత్రువులు చిత్రముగ ద్వంద్వయుద్ధము చేయుచు తిరోగమన ముగావించిరి. వైమానికులు అవ్యక్తులగు చున్న కాలమున శత్రువులకేటము ఎల్లరకును వివరించెను. నిశ్చయముగ హావ్విచ్చి కెట్టి నష్టముగలుగ లేదని నుడువదగినది. కాని చుట్టు ప్రక్కలమాత్రము కొన్ని నష్టములు వాటిల్లినవి.

జర్మనులకు తటస్థదేశములవారు సరఫరాచేయుట

లండన్ జూలై 5:— తటస్థదేశముల సరఫరాచేయు గురించి విల్సన్ ప్రభువుగారు ప్రభువుల సభలో నేడు వచనోపారముగ ముచ్చటించిరి. వెక్స్ మోసములనుండి బ్రిటిషుదీవులకుండిపోలందు వారికిని, డెన్మార్క్-వారికి నెట్టి ఆహారపదార్థములు గాని ఎరువుగా నివసించుచు చేయుటకులేదు. 1916 సం. మధ్యకాలమునుండి ఎన్ని చిక్కులు గలిగినను తృప్తికరముగ హాంలనువామూత్రము బ్రిటిషుదీవులకు కలయుపదార్థములను ఎగుమతిచేయుచున్నార. హాంలను వారికంటె డెన్మార్క్-వారికి ఎక్కువ అపారకర్యములకలవు. ఆరు వారములనుండి డెన్మార్క్-గూ-వారు బ్రిటిషు దీవులకు ఒక వస్తువునైనను ఎగుమతి చేయలేదు. వర్తమానమున డెన్మార్క్-వారు వెన్న, పంది మాంసము మున్నగువాటిని ఎగుమతి చేయుట కారంభించిరి. తటస్థ దేశములనుండి జర్మనిదేశమునకు ఆహారపదార్థములు పోకుండగ ప్రభుత్వమువారు కట్టుబట్టుము చేయుచున్నారు. అమెరికా వారికంగ్రామమున కీయకొనుటం జేసి బ్రిటిషు వారి కెంతయు లాభముగ నున్నది. చుట్టుప్రక్కల నున్న తటస్థ దేశములు రాక్షసి బొగ్గుకై జర్మనివారిపై ఆధారపడి యున్నవి. కాని ఇప్పుడు తనకు ఆహార పదార్థముల నెగుమతి చేసినగాని రాక్షసి బొగ్గుసంపదని తటస్థ దేశములను జర్మనులు వెరపింపజాలరు. మనకట్టి కష్టములులేకుండగ తటస్థ దేశములతో నెర్గు కెట్లా దిగ్ముగ ఆలోచించవలెను. ఇతరదేశములనుండి తటస్థ దేశములకు ఎగుమతి చేయుటకు వస్తువులను తటస్థదేశములు జర్మనులకు పంపుట ప్రార్థన నాపివేసిరి. కాని జర్మనులకు తటస్థ దేశములకు విస్తారముగ వస్తువులను ఎగుమతిచేయుచునే యున్నారు. ఈ ఎగుమతు లన్నియు తటస్థదేశములయందు పండు వ్యవసాయ పదార్థములకు సంబంధించినవి. వాటిని మాత్రము ఎగుమతి గాకుండగ ఎన్నటికిని మాన్పజాలము. ఒకదేశ మనము ఆపకలిగితిమేని మనమనుకొన్నట్లు జర్మనులకు అంతకష్టము కలుగజాలదు. పూర్వము విదేశములనుండి తటస్థ దేశములకు ఎగుమతి చేయుటకు వస్తువులను తటస్థదేశములు జర్మనులకు గుమతి చేయుట మానినచో అంతవరకు నష్టము కలుగగలదు.

గుజ్జపుపండుములు మరల ప్రారంభమగుట.

లండన్, జూలై 5:— దేశవత్సరమునకు గుజ్జము లాశ్యకముగ బుచ్చే గుజ్జపు పండుములు మితముగ నుండవలెనని యుద్ధమంత్రి వర్ణమువారు నిశ్చయించిరి. జూలై మధ్యభా

గము మొదలుకొని న్యూ మార్కెట్టులో గుజ్జపుపండుములను 40 రోజులవరకు జరుపవలెనని జాకి ఆశ్చికసంఘ యజమానునకు ఉత్తరువు జేసిరి. తదితరచోట్ల యుద్ధ కార్యాలయము, మందు గుండు మంత్రివర్గము, వర్తక సంఘము వారి ఉత్తరువుల ననుసరించి పండుములను జరుపవలెననిగూడ నూచించిరి. ప్రత్యేకముగ పండుముల కేగువాగ్గురు రైలుబండ్లు చేరుబడవు. పండుములకు బోవువారు మోటారు బండ్లలోను ఆడైబండ్లలోను పోకుండగ ఏర్పాటుగావించవలెను. ఈ ఉత్తరువులను ల్లంఘించిన వారిపై నెన్నుల రద్దుచేయబడును. 1200 గుజ్జముల నుమాత్రము పండుములకు తక్కిన చేరుటకు తుర్రపీయ బడెను. గుజ్జమునకు రోజు 15 పానల ఒటుకాయ ధాన్యములను ఆహారముగ నీయవలెను.

అంతర్జాతీయతలో పోరాటము.

ప్యారిసు జూలై 5:— జాక్ మాసములో మొదటి రెండు పక్షములలో అంతర్జాతీయల పోరాటమునకు వర్తక నాకలసంఖ్య 7 వర్తకనాకలు అంతర్జాతీయల చే ముందబడినవి. అంతర్జాతీయతలో పోరి పోరిపోయిన వర్తకనాకల సంఖ్య 18. అంతర్జాతీయతలో పోరియ వర్తకనాక 1 టి మాత్రము ముందబడినది. ఒకకాలవరకు అంతర్జాతీయతలో జాక్ మాసమున 3 సార్లు పోరినది. సముద్రవిమానములు 8 సార్లు పోరినవి. సముద్రపురేవులను సంరక్షించు నాకా శత్రువులు మూడుసార్లు, అంతర్జాతీయతలో పోరినవి.

స్వాతంత్ర్య దినము.

లండన్ జూలై 4:— పార్లమెంటు భవనముపై నేడు అమెరికావారి పతాకమును ఎత్తుడని ఆజ్ఞాపించిరి.

లండను ఉత్సవములు.

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవార్థము లండనులో నక్షత్రము లతోను, చాచలతోను, కూడుకొన్న పతాకముల నెగరవేసిరి. ప్రతివోటును ఉత్సవములు జరిగినవి. ముఖ్యముగ నేవోయిలో బాల్కన్ గారును, అమెరికారాయబారి యగు పేజిగారును ముచ్చటించిరి:— బాల్కన్ గారిట్లు నడిచిరి. గ్రేటు బ్రిటన్ వారును, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములవారును మానవస్వాతంత్ర్యము నిమిత్తమే పోరుచున్నారు. ఇద్దరి ఆదర్శమొకటియే. ఇదే ప్రకారము అమెరికావారికిని గ్రేటు బ్రిటన్ వారికిని కాశ్యతముగ ప్రేమానుబంధములు దట్టముగ అల్లుకొనునని నమ్ముచున్నారు. ఈ ఘోర సంగ్రామముచే ప్రపంచమందు ఆంగ్ల భాషను మాట్లాడు గొప్పజాతులవారిద్దరికిని అన్యోన్యము ముఖ్యఫలితము.

ప్రతి బ్రిటిషుయుద్ధనౌక మందుగని తాకి మునుగుట.

లండన్, జూలై 5:— పురాతనపు బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకొకటి ఉత్తర మహాసముద్రమున మందుగని తాకి మునిగినది నౌగా కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి. 18 గురు హత శేఖరుగ నుండిరి.

ప్రతిటూర్పిడోపడవ మందుగనికి తాకుట

లండన్, జూలై 5:— నల్లసముద్ర మందు పురాతనపు టూర్పిడో పడవొకటి మందుగని తాకి మునిగినది. సర్ రాబర్టు కెస్ట్రెవైలు గారు మృతిచొనినట్లు ప్రకటించ బడినది.

ప్రస్తు

ప్యారిసు నగరపు ఉత్సవములు

ప్యారిసు, జూలై 5:— స్వాతంత్ర్య దినోత్సవముల పాల్గొను నిమిత్త మమెరికా వైస్రములు పరాసు దేశమునకు విచ్చేసెను.

ప్యారిసులో మంచి యుత్సవములు జరిగెను. ప్రెసిడెంట్లు పాల్గొనుచు, మార్షలు బోక్సే గారలు అమెరికా పటాలము పరికించిరి. ఆ పటాలమున కొక పతాకము బహుమతి యొసగబడెను. జర్మనీలో ప్రజాస్వాతంత్ర్యోద్దేశమును బాగుగ వ్యాపింపజేసిన త్వరలో సంధి కుదురగలదని పరాసు ప్రధాన మంత్రి రిబ్బిన్ గారు పలికిరి.

జూలై నాల్గవ తేదీనాటి పరాసు సైనికపు టుత్తరువు సందర్భమున జనరలు పిరేయిను గారు అమెరికా వైస్రముల బహూకరించిరి. ఆ వైస్రములు ప్యారిసు నగరము ద్వారా రణరంగమునకు బోవుచుండెను. ఆ సందర్భమున నతడు అమెరికనులు యుద్ధమున ప్రవేశించుటలో నొకే నిశ్చయమును జేసి కొనుటను గూర్చి విశేషముగ ప్రశంసించిరి.

జర్మను సైనికబలము.

లండన్, జూలై 5:— రణరంగ ప్రధాన కార్యాలయము వద్దనున్న రైటరుగారి విలేఖకుడు జర్మను సైనికబలమును జూచి యిటుల చెప్పెను. 1916 వ సంవత్సరారంభమున జర్మను సైనికబల ముత్తమదశ నొందెను. బలవంతము మీద జనుల వైస్రములలో ప్రవేశ పెట్టుటజేసి 1917 వ సంవత్సరారంభమున నుండు జర్మను సైనిక బలము 1916 వ సంవత్సరపు బలము పోటి ఉండవచ్చునని తోచుచున్నది. కాని హత సైనికుల సామగ్గ్యమును మాత్రము వారిమాక సైనికులవలన సుప్రతింప నేరకుండిరి. సివిలు మోబైజేషను చట్టములకలన శత్రు లసంఖ్యాకలగు సైనికుల గూర్చుచున్నారు. ఇంక పరిశ్రమ వ్యవసాయవృత్తి యవలంబించినవారలలో నొక్కనినైన వైస్రమున జేర్చుటకు వీలులేదు. వీలుగలిగినంతమంది నిదివరకే జేర్చియుండిరి. ఇప్పుడున్న క్రొత్తవైస్రములలో నప్పుడే సైనిక యుక్త మనుష్యులు బొందినబాలురును, యుద్ధములో గాయములు తగిలిన సైనికులు మాత్రమేగలరు. అందు మొదటితరగతివారు నెలకు 40,000 మందియును, రెండవతరగతివారు 50,000 మందియు లభించుచున్నారు. 1919 వ సంవత్సరమున యుద్ధముచేయు తయారుచేయబడిన సైనికులప్పుడే యుద్ధమున కంపబడిరి. 1920 వ సంవత్సరము యుద్ధముచేయు తయారుచేయబడుచున్న 17 ఏడ్ల మనుష్యుల బాలరు పటాలము వైద్యపరీక్ష కంపబడెను. 1917 వ సంవత్సరపు పటాలము గత సంవత్సరమున కడపటి యారుమాసముల నుండియు పోరుచున్నది. ఈసంవత్సరము వారు 1919వ సంవత్సరపు పటాలము సంపన్నును. మే నెల జర్మను మరణజాబితాలలో 1917వ సంవత్సరము వారు నూటికి 12 గురు చొప్పునను 1918వ సంవత్సరమువారు నేయికి 24 గురు చొప్పునను, 1919 వ సంవత్సరము వారిలో కొంత మందియు మరణించిరి.

శత్రువులు తమ వ్యయముల సరుకులొనకలయునేని నెలకు 3 లక్షల మంది సైనికుల చొప్పున సంప్రదించవలయునని ఆతడు వ్రాసియుండెను. మూడు లక్షలుకాదు రెండు లక్షలుకొనినను జర్మను లంతమంది సైనికుల నెవటినుండియు తేజాలరు. జర్మనుల యువజన సైనికదళములు మిక్కిలి సామగ్గ్యములైనవే యగును గాని దినదినము విశేషముగ తరిగిపోవుచున్నవి. క్రిందటి సంవత్సరపు జూను నెలనుండియు శత్రు వైస్రములు విశేషముగ తగిపోవుచున్నవి. ఎంతవరకు వైస్రము లభిగృధి నొందగలనో యంత యుత్తమ సంఖ్యయు నేటి సంవత్సరమున జేరెనది. ఇకమీద సంవత్సరము చేరజాలదు. ఈవైస్రము ప్రతివారమును విశేషముగ వ్యయమగుచున్నది.

శత్రువుల ఫిరంగి వైమానికదాడులు.

లండన్, జూలై 4:— సర్ డగ్లసు హేగు గారిటులు తెలుపుచున్నారు. లెవనకు దక్షిణమునను, ల్యూసుకు తూర్పునను శత్రువులు వైమానికదాడుల నొనర్చిరి. స్కార్ప్స్ కుత్తరమునను, యాప్రసు మెసినిసుల సమీపమునను శత్రువులు భయంకరమగు ఫిరంగియుద్ధ మొనరించిరి. శత్రువుల వైమానికయుద్ధ మింకను తీవ్రముగ నేయున్నది. మేము వివశత్రు విమానముల నెలగూర్చుతిమి. అయిదింటిని నేలకు క్రియిమైచితిమి. మావిమానములలో నొకటి గన్పించు కున్నది.

పరాసువారి యుద్ధనౌక మునుగుట

ప్యారిసు, జూలై 5:— జూన్ 28 వ తేదీని ఒక వర్తక నౌక సంరక్షకార్థము వెంట బోవుచున్న పరాసువారి యుద్ధ నౌకొకటి (టూర్పిడో) మధ్యధరాసముద్రమున ముంగునినది. 29 గురు మనుష్యులు కనిపించుట లేదు.

రెండు దాడివిమానములు నాశముజెందుట

హర్షవినిమోచి మరలిపోవుచున్న రెండు దాడివిమానములను మావిమాన విభాగమునకు నౌకాశరేఖిద్దఱును వారు దంకి ర్యూలో నేలగూల్చిరి. రెండువిమానము లంటుకొని భగ్నమయినవి. మూడవ విమానము చాలభాగము నష్టపడినట్లు తోచుచున్నది. ఇతర విమానములను గూడ వివక్షతలేకుండాగ ముట్టడించితిమి. మా విమానము లన్నియు గమ్యస్థానముల చేరినవి.

పశ్చిమదక్షిణరంగ ఫలితములు

మార్చి ౧౫వోడు పత్రకయొక్క పైనికవితేఖను డిటుల వ్రాయుచున్నాడు. రుష్యుల తీవ్రకార్యక్రమమునలన పరాసు, ఇటలీ రంగములలో విశేషముగ మార్పు గలుగ గలదు. జర్మనుల కిదివరలో తిరోగమనాధారములగు నుండు ప్రదేశము లిప్పుడు అంగ్లపరాసుదాడుల నోర్వలేకున్నవి. చెమిం డెనుజేముని మీద నున్న దుర్గముల మరల స్వీకరించుకొనుటకు శత్రువులు ప్రబల ప్రయత్నము లొనర్చుచున్నారని విశేషకాలము క్రిందటనే వైఖరమును వారన్నటికైన పట్టుకొందురను యాశ్రయిస్తోయెను. అదిపడిపోయినప్పుడు వారు ఎడమవైపు నైస్యముల బుల్లికోరమీదను, కుడివైపు నైస్యముల లెస్సుమీదను నిలిపిరి. మొదటిదివరకే యాక్రమింపబడెను. రెండవ దాని నాక్రమించుటకే నెంతయో కాలముపట్టెను. జనరలు హిందెనుబర్హగారి మూలనైస్యము లన్నియు కొంచె మెచ్చుతక్కువగా నీపరాజను యుద్ధములలో పనిచేసి యున్నవి. ఇప్పుడు రుష్యులు ఆవస్థుండననులేని యొచన లన్నిటి మొదలఁట నిర్హ్యాలించెను.

592 విమానములు నేలగూలుట

లండన్, జూలై 5:—జాన్ మాసులులో 592 విమానము నేలగూలెనని అధికారు లనేకులు పలువిధములగు తెలుపుచున్నారు. ఇందులో 131 విమానములను బ్రిటిషువారు నాశముచేసిరి. 99 దిండిని క్రిందకు పోవోలిరి.

ఇరునైస్యములు ఫిరంగులతో పోరుట.

లండన్, జూలై 5:—పరాసువారు నేటిపూర్వము మిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—మార్చి 11వీయందు, ఏప్రిల్ 1 నే 501 నెంబరు కొండవద్ద యిరునైస్యములవారు ఫిరంగులతో తీవ్రముగ పోరుచున్నారు.

యు. ఎస్. సేనాని.

పరాసు నౌకాదళమును అభినందించుట. పార్సీసుజూలై 5:—అమెరికాయుద్ధ నైస్యమును సుగమితముగ గొంపోయియుండు పరాసునౌకా దుండ్రుగారిని అభినందించుచు వైసు ఆడ్మిరలు సిమ్సుగారు సమాచార మందిరి.

బ్రిటిషువం క్రి విజృంభించుట

లండన్, జూలై 5:—బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— 600 నజముల వైశాల్యముగల ప్రదేశమందు హస్తేత్రికుల వైర్యవిమూలగ మేము కొంచెము ముందు చేగితిమి. వాట్సు న్యూపోర్టు చుట్టుప్రక్కల మేము జయంత్యమైన గాడి సల్పితిమి.

శత్రువిమానశాలను నాంబులతో కాల్చుట

లండన్ జూలై 5:—జూలై 3-4 తేదీల రాత్రి నౌకా విమానములు శత్రువిమానశాలలపై అనేకటన్నుల కాంబులను బయపెనని నౌకా కార్యాలయమువారు తెలియజేయుచున్నారు. శత్రువిమానశాలలు గిట్టి న్యూ నౌకాస్థురదగ్గర నున్నవి. ఆస్ట్రేడువద్దనున్న నౌకా విమానశాలలపై గూడ బాంబులు ప్రయోగింపబడినవి. బెర్లిన్ దగ్గరనున్న రైలుపై సరి కొన్ని బాంబులను మా నౌకావిమానముల బయపెనని. మా విమానము లన్నియు ఆశ్రయముల చేరినవి.

రుష్యా

కార్మిక పైనిక సభావిజ్ఞాపనము.

పెట్రోగ్రాదు, జూలై 3:—పైనిక కార్మికప్రతినిధుల యావద్రుష్యా రుహాసభవారు వైస్యమునకు ప్రతిరుష్యమును తాను చేయగలిగిన సహాయంతయు నుజేసి రుష్యులు ఆవస్థుండము 6 విజయకంఠముగ జేయు 6 గాకయని ప్రతివానిని ప్రోత్సహించుచున్నది. కనుకనున్న వైస్యములు ముందువారి ప్రాణమున ప్రేమించుటకు నర్హునిధముగ నుండవలయు నని వారు కోరిరి.

దీ తనమువారు; నావికులు.

ఈ లోన రుష్యావిపత్తును గూర్చి నావికులు తగిన దఖలు పుచ్చుకొని పైనికలకువేళకు సహాయమొనర్చుచు రుష్యాకు లభించిన స్వాతంత్ర్యము దాని నావంతులు దుర్బలమైనదిగ జేయలేదని ప్రపంచకనకు డెలువలయు నని దొగతనమువారు నావికుల హెచ్చరించుచున్నారు.

యుద్ధానుకూలురు; మిత్రమండలి పాక్షికులుచేయు ఆలోచనలు.

లండన్, జూలై 4:—రుష్యులు మరల ఆవస్థుండముల ప్రారంభించుట జూచి పార్సీసు లండన్ నగరములు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నవి. పెట్రోగ్రాదు పరమోత్సాహ పూరిత మగుచున్నది. అప్పుడే యది మహావిజయముతో యుద్ధమును ప్రారంభించినది. ఇంకనికమీద నెన్నియో విజయములు గలుగనున్నవి. విజ్ఞ మారంభమైనప్పటికి నిప్పుడే ప్రథమ పర్యాయము పెట్రోగ్రాదులో యుద్ధానుకూలరును, మిత్ర మండలితో నేకాభిప్రాయమును గలవారును గలసి సభ జేసెదరు. సర్ బార్డి బునెనను, హెండెన్సుగారలు సంజేశ సభాపేదిక నెక్కి యుత్సాహకరము లగు ఆలోచనకు ప్రశ్నబైరముల నొసంగెదరు.

ఇప్పుడు మారంభమైన యుద్ధము ముగియుట కనేక వారములు పట్టునని లండన్ పార్సీసు నగరములలో తలపబడెను. రుష్యులు ప్రప్రథమమున 20 మైళ్లవరకు వ్యాపించియున్న జనరలు వాన్ బోధ్యును గారి నైస్యముల నోడించెను జనరలు వాన్ బోధ్యును గారు 'లోగడజనరలు బ్రునిలాఫుగారి నోడించియుండెను. ఇప్పుడు బోధ్యును గారు నోడించిన సేకు జనరలు గూర్కోగారి స్థానమున నూతనముగ జనరలు గూర్కోగారు నియమింపబడిరి. యుద్ధరంగ ముత్తరమునకు వ్యాపించు చిన్నము లనేకములు గన్పించుచున్నవి. బాల్టికు మైపెట్టులకు మధ్య నప్పుడే యుద్ధము తీవ్రముగ జరుగుచున్నదని జర్మను అధికారు లిదివరకే ప్రకటించియుండిరి. ఈసంగతి ఇట్లుండ నుష్యావారి ముందుసేన ఒకానొకమరుగనిరి బట్టి మొనరించి కోవెలదిత ప్లాకుహోడ్డును దాటి యాకస్మిక యవస్థుండన మొనర్చి ఉట్టిచును కంధకముల బట్టుకొనియెను. రుష్యులు సర్వసన్నాహసంతృప్తు లగుటకు జర్మనులు మిక్కిలి యాశ్చర్య మొందిరి. పర్వతకాననముపేర మగు క్రిజి జానీ ప్రదేశమునందలి వారి సందక్షకస్థలములలో కొన్ని కోటలు గలవు. వాని ముట్టడించుటకు కలయు సన్నాహమున కై విశేషముగ ఫిరంగుల కాల్పులలసియున్నది.

కీన్ వీర్య వైస్యములును, జెక్కలు, స్టావక్కుల వైస్యములును మహావైస్యముతో పోరాడుచున్నవని రుష్యులు ప్రకటనలో ప్రసంగింపబడు మెంతయు ప్రశంసాస్వాము. స్టావక్కులు మొదట ఆస్త్రియను వైస్యములలో నుండిరిని సమృద్ధి బడుచున్నది. వారికందటికిని ఎఱుపుదుస్తుల నీయవలయునని చెప్పి కెరెస్సీగారు వారికి ప్రత్యేకముగ జూలై పూలముల లో సంగ్రహములని ప్రత్యేక నామమిడిరి. ఈయవస్థుండనమునల ఇటలీరంగమున నుండు ఆస్త్రియనులకు విశేషముగ సెల్లిడిగలిగెను. ఆయవస్థుండన మింక నుత్తరమునకు వ్యాపించిన అంగ్లపరాసు రంగమునకు స్వేచ్ఛ గలుగగలదు.

బ్రిజజనీ సమీపమున ఫిరంగి యుద్ధము.

లండన్, జూలై 5:—బ్రిజజనీకి తూర్పునను, ఆగ్నేయమునను వివిధప్రమాణముగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెనని రుష్యులు అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. మైయెట్స్వకోవునద్ద జరిగిన జర్మనుప్రతియుద్ధముల మేము తరిమినేదితిమి; కశేషము పర్వతములలో నెండిజనియును మేము పట్టుకొంటిమి అని కూడ వారు ప్రకటించిరి.

రుష్యులు ఆవస్థుండనము

లండన్, జూలై 5:—రుష్యులు లెంబర్గునే పట్టుకొన ప్రయత్నించిన వారు చాల కఠిన రెరమగు ప్రదేశము నెన్నుకొనిరి. 1915 వ సంవత్సరములో ప్రైపానుండి మరలవలసి వచ్చినపుడు జనరలు బోధ్యునుగారు ఈ పంక్షవద్ద ఫిరంగుల నిలువలెనని యచట నిడిసిరి. ఏమిస్సీయుద్ధానంతరమున పరాసు జేకములో జర్మను లిట్టిచేసియుండిరి. బ్రిజజనీ కాయుగ వారు మిగ్గునుమైన ప్రదేశము నాక్రమించిరి. బ్రిజజనీ పట్టుకొనిన విజయ రుష్యులు లెంబర్గు ప్రక్క బోవునని 1916 వ సంవత్సరములో తలపబడెను.

ప్రాకుహాము కాన్పరెన్సు.

ప్రాకుహోము, జూలై 5:—అంతర్జాతీయ సమావేశము న తేగిన రుష్యులుప్రతినిధులు ప్రాకుహోమును చేరిరి. వారు అల్ప సంఖ్యాకులగు జర్మను సాంఘికవాదులతో కొంతవడి సంభాషించిరి.

రషియా నైస్యములు వైరసునుండి వెడలుట.

లండన్, జూలై 5:—యుద్ధకారణములచే రషియా నైస్యములు వైరసునుండి మరలవలయునని రషియా ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువుజేసిరిని కామన్సువభలో రాబర్టు సెసిలు ప్రభువుగారు తెలియజేసిరి.

గొప్ప యవస్థుండనము తలపెట్టుట

లండన్, జూలై 5:—వై గారణముభమున జన్మములు ప్రబలమగు యవస్థుండనమును జేసెదనని పలువదంతులు పుట్టుచున్నవి. గొప్ప వైకాయధ్యమునుగూడ వై గా సింగుభాభ యందు జన్మములు చేసెదనని పొడగట్టుచున్నది.

రషియా విజయకారణము.

లండన్, జూలై 4:—రుష్యువాగ్ధ సంఘమువారి విలే భికుడు ఆముట్టుకుడంనుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. ఆపూర్వ మగు శతేష్విదళముల కేంద్రీ కృతముచేతను, భయోత్సాహము చే ప్రబల ప్రయత్నములచేసి సమరముందు ప్రవేశించుటచే రషియనులకు విజయము కలిగింది. రణముభమునండి ఎవరో వియన్నాకు తెలియజేసిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము

లండన్ జూలై 5:—తూర్పు ఆఫ్రికాలోనున్న అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—నాగూరనదికి దక్షిణము ననున్న నుంచి ప్రదేశమును శత్రువులు వదలిపెట్టి దక్షిణముభముగ 9 మైళ్లవరకు తిరోగమనము గావించిరి. లింజేకి పడమటగను వై రుతిములగను మేము ముందు చేగితిమి. ఇవట జర్మనులు గొప్పపటాలముతో పోరి సోనిగా ప్రదేశమందున్న జర్మను సేనలను వెరుకుకు బోవుట్లు జేసితిమి. తూర్పు దిక్కున చాలమారముగనున్న బ్రిటిషు సేనలతో గలసి డెల్లి యముల చిన్న శత్రుసేనతో పోరనల్పించుండిరి. పోర్చుగీసు తూర్పు ఆఫ్రికాలో నియాసానన్ను వరకును, నియాసాల్యాండు సరిహద్దులవరకును చొరుచుకువచ్చిన జర్మనులను పోర్చుగీసువారి సాయముతో మేము వెరుకుకు బారదోలితిమి.

ఆఫ్రికాయూ

జలాంతగ్రాముల ముట్టడి.

లిస్బను, జూలై 5:—నావికమంత్రి పొగ్గ మెంటులోనీ క్రిందిసమాచారమును తెలిపెను. ఉదయము నాలుగు గంటలకు ఒక జర్మను జలాంతగ్రాము పోంబూడోగార్డు పట్టణమున తుపాకులు గాల్చెను. నగరవాసులు వాని మరల తుపాకులతో గొట్టిరి. అంత కది యచటినుండి తొలగిపోయెను. కాని శత్రునకు కొంతగూరమున మాత్రము కాచియున్నది.

గ్రీసు

గ్రీసు; సర్వియా.

ఏథెన్సు, జూలై 4:—పాషిట్టిగారికిని వినిజూసు గారికిని తంత్రి యుత్తరప్రభుత్వములు జరుగుచున్నవి. గ్రీకు బాల్టికు స్వేచ్ఛమొందినవయు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ సెర్వియాతోగిన పడులన్నియు జేయుటయే గ్రీకులకు ప్రథమ కర్తవ్యమనియు పలికిరి.

కన్స్టెంటైను రాజుగారు

లండన్, జూలై 4:—మిత్రమండలి వారికి విరోధముగ జరుపబడు పైనికసన్నాహములలో ప్రవేశము గలిగించుకొన వని కన్స్టెంటైను రాజుగారు విశేషముగ చెప్పలేదని నేటి దినము ప్రజలసభలో చెప్పబడెను.

నార్వే

జూన్ మాసుములో నార్వేవారికి కలిగినసౌకా నప్తములు జూన్, మాసుములో జర్మను అంతర్జాముల కలనను ముందు గనలచేతను 6000 టన్నులు ఋతువుల 43 నార్వేవారి నౌకలు మునిగి నని హట , సంఘమువారు తెలియజేయుచున్నారు. 23 గురిక ప్రాణనష్టము కలిగింది.

జర్మనీ

ఎన్నికలు స్వాతంత్ర్యములు.

ఆమ్స్టర్డము, జూలై 5:— చక్రవర్తిగారు పరిశ్రమ కాల సంక్షేమములో చెప్పిన ప్రకారము ప్రజాస్వామ్యమునందలి ఎన్నిక స్వాతంత్ర్య సంస్కరణముల వెంటనే యమలులోనికి తేవలయునని జర్మను పూర్వపక్షవాదులు జర్మను దొంగతనము వారి కడ కొక నిశేధిక సంపిరి.

ఉరలగడ్డలు.

ఆమ్స్టర్డము, జూలై 5:— ఉరలగడ్డల కలహము మహాభయంకరముగ నున్నదని ఇటీవల జరిగిన మరియొక సంఘటనలను దూర్చియుచున్నది. బంగాళీ దుంపల కొట్లగది గవాక్షములు పగులకొట్టబడి బంగాళీ దుంప లవలములను దోచుకొనబడెను. నగల దుకాణ మొకటి కొట్లగట్టబడెను. ఆస్తికరక్షకులు తుపాకుల నుపయోగించిరి. కొట్లగట్టవారల ప్రతినిధుల సంక్షేమము దేశాంతరంగిక కార్యదర్శి గవనించునని వాదన మొనగబడిన పిమ్మట వా కడటినుండి పోయిరి.

లండను, జూలై 4:— బంగాళీదుంపల కలహములు మరల ప్రాంతమయ్యెను. నిన్నటికంటె విని యువప్రవక్తములుగ నుండెను. పడవలలోనుండియు, రైలుల్లో బ్రక్కలలో నుండియు బంగాళీ దుంపలు దోచుకొనబడెను. పోలీసువారి లో హోరా హోరియుద్ధములు జరిగెను. పైనికు లవోచ్చికి వచ్చిరి. కాని స్త్రీలు వారకడ్డ వచ్చి పైనికుల గొట్టసాహంపు దెలిసి. అంతి పైనికులు తుపాకులు గాల్చిరి. ఒక స్త్రీ మరణించెను. అనేకులకు అపాయకరములగు దెబ్బలు తగిలెను.

ఆమ్స్టర్డము, జూలై 5:— కడచిన రాత్రి జరిగిన బంగాళీదుంపల కల్లోలము చాల హానికరముగ పరిణమించెను. కాయగూరల బజారులో మూక దుకాణముల నచ్చిటి కొట్లగొట్టెను. పోలీసువారు తుపాకుల నుపయోగించిరి. పైనికులుగూడ తుపాకుల గాల్చిరి. నలుగురు మృతిజెందిరి. 19 చతు దెబ్బలు తగిలెను. దయమంతులగు నందిరమున ఆసుమృతిని వ్యక్తి కరించు ఒకరింగ నర్థ జరిగెను. 24 గంటల వరకును కట్టు గట్టి పరిచేయవలయునని తీర్మానింప బడెను. పద్ధతికి వ్యతిరేకముగ సభాసంతకము వారందరొక క్రేజీగా గూడి తిరుగ నారంభించిరి. వారిని చెదరగొట్టుట కెన్ని ప్రయత్నములు చేసి ననువృథయయ్యెను. పోలీసు వారు తుపాకుల ప్రేల్చుచుండిరి. మూకలోని వారు వారిపై రాళ్లను మళ్ళ నారంభించిరి.

బవేరియనులు ప్రషియనులు కలహించుట

లండన్, జూలై 5:— రణరంగములను దూటరు వితే ఖకు డిట్లు తెలుసుచున్నాడు:— బవేరియన్ సైన్యములు ఆట్రాను నణముఖి మంగు పోరుటకు నిర్ణయముగ నిరాకరించెను. తదంతర మా సేనలు జర్మనీలో కొటను సంరక్షించుటకు పంప బడెను. ప్రషియనులు, బవేరియనులు ఇప్పుడు బద్ధ వైరులుగ నెలగుచున్నారు.

జనాదరణ సానుభూతి

ఆమ్స్టర్డము, జూలై 4:— కొంతమంది పైనికు లా గూకను గొట్టి నిరాకరించి తమయధికారిసహితముగ నదోచ్చి నుండి లేచిపోయిరి. వారి సానుభూతికి జనులు మిక్కిలి సంత సించిరి. నిన్నటిదినము బజారులకు పైనికులు గాల్చుటపడిరి. కలహములు మరల జరుగ లేదు. బహిరంగ సభల గావించ గూడ దని పురాధికారి కా సించెను.

లాయిదు బాడ్గారికి అంతర్గాములు బదులు చెప్పట

లండన్, జూలై 5:— జర్మను పత్రికలు లాయిదు బాడ్గారిని గురించి కడుతీవ్రముగ వ్రాయుచున్నవి. రోయిన్ నిచ్చిన లాగొట్టంగుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. జర్మనులకు ఆధినిదేశములు లేనివో ప్రపంచమున జర్మనులకు పేరేయండదు. ఆస్ట్రీయా హంగరీయందున్న దిన్న రాష్ట్రములకు స్వపరిపాలన మిచ్చుటచే ఆస్ట్రీయా హంగరీ రాజ్యము యొక్క అధికారము పీడించును. ఇంగ్లాండు వా రీయద్ధముని దోచుకొనుటకును, దేశాక్రమణ నిమిత్తమున జేయుచున్నారని ఆంగ్లేయుల ప్రధానమంత్రియే ఒప్పుకొనుచున్నాడు. అంతర్గాములు పీరికతగిన ప్రత్యుత్తర విషయ గలవని పత్రికలన్నియు చాటుచున్నది. అంతర్గాములు ఫలనంతముగ పనిచేయుటలేదని కొంతమంది పలుకుచున్నాడు. అయ్య దనతప్పుని దెబ్బజూపు అండగరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

హాలండు

బ్రిటను-జర్మనీ

యుద్ధబండిలను గురించి సమావేశము
హేగు, జూలై 4:— యుద్ధబండిల సంఘటన గురించి బ్రిటిషు, జర్మను ప్రతినిధులు సమావేశమై యుద్ధమందుపట్టు వడిన వారికిని సోయులు బందీకృతులుగ జేయబడిన వారికిని మిక్కిలి యనుగుణ్యముగ నుండునట్లు ఏర్పాటులను గావించిరి. కిట్లనే దేశములయందు నిర్బంధ ప్రవాసమున నుండుట వీటికి ప్రతికూల నరయట మున్నగు విషయములను చర్చించుటచే తేనిపోని అపోహములన్నియు తొలగినవి.

హాలండువారి సూచన

యుద్ధ బండిలతరపున ప్రతినిధులుగ వచ్చినవా దండరికి 2-1/2 హెక్టార్ మిదా రాజిగారు స్వాగతం బొసంగి 1600 బండిలకు తావోసంగుట కంగీకరించెను. ప్రతినిధులు ఈయను ఉపకారమును వందనపూర్వకముగ నందుకొనిరి. ఈ సమావేశాధ్యక్షుడగు విజేతాంగ మంత్రిగారు కొంత త్యాగముతో కూడు కొన్న రాయభారము గూర్చి చర్చించిరి. హాలండువా రెవరును యుద్ధముచేయువా రందరికిని ఇట్లు సంగతులయందు సాయము చేసెదరని ప్రతినిధులకు తెలియజేసెను.

పోర్చుగలు

పోర్చుగీసు దేశములో నున్న ఒక రేవును

అంతర్గామి ఫిరంగులతో గాల్చుట.

లండన్ జూలై 5:— పోర్టోగెజ్ గాడ్డా నగరమును అంతర్గామి ఫిరంగులతో కాల్చెను. ఒక బాలిక మృతిసంజెను. కొంతమందికి గాయములు తగిలినవి. రేవును సంరక్షించు నౌకా శిథిల్పదార్థములు అంతర్గామిపై ఫిరంగులను కాల్చెను.

చీనా

చీనాసిత్తి.

షాంగ్ హాయి, జూలై 4:— వైసువైసిడెంటు డెంగు హ్యుషాంగు గారిని లియాంగు కియాంగునకు రాజప్రతినిధిగన, దక్షిణ తీనాదేశమునకు సామ్రాజ్యక కమిషనరుగను చక్రవర్తి నియమించియుండెను. తాను రాచపాక్షితుడు గాదని కోపముతో జెప్పి సాఫ్యమైసంత త్వరలో పీకింగుమీదగల క్రోధమును తీర్చుకొనెదనని షాంగాయి వైసిక నావిక పై న్యాధికారులకు యుద్ధ సన్నాహముచేయ నుత్తర వాసనాను పీరు ప్రబల ప్రజా పరిపాలనవాదులు. ఇదివరలో ప్రధాన మంత్రిగా నున్న టుంచిజ్యాయిగా రీప్రెస్టముల పీకింగుమీదికి నవనెదరని తెలియపర్చుచున్నది. చీనావారు యధాప్రకారమున భయమొందుచున్నను ఇచట సంతయు నెమ్మదిగ నేయున్నది.

ప్రెమ్ముపత్రికయొక్క పీకింగువిశేషకు డిటలు తులి నొసగుచున్నాడు. జనరలు చాంగూమనుగారు చిట్టి రాజప్రతినిధిగను, ఉత్తర తీనాసామ్రాజ్యకోద్యోగిగను నియమించుట మిగుల ప్రశంసనీయమగు సంఘటి. ఆతనివద్ద నలునదివేల వైశ్యమున్నదని ప్రఖ్యాతిగలదు. అందువలన నతడు ప్రధానస్థానము నాక్రమించి అచటినుండి ప్రధాననగరము యొక్కయు సామ్రాజ్యమంతటి యొక్కయు వ్యవహారముల నతడు జూడవచ్చును.

వైసిడెంటు లియాన్ హాంగుగారు జాపానుదేశమున తలరాచుకొనిరని యెంటు సన్ నుండి తంతినచ్చెను.

లండన్ జూలై 4:— ప్రస్తుతము ఆల్బరీలేకుండగ రాజపరిపాలన పున్నదినము రాజువలదని ప్రజలు మొత్తముచున్నాడు. ఎవరికిని పూర్వపు రాజవంశమువారు పరిపాలన చేయుట కష్టములేదు. చక్రవర్తిగారు తమ వదలినిచాలించు కొనినగాని తప్పక దేశమందు ప్రజా కలహములు సంభవించునని మార్షింగు హోప్టు పత్రికా విశేషుడు టిక్టెన్సు నుండి తెలియజేయుచున్నాడు.

స్పెయిను

స్పెయినుసిత్తి

లండను, జూలై 5:— స్పెయి నిప్పుడు నెమ్మదిగా నున్నదనియు, మరి యే సమైక్యతను లేవనియు, దొరతనము వారే అమరాల సిత్తితో నున్నదనియు వైటరు గారికి తెలియవచ్చెను.

అమెరికా

అంతర్గామి విధ్వంసకములు తయారగుట

వాషింగటన్ జూలై 5:— ఒకే నమోనాగల అంతర్గామి విధ్వంసకములను నౌకాశాఖవారు విస్తారముగ నిర్మించుచున్నారు. ప్రస్తుతము 100 రెంటిని కట్టుచున్నారు. దీనికె రెండుచెట్లును సరఫరాజేయుటకు ఉత్తరవీయబడినది. ఇప్పుడు తయారగుచున్న అంతర్గామి విధ్వంసకములు అంతర్గాములతో పోరుటకు జాల అనుగుణ్యముగ నున్నవని తెలియుచున్నది. అమెరికా యుద్ధవైశ్యములను సంపూర్ణ నౌకలను అంతర్గాములు ముట్టడించునని ఆనుకొనుచున్నారు. ఏతత్కారణమున శత్రువులకు ఆసాధ్యముగ నుండునట్లును శత్రువులకు అమెరికా సేనల రాక ఏమియు తెలియకుండునట్లును ప్రబలప్రయత్నములను కనన చర్యలను అతి రహస్యముగ జేయవలసి వచ్చుచున్నది. అంతర్గాములవలన అపాయము లేకుండగ పరాసుదేశమందు అమెరికా వైశ్యములు ప్రవేశించినను బహిష్కృతముగ నముద్ర ప్రదేశమందు ప్రవేశించక పూర్వము జర్మను నౌకా కార్యాలయమువారు తెలిసికొని వీరిని ముట్టడించుటచే అమెరికనులకు పెద్దకనక వాడమింద. జర్మనులకు అమెరికా యుద్ధసేనల పయనమెట్లు తెలిసినవో అసంగతిని గురించి న్యాయాధికారులు దరియాప్తు చేసెదరని కాన్పించుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులలో కొంతమంది ద్రోహులై జర్మనులకు మద్దతుజీణ అమెరికాలలో నున్న వాయువార్థల ద్వారా రహస్యములను తెలియ జేయుచున్నారని నెనెటు వైసిక సంఘములో నెనెటరుగ నున్న ఛాంబల్లేనుగారు తెలియజేయుచున్నారు. ఇట్టి ద్రోహులపట్టు పడినవిదప వీరిని గుండుచే కాల్చిచంపవలెను; లేక ఉటిపీయ వలెనని చాంబల్లేనుగారు నడుపుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగ కాఖయందు అనేకముగ చారులుగలరని సేను నిస్సందియముగ జెప్పగలనని గూడ క్యక్తకరించిరి.

సింలా

రాజప్రతినిధి గారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

సిన్ధు, జూను 5:— రిక తేదీని హిందూదేశ కార్యదర్శి గారు రాజప్రతినిధిగారి కీ వార్త నంపిరి.

శ్రీశియాలో రువ్యక లొక సామాన్య అనస్కందనమును ప్రారంభించిరి. రణరంగము 142 మైళ్ళపొడవు గలిగి యున్నది.

ప్రొఫుహోడోనదినుండి ప్రవహించుచున్న దారుణముగు ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది. లెంబర్గ - బ్రాడీ రైలువైపుకును, బ్రిజజనీకి దక్షిణమునకుండు పర్వత పంక్తికిని మధ్యను జరుగుచున్న ఫిరంగియుద్ధము మిక్కిలి భయంకరముగ నున్నది. రువ్యకులు మూడు కందకపంక్తులను, బాగుగ సంరక్షింపబడిన కోనియస్క్రీ గ్రామమును పకరణము జేసికొనిరి. జర్మనులు, తురుష్కలు, ఆస్ట్రీయనులు, అందఱు గలసి మొత్తము దూద పదివేలమంది బ్రిటిషుల పట్టుకొనిరి.

రువ్య యుద్ధమంత్రి, కెరెన్సిగారిటుల జెప్పియుండిరి. ఎన్నికప్రముల కోల్పోయిన తన యధికారగౌరవస్వాతంత్ర్యముల గాపాడుకొనుటకు రువ్య ఫీష్మించినది. యుద్ధమున ప్రవేశించిన బాతులన్నిటి నది యుద్ధమును వేగముగ పూర్తిజేయుగోరెను. జర్మనులు రువ్యా నౌకప్రత్యేకసంధి కాన్వూించిరి. రువ్యా మోసపడ నెట్లదు. ఇంక వైనికులు వారి ధర్మము నివ్వర్తించు సమయము తటస్థమయ్యెను.

లెన్సునకు దక్షిణమున బ్రిటిషువారింకను విజృంభించుచున్నారు. ఏనియాను నాక్రమించిరి. సాబ్జెక్టది తుత్తరతరము ననుండు రణరంగములో అరమైలు పొడవుననున్న శత్రుప్రదేశముల నన్నిటిని వా నాక్రమించిరి.

జర్మనులు మరల తీవ్రముగ పోరాడ నుపక్రమించిరి. పెద్దను ప్రదేశములో, మాస్కోము, ఆవకోరులవద్ద వారు తీవ్రమగు యుద్ధము నొనరించుచున్నారు. రణరంగము 5 మైళ్ళ పొడవున నున్నది. మొదట శత్రులు పరాసువారి ప్రభుకందకపంక్తిని పూర్ణముగ నాక్రమించుకొనిరి. కాని ఆనంతర మొక్క మాస్కోమువద్ద నౌక నిన్న ప్రదేశమున తప్ప తక్కిన ప్రదేశమునంతటి నుండియు తరమివేయబడిరి. కెర్నీ సమీపమునను పెసీనునతి తుత్తరమునను ఉన్న పీతభూమిని జర్మను లెదిరించి కొంత స్థలము నాక్రమించుకొనిరి. కాని పరాసు వారొక ప్రతియుద్ధ మొనరించి వారిల తరమివేసిరి.

ఏషియా పీతభూమికి గుటిగానున్న ఏష్టెలా పాసులో కొండభాగమును బ్రూలియనులు విరువవలసిన వార్త

THE GREAT WAR

Indian Reforms: The "Times" Forecast

Indian Governments Must Descend From Clouds

German Spies in American Departments: A Serious Danger

RUSSIAN OFFENSIVE AGAINST GERMANY

BATTLE ON 20 MILES FRONT: STAGGERING BLOW DEALT

THE BOMBAY LOTTERY: FIRST PRIZE WON BY A MALAY JEW

[REUTER'S AGENCY.]

Great Britain

THE MESOPOTAMIA REPORT Under Consideration of the Cabinet. REFORMS IN INDIAN ADMINISTRATION. The "Times" Forecast.

LONDON, July 5.

The "Daily Telegraph" to-day says:—In consequence of the Mesopotamia report Government is preparing a scheme of administration reform in India, especially in the military department. The Cabinet assisted by experts is closely considering the whole matter.

The "Times" says that the Government contemplates an eventual change in the Indian administration in three main directions and says that the most pressing need of the moment is the revision of the Kitchener system of army control but the views of Sir Monro on that will probably be awaited. The next necessity is the further modification of the present centralised method of executive administration which concentrates too much detailed authority in the hands of the officials of Indian Government and allots too little power to Provincial Governments. But this question is associated with excessively minute control exercised by the India Office, a problem which has never yet been tackled. The third change will doubtless allot to Indians a further share in the control of their own affairs but here again much careful preliminary investigation is required. Presumably however the Government will begin with certain defects explained in the Mesopotamia report which ought to be capable of rapid adjustment.

The "Times" does not agree with the Commission in exonerating the Members of Councils from all blame but maintains that they should never have submitted so weakly to be shorn of their attributes. This relates more particularly to the Members of the Indian Government who tacitly abdicated their functions in war time, ignored their collective responsibility and thought they were doing their duty if they looked after their own departments.

Government Must Descend from the Clouds.
Referring on the commission's strictures on the attempt to run the campaign from Simla, the "Times" says that the Government must descend to the plains. If the bulk of Englishmen in India do not find it necessary to dwell aloof in mountain Eyries there is no reason why Secretaries should stay in the Clouds.

Neutral Minelaying Ships. A Statement in the Commons.

LONDON, July 5.

In the Commons to-day Lord Robert Cecil stated that Government had every intention of obtaining adequate reparation from any neutral which could be proved to have permitted a minelaying ship bearing the neutral flag to leave its ports. He also stated that Government had made every effort to secure the removal of the Argentine embargo on the export of wheat hitherto unsuccessfully.

33 More Beer to be Brewed. For Industrial Workers.

LONDON, July 5.

Mr. Bonar Law announced that the Government had decided to permit brewing of additional thirty-three per cent of beer for September quarter to meet the needs of munitions and agricultural workers during the hot weather.

Mr. Bonar Law also stated that Government had no evidence that enemy agents here supplied information enabling enemy to choose the time and the place for the recent air-raids on England.

Full Supply of Potatoes in Britain.

LONDON, July 5.

There is almost a glut of potatoes at Covent Garden. Home crops are unusually good and they have been supplemented by consignments from South Africa, Jersey Holland and Spain. Prices are tumbling.

Lord Chief Justice of Ireland.

To be Chairman of Irish Convention.

LONDON, July 5.

Mr. Campbell, the Irish Lord Chief Justice, is now suggested as the chairman of the Irish Convention.

An Old Torpedo Boat Mined.

LONDON, July 5.

A torpedo boat of the old type has been mined in the Black Sea.

An Old British Destroyer. Mined and Sunk.

LONDON, July 5.

The Admiralty announces that a British Destroyer of an old type has been mined and sunk in the North Sea. There were eighteen survivors.

Enemy Aerodromes Bombed.

LONDON, July 5.

The Admiralty states that on the night of 3-4 July naval aeroplanes dropped several tons of bombs on the Aerodrome at Ghislelles on Nieumanster, on the sea-plane sheds at Ostend and on a train at Zerrin. The machines returned.

Two Raiders Destroyed.

LONDON, July 5.

The Admiralty announces that naval aircraft from Dunkirk intercepted the raiders returning from Harwich and brought down two in flames. A third was seen to be damaged. We attacked several others indecisively. All our machines returned.

Further Details.

The air raid yesterday was carried out in rainy weather and the attackers were hidden behind banks of cloud. British airmen thus operated in most adverse conditions, but, taking the initiative, they intercepted the enemy squadron estimated at from fourteen to seventeen machines, which was travelling at a terrific speed in close formation and completely broke it up two minutes after climbing within range of the Germans who turned to the sea. The retreat was marked by a series of exhilarating duels. The rattat-tat of machine guns was distinctly heard as the combatants disappeared. Apparently Harwich hardly suffered, but the losses occurred in the neighbouring resort.

Neutral Supplies to Germany. Important Statement by Lord Milner.

LONDON, July 5.

In the House of Lords to-day Lord Milner made an interesting statement on the much-discussed question of supplies to neutrals. He said that for many months there had not been any exports of foodstuffs and fertilisers from the United Kingdom to Holland and Denmark. Since the middle of 1916 imports into the United Kingdom from Holland had greatly improved and, despite difficulties, continued satisfactorily to expand. The difficulties in the case of Denmark had been even greater, and for six weeks we had no imports thence at all, but now imports had largely increased, especially of butter and bacon. The Government was doing its best to suppress German imports of foodstuffs from neutrals. The entry of America would greatly assist in this matter, but Germany could put pressure on adjacent neutrals by withholding coal supplies on which they were almost entirely depending. It was a matter for grave consideration how far we could go with neutral countries without creating difficulties for ourselves. Lord Milner affirmed that re-exports to Germany from neutral countries had absolutely ended. There were still considerable exports from these countries to Germany, but these consisted entirely of the agricultural products of these countries. We might never be able entirely to suppress this, but even if it stopped wholly to-morrow it would not make so great a difference to Germany as was commonly supposed. It would not have anything like the same effect as the stopping of imports through neutral countries of goods originally brought in from overseas.

Racing to be Resumed. Government Decision and Restrictions.

LONDON, July 5.

The War Cabinet has decided to allow limited racing in view of the national importance of horse-breeding and is suggesting that the stewards of the Jockey Club shall arrange approximately forty days for racing between the middle of July and the close of the flat-racing season at Newmarket and elsewhere sub-

TELEGRAMS.

ject to the approval of the War Office, the Ministry of Munitions and the Board of Trade. Railways will not provide special trains and steps must be taken to prevent motorcars and taxicabs from carrying racegoers. If these are ignored licences will be withdrawn. It has also been decided to allow a maximum of twelve hundred horses in training fifteen pounds of oats daily.

Independence Day. The King's Tribute.

LONDON, July 5.

The King has ordered the American flag to be flown over the Houses of Parliament to-day.

Celebrations in London.

The Stars and Stripes were generally flown in London in honour of Independence day. There were many celebrations, the chief of which was at the Savoy, where Mr. Balfour and the American Ambassador, Mr. Page, spoke.

Mr. Balfour said:—Great Britain and the United States were bound together by the common ideal of freedom, and he was confident that they were bound for ever. The most beneficent consequence of the world-war was the union of the two great branches of the English-speaking races.

Celebrations in Paris.

PARIS.—An American battalion has arrived here to participate in the Independence Day celebrations.

LONDON, July 5.

There were great celebrations in Paris where President Poincaré and Marshal Joffre reviewed the American battalion to which a flag was presented. Premier Ribot, speaking at the luncheon, emphasised that peace would be nearer if Germany were democratised.

General Petain's Greeting.

In an Army Order to the French troops on the occasion of July 4th, General Petain greeted the American troops who were passing through Paris 'en route' for the front and eulogised the single-mindedness of the United States in entering the War for Freedom.

392 Aeroplanes Brought Down.

LAHORE, July 5.

LONDON, July 4th:—Different official reports claim that 392 aeroplanes were brought down in June. Of these the British destroyed 131 and drove down 99. ("C. & M. G. cable.")

Proportional Representation Rejected.

LONDON, July 5.

The House of Commons to-night rejected by 201 votes to 169 the proposal to adopt proportional representation in large constituencies.

Union of Two Steamship Companies.

LONDON, July 5.

The Treasury has sanctioned the issue of half million Peninsular and Oriental deferred exchangeable shares for the union steamship company of New Zealand. Consequently the arrangement sanctioned at the P and O meeting on June 27th will be immediately carried out.

The death is announced of Sir Robert Crosthwaite.

America

Submarine Chasers being Built. SATISFACTORY TRIALS.

German Spies in all American Government Departments.

LONDON, July 5.

WASHINGTON.—The Navy Department is greatly increasing submarine chasers and building these on standardised principle. Hundreds are at present in course of construction and orders have just been issued doubling the supply. Trial experiments with chasers show that they will be of great value in fight against submarine. Submarines' attack on transports containing the American Expeditionary Forces is expected to lead to further steps to combat the insidious spy system resulting in even more stringent measures to cloak the movements of military forces from the enemy. Relief and gratification at the safe arrival of contingents are tempered with indignation that the German Admiralty should be able to plan attack on transports before they had reached the zone regarded as most dangerous. There are indications that the Department of Justice will be asked to investigate. It is significant that Senator Chamberlain of the Senate Military Committee expresses the opinion that spies in various Governmental departments are furnishing information to Germany by means of wireless stations in Central and South America. When these spies are discovered & he says, they ought to be shot or hanged. "That there are spies I have not slightest doubt."

22625 Aeroplanes to be Immediately Constructed. Cost 639 Million Dollars.

LONDON, July 5.

WASHINGTON.—The Government Aviation Bill provides for immediate construction 22,625 aeroplanes at a cost of 639 million dollars.

An Industrial Leader Arrested As Being A German Spy.

LONDON, July 5.

SCRANTON.—(Pennsylvania). Mr. Joseph Graber, organiser of industrial workers of the world, has been arrested and charged with being a spy in the employment of Germany. The Federal Authorities state that German money has poured into anthracite coal districts where there have recently been a dozen strikes.

TELEGRAMS.

Russia

Pro-War and Pro-Ally Demonstrations.

LONDON, July 5. London and Paris are enheartened and Petrograd is abuzz with enthusiasm at the resumption of the Russian offensive. It is already a brilliant success, and there is promise of greater to follow. Pro-war and pro-ally demonstrations are now being held in Petrograd for the first time since the revolution. Sir George Buchanan and Mr. Henderson had to appear on the balcony of the Embassy and reply to cheering demonstrators.

A Prolonged Battle Expected.

It is recognised in London and Paris that the battle now begun will probably take weeks to reach a conclusion. The first staggering blow on a twenty-mile front has been dealt against General Brusiloff's old antagonist, General von Bothmer, and the General Commanding in Chief, General Gourko, a young officer who recently succeeded General Gourko. But there are indications that the battle is spreading northwards. A German communique already announces increased fighting activity between the Baltic and the Pripiet, while from Petrograd comes news that the Russian advance guard again crossed the Stokhod in the direction of Kovel after a mine explosion and then made a surprise attack, which captured Austrian trenches. The Germans are alarmed to find the Russians well equipped. Their defences in the hilly wooded Bozjany area included special redoubts which required long artillery hammering before an attack was possible.

Fins and Czechs Take Part.

It is noteworthy that the Russian communique mentions as gallant attackers the Finnish division and a brigade of Czechs and Slovaks. The latter are believed to have been formerly in the Austrian service. M. Kerensky ordered them to be decorated with red cockades and specially styled the "First of July" regiments. The offensive has already affected Austrian pressure on the Italian front, and its extension northwards is bound to relieve the Anglo-French front.

The Russian Women's Contingent.

Colours Blessed.

PETROGRAD.—A picturesque and significant spectacle was witnessed in the square of St. Isaac Cathedral when the colours of Petrograd Women's Contingent were blessed. The first detachment consists of over two hundred women and girls with hair cropped carrying rifles and in full men's uniform.

Soldiers' and Workmen's Congress Appeal.

PETROGRAD.—The All-Russia Congress of Councils of Workmen's and Soldiers' Delegates appeals to everybody to support the offensive by doing everything to help the army. The Congress urges soldiers in the rear to prepare to reinforce the front line troops.

Government Appeal to the Navy.

Meanwhile the Government appeals to the Navy in the danger which threatens Russia "to emulate the army and prove that liberty was not weakening it."

Russian Contingent from Piraeus Withdrawn.

LONDON, July 5. In the House of Commons Lord Robert Cecil stated that the Russian Government for military reasons had requested the withdrawal of the Russian contingent from Piraeus.

France

French Destroyer Sunk.

PARIS.—A torpedo boat destroyer while conveying a merchantship on June 25th sank in the Mediterranean. Twenty-nine men are missing.

Combating Submarinism.

Striking French Figures.

PARIS.—The merchantmen which escaped from submarines without a fight during the first and second fortnights in June were respectively five and two, the merchantmen torpedoed were five and seven, the merchantmen which escaped after a fight were nine and four, the merchantmen sunk after a fight one and one. Patrol-boats had thirtyone fights with submarines in June, seaplanes eight, coast defences three.

Norwegian Losses in June.

Reuter is informed that Norwegian shipping losses from German submarines and mines in June amounted to forty-three vessels with a tonnage of 60,000. Twenty-six lives were lost.

U. S. Admiral Thanks French Navy.

PARIS.—Vice-Admiral Sims has sent a message to the French Minister of Marine thanking him for the assistance of the French Navy in conveying the American Expeditionary Force.

Portugal

A Port in Portugal Bombarded.

By a German Submarine.

LONDON, July 5. PONTA DELGARDA.—A Submarine bombarded the city. One girl was killed and some others were injured. The Port fired on the Submarine.

Submarine Bombards Town.

Fort Drives off Submarine.

LONDON, July 5. LISBON.—The Minister of Marine announced in Parliament that a German submarine had bombarded Ponta del Garda at four in the morning. The Fort had fired on the submarine which had withdrawn beyond range, but remained off the Port.

Spain

The Situation in Spain.

Government Regain Control.

LONDON, July 5. Reuter learns that Spain is now quiet, and there have been no further strikes. Government are masters of the situation.

Holland

Britain and Germany.

PRISONERS OF WAR CONFERENCE.

Beneficial Agreements Reached.

LONDON, July 5. HAGUE.—It is reported that the conference between British and German delegates regarding prisoners of war has resulted in agreements most beneficial to combatant and civilian prisoners. The result of the discussions which included the extension of the system of internment in neutral countries, punishments and reprisals, has been to remove various misapprehensions.

Holland's Offer.

Queen Wilhelmina received delegates in separate audiences on Saturday and officially announced that Holland offered to receive a maximum of sixteen thousand prisoners. The delegates gratefully received the offer. The Minister for Foreign Affairs presiding at the closing meeting dwelt on the conciliatory spirit of the negotiations and reminded the delegates that belligerents could always count on Holland's assistance in bringing them together for similar purposes.

Potatoe Demonstrations at Amsterdam.

Storehouses Plundered.

LONDON, July 5. AMSTERDAM.—There has been another potato demonstration here during which windows were broken and potato storehouses and a jewellery shop plundered. Mounted Police fired into the air and the demonstrators dispersed on receiving a promise that the Minister of the Interior would receive a deputation.

Troops Fire on Defiant Crowds.

LONDON, July 5. AMSTERDAM.—Fresh potato riots have occurred and have been much more serious. Crowds looted potatoes from barges and rail trucks and street battles occurred with the police. Soldiers came up but defiant women bared their breasts and dared the soldiers to shoot. Eventually the soldiers fired killing one person and wounding many. Three policemen were seriously injured.

Serious Disturbances.

LONDON, July 5. AMSTERDAM.—Last night's potato rioting was very serious. In the vegetable market area the mob pillaged the shops and the police charged with revolvers. Then the Police and Military forces fired and killed four persons and wounded nineteen. A public meeting of protest was held at the Diamond Bourse, at which resolution deciding on a twenty-four hour strike was passed. Contrary to regulations a procession was formed after the meeting and attempts to disperse it failed. The crowd stoned the Police who repeatedly charged.

Popular Sympathy.

LONDON, July 5. AMSTERDAM.—A section of soldiers, who refused to fire on the potato rioters, were marched off by their officer amid cheers from the crowd. The market was guarded by other troops yesterday and the disturbances were not renewed. Most of the dockers have struck as a protest against the method of distributing potatoes. Builders' labourers are striking in sympathy. The Burgomaster has prohibited open-air meetings.

Germany

German Man-Power.

Statistics of Fighting Units and Reserves.

LONDON, July 5. Reuter's correspondent at Headquarters, examining German man-power, concludes that, at the beginning of 1916, the German army reached its maximum effective strength. Compulsory mobilisation of civilian labour last winter possibly brought the army numbers at the beginning of the 1917 campaign to the same total as at the corresponding period of 1916, but it failed to replace the reduction in the fighting efficiency. The number of divisions is perhaps larger now, but the quality of the battalions is lower. This is demonstrated in the development of the policy of relying on small forces of highly trained gladiators to carry out difficult operations. It is certain that the Civil Mobilisation Act enables the enemy to raise his numbers to the highest point. No more contingents from Industry and Agriculture are now available. The correspondent surmises that the present reinforcements consist of youths attaining military age and the wounded from the hospitals. The former class provide 40,000 monthly and the latter 50,000. The Germans have already called up part of the 1919 Class, while the 1920 Class, who are youths of seventeen, have been summoned for medical examination. The 1917 Class has been fighting since the latter half of 1916 and from twelve to fifteen per cent of the infantry units at the front. The 1918 Class is already strongly represented at the front and forms the majority of the reserves.

The 1919 Class is being called up, and the enemy may send the 1919 Class into the field this year and so follow the undesirable course adopted after the battle of Somme. The German casualty list for May show that twelve per cent. belong to the 1917 Class, 24 to the 1918 Class and also a few to the 1919 Class.

A French military student estimates that the enemy must replace their losses at the rate of three hundred thousand monthly, but even putting the number down at two hundred thousand, the Germans cannot make the number good by any conceivable manipulation. The strength of the younger classes of his army both actual and potential, is decreasing. German effective man-power was diminishing rapidly from June last year. The maximum possible man-power has been reached this year and is wasting weekly.

Bavarians and Prussians Fight.

LAHORE, July 5. LONDON, July 4th.—Reuter's correspondent at the front says that a Bavarian unit after flatly refusing to take part in an attack on the Arras front was sent to garrison duty in Germany. The Bavarians and Prussians are openly hostile to each other.—(C. and M. Gazette).

Submarines will Answer Mr. Lloyd George.

LONDON, July 5. The German press is bitterly attacking Mr. Lloyd George. The "Koelnische Volkszeitung" says that without colonies Germany would lose her world position while the principal of self-Government of nationalities involved the downfall of Austria-Hungary. The "Koelnische Zeitung" says that the English Premier admits that England is carrying on the war for robbery and conquest. All papers declare that submarines will answer the speech and the "Duesseldorfer General Anzeiger" contradicts the rumour that the submarines are not giving the expected results.—(C. & M. Gazette)

Electorial Reforms.

Conservatives Appeal to Government.

LONDON, July 5. AMSTERDAM.—A significant appeal has been issued by a number of German conservatives urging Government speedily to carry out electoral reform in Prussia in accordance with the Imperial Easter Message, including secret and equal franchise.

China

The Chinese Situation.

Republicans Preparing for Counter-Revolution.

Action Against Peking Foreshadowed

SHANGHAI.—Vice-President Feng Kuo Chang, whom an Imperial Edict has nominated Viceroy of Liangkang and Imperial Commissioner for South China, indignantly denies that he is a pro-monarchist and declares that he intends, as early as possible, to take action against Peking, for which the Military and Naval Commanders in Shanghai, who are strongly republican, have been bidden immediately to prepare. It is expected that Tunchi-jui, Ex-premier, will lead the Republican forces against the capital. All is quiet here though the Chinese as usual are somewhat nervous, and piecegoods auctions have been temporarily suspended.

Monarchist General's Significant Action.

The Peking correspondent of the "Times" wires that a very significant that General Changhsun has been appointed Viceroy of Chihli and Imperial Commissioner for North China. He is reputed to have an army of forty thousand men and evidently intends to take up a position whence he can dominate the capital and control the affairs of the Empire.

Ex-President Takes Refuge.

A telegram from Tientsin says that President Liyuan-hung has taken refuge in the Japanese Legation.

Chinese Affairs.

Anti-Monarchist War Inevitable.

LAHORE, July 5. LONDON, July 4th.—The "Morning Post's" Tientsin correspondent says that although a sudden coup has temporarily paralysed the anti-monarchists there is no widespread desire for a restoration of the dynasty and the civil war is inevitable unless the Emperor retires.—(C. and M. Gazette).

Greece

Greece And Servia.

Obligations to be Fulfilled.

LONDON, July 5. ATHENS.—Telegrams have been exchanged between M. Roshitch and M. Venezelos. The latter says that the Greek nation is now free and considers it its first care faithfully to execute the obligations of the alliance with Serbia.

Ex-King Constantine.

His Neutrality Uncertain.

LONDON, July 5. In the House of Commons it was stated that Ex-King Constantine had not undertaken not to take part in military operations against the Allies.

Sweden

The Stockholm Conference.

Russians and Germans Confer.

LONDON, July 5. STOCKHOLM.—Russian delegates to the International Conference have arrived and conferred with the German socialist minority.

TELEGRAMS

Africa

East African Campaign.

Enemy Driven from Strong Positions.

LONDON, July 5.

An official communique from East Africa says:—The enemy has evacuated a strongly held position southward of the Nagaura river retreating nine miles to the south. We have advanced westward and southwestward of Lindi and engaged a strong enemy detachment. We compelled a considerable German force in the Songea area to fall back. The Belgians co-operating with the British in the extreme north are pursuing a small enemy force. We, co-operating with the Portuguese, drove back the Germans who had penetrated into Portuguese East Africa as far as the shores of Lake Nyassa and the Nyassaland border.

Russian Front

The Russian Offensive.

Its Objective Discussed.

ALLAHABAD, July 5.

LONDON, July 4th.—It is generally believed the objective of the Russian offensive is Lemberg they have chosen a difficult line of approach. When General Bothmer retreated from the Strypa in 1915, he halted on a carefully chosen line as did the Germans in France after the battle of the Aisne, and he holds the commanding position before Berezany, while the Ziota Lipa itself is a formidable obstacle running through a deep defile. It was anticipated in 1916 after the capture of Brody, that the Russians would advance thence towards Lemberg the distance being practically equal and the ground lower.

Effects on West and South fronts.

The "Morning Post's" military correspondent anticipates that the Russian activity will speedily influence the situation in France and Italy. He points out how the strongholds chosen as pivots for the German retreat have failed to resist the Anglo-French assaults. The enemy is still making desperate efforts to recover that on the Chemin-des-Dames, but Vimy Ridge has long since gone beyond recall. After its fall they rested their left on Bullecourt and their right on Lens. The former has been taken while the latter is in the process of reduction and the collapse of the line through Oppy is only a question of time.

Nearly all General Hindenburg's available reserves have been involved in these failures and now the Russian offensive has shattered the foundation of all his plans which was the belief that he could count on inaction in the East. ("Pioneer")

Artillery Activity Near Brzezany.

Russians Capture a Town.

LONDON, July 5.

A wireless Russian Official communique reports artillery activity of varying intensity east and southeast of Brzezany, where our attack did not materialise. We repulsed enemy counter-attacks at Mieczyslaw. We have captured Pendjvin in the Caucasus.

The Russian Success & Its Cause.

LAHORE, July 5

LONDON, July 4th.—The Amsterdam correspondent of the Central News says that a despatch received in Vienna from the front attributes Russian success to the most comprehensive preparation and on unprecedented concentration of artillery. ("O. & M. Gazette Cable").

Great German Offensive Contemplated.

LAHORE, July 5.

LONDON, July 4th.—Rumours have revived to the effect that the Germans are about to attempt a big offensive against the Riga front including a great naval operation against the Gulf. ("O. & M. Gazette Cable").

Attacks Repulsed.

A Wireless Russian official communique says:—We repulsed attacks East of Brzezany and east of Lipitzadolia. Enemy is offering stubborn resistance on the heights west and south of Pendjvin.

British Front

British Line Advanced.

LONDON, July 5.

The British communique says:—We slightly advanced our line south-westward of Hollebeke on a front of six hundred yards. We made a successful raid in the vicinity of Walze and Nieport.

Enemy Raiding Artillery and Air Activity.

Nine Machines Felled.

LONDON, July 5.

F. M. Sir Douglas Haig to-night reports enemy raids south of Lens and east of Loos. Enemy artillery has been active north of the Scarpe and in the neighbourhoods of Ypres and Messines. The enemy's aerial activity continues. We brought down four machines and drove down five others. One of ours is missing.

French Front

Reciprocal Artillery Fire.

LONDON, July 5.

This afternoon's French Communique reports fairly considerable reciprocal artillery firing in the regions of Moronvillers, Preauay and Hill 304. Enemy aeroplanes was brought down by machine-gun fire.

Ineffective Enemy Bombardment.

Strong Enemy Salient Captured.

LONDON, July 5.

Last night's French communique said:—The enemy violently bombarded our line, especially in some sectors. His losses in last night's attacks on a seventeen-kilometre front were exceptionally heavy and he achieved nothing. He has not renewed his attempts. On the contrary we carried the strongly held salient east of Cerny. We repulsed on the left of the Meuse three successive attacks accompanied by liquid fire south-west of Hill 304. The artillery duel is very lively.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

(Delayed in Transmission)

SIMLA, July 5.

His Excellency the Viceroy has received the following telegram dated the 3rd instant from the Secretary of State for India:—

The Russians have opened general offensive in Galicia and on a front of about 142 miles from the river Stochod to Stanilau an artillery duel is raging. It is especially violent between Lemberg-Brody railway and the heights south of Brzezany. The Russians have occupied three lines of trenches and the fortified village, Konichy, and captured more than 10,000 prisoners comprising Germans, Austrians and Turks.

The Russian Minister of War, Mr. Kerensky, in an order of the day to the army says:—Russia is firmly resolved to defend at all costs her rights, honour and her liberty. The Russian Democracy had appealed to all belligerent countries to end the war, but the enemy in reply had made a treasonable offer inviting Russia to a separate peace. Russia will not allow herself to be deceived and it is time for the army to do its duty.

The British continue to progress south of Lens, and have occupied Avion and captured the enemy positions on a front of half-a-mile on the north bank of the River Souchez.

The Germans have again attacked in force and with great violence in the Verdun region about Morthomme and Avecourt. The battle front is about 5 miles longer and the Germans succeeded at first in gaining the whole first line of French trenches but were subsequently driven out of all except a portion on the western slopes of Morthomme. The Germans also attacked with great violence near Cerny on the plateau north of the river Aisne and gained a footing in the salient, but the French counter-attack drove them out.

The Italians have been forced to abandon a part of the Agnella Pass overlooking the Asiago Plateau.

Calcutta

LORD RONALD SHAW.

ON SELF-GOVERNMENT.

CALCUTTA, July 16.

Replying to the welcome addresses presented to H. E. the Governor at Dacca yesterday His Excellency referring to Self-Government said:—With regard to a greater measure of Self-Government to which you look forward I think it only right that I should utter a word of caution lest you be encouraged to cherish hopes which are not destined to be fulfilled. I should indeed be a false friend to you if I were even to seem to give consent by my silence to the belief which some of you express that this aspiration can possibly be realised within the brief period of my rule. Those who seriously hold any such belief if indeed there be any such can have given no thought at all to the immense practical difficulties which stand in the way. I would commend to their attention the informed and considered opinion of the President of the National Congress held in Bombay two years ago that the path is long and devious and that we shall have to tread weary steps before we go to the promised land. Self-Government within the Empire will some day be achieved but it will come as the Crown of much patient and sustained endeavour and by no conceivable possibility can it be brought about by a mere stroke of the pen. That is not to say that steady advance towards the goal will not be made. I hope, nay I assure that it will, but I am firmly convinced that no jerry built edifice will stand and that what is required is a solid structure raised with thought and care upon a firm and well laid foundation. And in all your efforts directed towards that end you may count upon my warm encouragement and my sympathetic support.

Two Pistols Found in A House Search.

Sentence on the Accused Enhanced.

CALCUTTA, July 5.

At the High Court to-day Justices Teunon and Huda disposed of an application made by the Government of Bengal for enhancement of sentence passed on Kumud Sandhu Bannerjee. During a house search the police found two pistols and 32 cartridges in the possession of the accused who was convicted under the arms Act by the Magistrate of Alipore and sentenced to six months imprisonment which sentence the Government considered inadequate. The Lordships held that in these sinister times in the interest of public and that of officers who carry their lives in their hands in carrying on investigation it was essential that the sentence should be deterrent. They enhanced the sentence to one year's rigorous imprisonment.

His Highness the Lieutenant-Governor of U. P., will leave Naini Tal for a short tour on the 13th instant, arriving at Roorkee on the 14th, will visit Rampur on the 15th instant, Lucknow on the 16th to the 18th and arrive at Benares on the 19th. His Honour will stay at Allahabad on the 21st and 22nd at Agra on the 23rd and 24th and returns to Naini Tal on the 24th.

Bombay

BOMBAY LOTTERY.

BOMBAY, July 5.

The drawing of the W. I. T. G. War Loan lottery was resumed at 11 o'clock to-day in the Town Hall and with a break of about two hours in the afternoon was continued up till 7 p. m. Although the attendance of public was not very large at the beginning towards the afternoon there was a huge crowd in and outside the hall watching for the expected luck. Four hundred and sixty four drawn to-day making in all a total to date of 652. First second and third prizes as well as most of other comparatively fat ones were announced during the day. Shortly after the proceedings began the second prize for Rs. 3,64,210 which goes to ticket No. 8,517 was announced and just before adjournment for lunch the fate of the third prize had also been decided it going to ticket No. 2,20,081. Mr. Lance, Secretary of the Turf Club, without divulging who the owner or owners of those two lucky tickets were stated they went to Bombay people only, a news which was received with renewed cheering. Now what everybody was anxious to find out was the fate of the biggest loaf. It was not till 5 o'clock when Sir Jamsedji Jibibhoy who was then announcing numbers of winning tickets shouted out "First prize". This announcement created such a stir and noise among the gathering that for a few minutes he could not announce the number. This was however eventually done, Sir Jamsedji pronouncing the number 3,50,934 in stentorian voice. Hardly had the excitement died away and while everybody was asking to which place this prize went an excited person ran up to the platform. He assured himself from Sir Jamsedji that number had really won prize and made a rush to the main door. All eyes were riveted on this individual and when from the platform he was making for the door he was waylaid in press gallery and asked for the name of the winner.

Mr. Nissim of Singapore was the startling announcement he made. He could not be detained sufficiently long to ascertain whether he was himself the lucky Nissim of Singapore or his man. In the twinkling of an eye he vanished presumably to the cable office. The word was passed on from press gallery to Sir Jamsedji that so and so had won the coveted prize. Considerable disappointment was expressed that this coveted 7 and odd lakhs being snatched out of India to far off Malay States. Consolation was however found in the fact that second and third prizes had remained for Bombay. Drawing will be resumed to-morrow.

BOMBAY, July 5.

The drawing of the W. I. T. C. lottery remained closed from 1-30 P. M. to 3-30 for lunch. The following numbers were drawn after lunch in one and a half hours:—Prizes valued at 835 were drawn by the following ticket numbers:—

241850 91802 59834 32377 258358 227290 57453 17652 175571 257338 306398 86674 207607 344191 43640 118594 235288 37136 337206 96363 263631 324796 197306 345644 343740 227928 193418 214970 163285 262605 237773 189598 89230 41364 298970 265605 232185 316162 116327 53074 275094 185255 258832 109950 278040 19394 274227 141253 36891 114636 264081 325518 171287 336829.

The following tickets have drawn prizes valued at Rs. 1825:—

Numbers: 22183 257601 105640 89605 102364 172065 93546 230388 286541 158373 61961 314540 117140.

The following ticket numbers have drawn prizes valued at Rs. 3645:—

Numbers:—117549 315221 143172 329487 352254 169714 153785 85 11212 362524 194091.

The following ticket number has won prize valued at Rs. 7285 32191.

The following numbers have drawn Rs. 36125:—

Numbers:—329012 113739.

The first prize valued at Rs. 726420 has been won by ticket No. 359984 Owned by Mr. Nissim of Singapore Malay States.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 835:—

Numbers:—307635 143948 136994 359011 51928 337596 6413 256735 117781 199638 25750 269922 53557 143376 55154 171184 343351 312236 17167 139372 278214 355338 150103.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 1,825:—

NUMBERS:—1,98,036 3,57,055 83091.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 3,645:—

NUMBERS:—24,979 1,43,387 1,44,230 3,36,412 3,07,112 21,230 3,17,753 2,33,295 1,32,936 1,09,435 1,83,646.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 7,285:—

NUMBERS:—3,503 6,315 2,45,619 2,10,689.

The following number have drawn prizes valued at Rs. 36,425:—No. 17,725.

The following ticket won prize of Rs. 72,815:—No. 139777.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 835:—

Numbers:—26356 200349 29429 283074 297034 153670 28905 273556 179547 183188 29352 47763 304641 200858 4075 217998 303779 101261 63907 166943 15743 104125 351817 21813 327103 126648 153181 295847 363326 220441 218957 10079 228431 275694 352163 104641 39059 54967 157827 137921 18089.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 1826:—

Numbers:—322565 280778 136112 128367 288902 304101 354913 277252 321236 175487 244964 230174 334989 46641 121959 277159.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 3645:—

Numbers:—123249 318055 173850 253025 361749 96380 280526.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 7285:—

Numbers:—6315 502674.

The following wicket won prize valued at Rs. 36425:—No. 150402.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 835:—

Numbers:—69154 328566 254525 302826 52660 120703 309640 35151 232270 16932 113234 8307 115390 333206 207339 6139 339260 342732 179065 162902 283306 195194 35239 344166 125261 163701 44511 140358 259930 175322 68100 174749 146666 316477 161413 37893 70143 144233 287524 193727 23059 239492 347893 151813 207230 39831 258952 173530 233358 110644 236411 306129 50411 336272 13012 303837 318396 253223 23384 204833 334186 231256 40818 84593 30513 101251 53907 166943 15743 104125 371817 21813 327103 126648.

TELEGRAMS.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 1825:-

Numbers: 56967 305608 123932 337280 326012 140707 361527 37064 333366 277516 11044 320169 22483 79188 213924 163023 348895 247764 90430 207157 234268 250859 208296 322595 280778 136112 128267 288902 304101

W. I. C. War Loan Lottery

The Drawing

BOMBAY, July 5

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 1825:-

Ticket numbers: 271001 110924 1638 218618 269522 339695 273609 145575 159126 267532 245890

The following tickets have drawn prizes valued at Rs. 3645:-

Ticket numbers: 266751 216653 133537 104072 151059 93016 329679 169357.

The following tickets have drawn prizes valued at Rs. 7285.

Ticket numbers: 258022 and 207914.

The following ticket has drawn a prize valued at Rs. 36425.

Ticket number: 133270.

The second prize valued at three lakhs sixty-four thousand two hundred and ten has been won by ticket No. 3517.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 835.

Ticket numbers: 31105 221038 127249 320286 105848 352489 185426 281975 324591 176061 174207 249830 364616 319235 45696 265942 354089 201009 17267 246802 336032 110420 98736 335805 343153 42976 294322 234399 129213 150657 357761 283707 54504 185812 80828 268842 161898 254160 331362 36072 15621 349817 244846 49556 342785 48830 214301 227740 169166 118124 49603 341099 292042 69009 102343 299287 5649 295982 337737 131976.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 1825.

Ticket numbers: 170758 237117 77484 169620 343892 179340 256644 115655 286811 263334 262730 145221 118258 2844 337134 206218 111074.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 3645.

Ticket numbers: 286688 123775 113472 350908 131037 215179 63210 316303 151209.

The following numbers have drawn prizes valued at Rs. 7285.

Ticket numbers: 256650 113222 102077 348529.

The following number has won prizes valued at Rs. 72845.

Ticket number: 158082.

The third prize valued at Rs. 182105 has been won by ticket number 220081.

Indian Commercial Community.

Imperial Council Representation.

BOMBAY, July 5.

In reply to the representation of the Indian Merchants' Chamber to the Government of India requesting that the Indian commercial community might be allowed to return a representative to the Governor-General's Legislative Council, the Government of India have informed them that they were unable at present to recommend it to the Secretary of State, but the question would receive due attention whenever modification of the constitution of the Legislative Councils came under consideration.

Death of the G. O. M.

Condolences from the Viceroy.

BOMBAY, July 5.

The following telegram has been received by the family of Dr. Dadabhai Naoroji from H. E. the Viceroy through the Governor of Bombay: "Would you please convey my sincere sympathy to the family of the late Dr. Dadabhai Naoroji".

Lord Willingdon's Letter.

The following letter was received by Sir D. E. Wacha on the 4th July from His Excellency Lord Willingdon:— "Would you convey my deepest sympathy with the family and would you further inform them that it has been a matter of a very great concern to me that I had no representative at the funeral for I was most anxious to pay my last tribute of respect as Governor to our great citizen but I heard nothing of Mr. Dadabhai's death till Sunday afternoon, and then it was too late".

The Late Dr. Dadabhai Naoroji.

Bombay Corporation's Tribute.

BOMBAY, July 5.

The standing committee of the Bombay Corporation yesterday passed a resolution recording regret at the death of Dr. Dadabhai Naoroji who, the resolution stated, was India's greatest patriot who laid the foundation of social, religious, economical, and political reforms in this country and worked ardently for the promotion of the country's welfare throughout his long and strenuous life. The committee recalled with pride that he was a member of the town council during 1875-76 and 1885-86 and had rendered very valuable services to the Council and the Corporation.

Sir Herbert Roberts M. P., London, has sent the following message to the family of Dr. Dadabhai: "Deepest sympathy. A noble record."

Theft of Mails from the "Mongolia".

Sentences to the Accused.

BOMBAY, July 5.

Before the Magistrate to-day two Purdeshis charged with theft of mail bags from the "Mongolia" containing silver coins, postal orders, etc., were sentenced each to three months rigorous imprisonment. The accused are employed at Butcher's Island. Five bags were found in their house. A tidal and six lascars have also been charged with stealing three other bags which were floating in the sea. The men took them with their boat, broke seals but on the sentry threatening to fire on them threw the bags back into the sea. Two accused have been given one day's imprisonment and fined Rs. 150 each in default six months hard labour. The others have been acquitted on the benefit of doubt.

Burma

Rangoon News.

RANGOON, July 5.

The Americans in Rangoon celebrated Independence Day at the United States Consulate. Patriotic songs were sung in which all present took part. A pleasant evening passed without any speech-making.

Mr. Justice Maung Khan, Barrister-at-law, is confirmed as Judge, Chief Court, Lower Burma.

BRIEF TELEGRAMS.

Associated Press.

(BY WIRE.)

The Mentien Board announce they have obtained all the necessary permits and the necessary documents required.

There were two earthquakes shocks felt in Rangoon about a quarter to five, one quickly following the other. The shock was from north to south. So far no damage is reported. The earthquake took place while the moon was in total eclipse.

In connection with the celebration of Independence day the Lieutenant-Governor sent a letter to the Vice Consul, United States, offering the Americans on behalf of the Government and the people of Burma the expression of admiration for our brave allies and comrades in the fight for civilisation. The Vice Consul replied thanking His Honour for the kindly greetings.

The following Press communique has been issued:— The Lieutenant-Governor has constituted a War Board for the United Provinces to ensure the promptest possible handling of all questions connected with the war which arise in these provinces. (1) The work is daily growing in importance and urgency and it has been found essential to place its disposal in the hands of a separate organisation, avoiding delays and division of work incidental to ordinary official routine, (2) The Board will deal on behalf of the Government with all questions relating to recruitment of combatant followers and auxiliary services, raising of labour corps, provisions of supplies and munition, etc., in so far as they come within the purview of the Local Government and the stimulation of the Post Office branch of the War Loan.

(3) The President of the Board is the Hon'ble Mr. J. S. Campbell, C. S. I., C. I. E., Junior Member of the Board of Revenue; Mr. S. H. Freemantle, C. I. E., I. C. S., is the Executive Officer and Mr. V. A. Stowell, I. C. S., is the Secretary of the Board.

All communications relating to subjects mentioned above should be addressed direct to the Secretary, U. P. War Board at the headquarters of the Government.

శ్రీ శ్రీ దాదాభాయి నారోజీగారు

పి. శంకరయ్య బి. పి. ఎఫ్. ఎమ్. యు. గారి శ్రీ.

1881-వ సంవత్సరమున నేను కాశీ నగరమునకు వెళ్ళి చండగ నారోజీజీలాంగురి నేడే-త్రియంబక్ష్ గార్లమున్నగు వారు బొంబాయి నగరమున నన్ను కలుసుకొనిరి. తిరువాన్కూరు చూడరాక సర్ జి. మాధవరావుగార్ల కోరికపైని కల్లులు అల్పము మేడం బ్లావట్టిగార్లను సందర్శించుటకు నేను బొంబాయిలో దిగితిని. దివ్యజ్ఞాన సమాజమునకు రాజకీయ సంబంధమేమియును లేదని స్పష్టమగుటకులన చెన్న పురి ఆడ యాదలో నివసించుటకు నేను వారినికోరితిని. వారి కోరిక పైని "ఎస్ సు అస్వయిల్లు" అను గ్రంథము ప్రతులను మహారాజగారికిని దివానుగారికిని పంపితిని. నేను పి. ఎఫ్. హెచ్. ఎస్. గా మండుటకు వారిని నాకును ఒప్పదల ప్రతిములు జరిగినవి. అవిధియాసక్తియు ప్రతికయందు ప్రకటింపబడినవి. ఆడయారు ప్రధాన కార్యాలయమునందు అది యిప్పుటికిని భద్రపడు పబడి యున్నది. కాని అప్పుటికి నా బొంబాయి మిత్రులు హామీయూరులును వర్ణవిభజనము కూడదను సంఘసంస్కరణ. వారు లును గూడ నెయ్యండిరి. ఒక కంచమున తిని యొకమంచమున పరుండుట భారతజాతీయతాభివృద్ధికి సాధకమని వారు తలంచిరి. దాదాభాయి నారోజీగారు ఆధికాభివృద్ధినికోరువారిలో నగ్రగణ్యులు. ప్రతివర్గమును ప్రతిపక్షమును ప్రతిజాతీయును స్వయంసహాయమును పరసహాయమును గూడ చేయవలెనని వారు నూచించిరి. ఇదియే వర్ణాశ్రమధర్మము. అప్పుటికి నారోజీగారు బొంబాయి ప్రజాసంఘమునకు కార్యదర్శిగానుండిరి. సంఘమున నానుకూల్యము సరిగలేదనియు రాజీనామానిచ్చెదమనియు నారోజీగారు నాతో చెప్పగ నేను వలదని వారించితిని. పిమ్మట దాదాభాయి నారోజీగారు వర్తకులుగను పార్లమెంటు సభ్యులుగను కాంగ్రెసు సభాభ్యుత్థులుగనుచేసిన దేశసేవ లోకవిదితము. పూర్వాచారపరాయణులమగు మా బ్రాహ్మణ కుటుంబమున దాదాభాయి నారోజీగారి ఆత్మజనించునట్లు భగవంతు డాదీర్చెదమనునాత యని నేను కోరెదను.

క్రిశ్చియన్ గు రాజాసిర్దాలు మోతీలాలుగారు.

మోతీలాలుగారు భరతఖండమున గల కోటిశ్వరులలో నగ్రగణ్యులు. పీరు హైదరాబాదునందు 85 ఏండ్ల ప్రాయమున నిటివల క్రిశ్చియన్ గు 10 కోట్ల రూపాయల నిలువ గల వ్యాపారమును సామ్రాజ్య పురుషుడును పాత్రుడును నొసంగి రని తెలియచున్నది. మోతీలాలుగారి తండ్రి చనిపోయినపుడు సోదరులు పంచుకొనగా వీరి వంతునకు 40 లక్షలు వచ్చినవి. ఆసాముతో వీరు 10 కోట్లను గడించిరి. వీరిసామ్రాజ్యవరకు బొంబాయి రాజధానియందగులగు. వీరు లాభమును వివిధ హైదరాబాదు సంస్థానమునందే గడించిరి. వీరికి సాలుకు 24 లక్షల రూపాయల ఆదాయము వచ్చును. ఈ ధనము ఏదేటను కూడ బడుచున్నది. వీరు 10 లక్షల రూపాయలను తమ సంఘాభివృద్ధి కొనంగిరి. ఆ యెల్లమున కొక పరిశాలక సంఘము నేర్పబడిరి. ఆ సాముగారు వచ్చిన కష్టని ఉచితమున తోచినదేతని పాలకసంఘమువారు కృత్యపరచుట కధికారి మిచ్చిరి. రాజాగారి సామ్రాజ్య రాజా గోవిందలాలుగారి ప్రోత్సాహమున వీరి యేర్పాటుచేసిరిని తెలియచున్నది. రాజా గోవిందలాలుగారు వాణిజ్యకార్యవర్తులు. బొంబాయి కార్యాలయమునకు సర్వాధికారులు ఈ మనుషునిపై క్రిష్టిశేషులగు రాజాగారికి చాల ప్రేమ గలిగియుండెనని తెలియచున్నది.

ఒక చెన్న పురి రాష్ట్రవాస్తవ్యుని నష్టములు:— సుబ్రహ్మణ్యము అను నతడు రుద్రాశోడులో నివసించుచు, పెద్దకాసులను కొనవలెను అనేకతో కలకత్తాబోయెను. గడచిన శనివారమురాత్రి హారాప్తేమను వద్ద తానదిగింపు కొనిన మూడవతరగతికిక్కుట్టునుమార్చి ఇంటరు మీడియేటు తరగతికిక్కుట్టును పుచ్చుకొనుటకు టిక్కుట్టుగదివద్దకు బోయి తనరూపాయల సంచిని (అందుండిన 50 పెద్దకాసులతోసహా) తన యెదుటనుంచుకొని, 2 నిమిషములు ఏమరు పాటుననుండి తిరిగితన సంచిని చూచుకొను నప్పుటికి అది అదృశ్యమయ్యెను.

సముద్రములో పడిపోవుట:— సింహళమునందలి గోతులో గడచినసోమవారమునాడు నైనుట్ డిసిల్ వాఅనువాడు గృహ కల్లోలముల వల్ల సముద్రమునందుపడి ప్రాణత్యాగము గావించుకొనవలెనని ప్రయత్నించి, సముద్రమునందు బలవంతముగ పడెను. కాని కెరటములచేబద్ధునకు నొట్టివేయబడెను. ఒడ్డుకు వచ్చినవెనుక తిరిగి నీటిలో పడుటకు ప్రయత్నించు చుండగ శానిటరీ బోర్డు ఇక్ స్పెక్టరువానిని ఆపరిక్షించెను. నైనుట్ డిసిల్ వాపై కేసుచేయబడెను. విచారణ కాలమందు వానితోబుట్టువ వానికి మూర్ఛమున్నదని చెప్పినది. స్నానము చేయుట కచటికి పోతినని ఆతడు చెప్పెను. వైద్యపరీక్ష నిమిత్తముకని పంపిరి.

బందరు మోమురూలు లీగు

ఆక్షేపక సభ

(ఒక తంపివాక్త)

మొన్నను (4-7-17) బందరు నగరమున ప్రత్యేకసభ గావించి ఇటుల తీర్మానించి ఈ తీర్మానమును పితాపురము రాజాగారికి పంపుటకు గూడ తీర్మానించిరి.

తీర్మానము.

పితాపురము రాజాగారును మరికొందరు భూస్వాములును పంపిన నివేదికమున కడపటివాక్యమునగల వక్రోక్తుల నీసభవా రాగ్రహభరితులై అధిక్షేపించుచున్నారు. హామీయూరు విధానము శాసనబద్ధము కాదు అను వక్రవాక్యమును వ్రాసి సంతకములుచేసినవారు లీగువారనుసరించి విధానములెట్లు కాసన బద్ధములుగా వోచూపుటకు బాధ్యులై యున్నారు. వారి మతము ననుసరించి ఎట్టి విధానము శాస్త్రబద్ధమగునో వారు చూపవలెను. అట్లు వారు చూపజాలకపోయినచో వారు ఆకారణమును భీరత్వనూరకము నగు వక్రోక్తిని బహిరంగముగ సంపూర్ణముగ నుపసంహరించుకొనవలెనని ఈసభవారు సంతకములు వ్రాసిన వారి నడుగుచున్నారు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారి సంచారములు:— ఈనెల 18 వ తేదీని సంయుక్త రాష్ట్రముల లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారు నయినిటాల్ నుండి బయలుదేరి రూర్కికి 14వ తేదీని చేరుదురు. రాంపురమునకు 15వ తేదీని బోయిఅచ్చటనుండి బయలుదేరి లక్నో నగరమునకు వెళ్లి 16, 17, 18 తేదీలను ఆచటనుందురు. 19వ తేదీని కాశీనగరము నకుబోయి అచ్చటనుండి బయలుదేరి అలహాబాదునందు 22 తేదీని ఆగ్రాలో 23, 24 తేదీలను గడపి 24 వ తేదీని నయినిటాల్ ను చేరుదురు.

ఆయుర్వేద వైద్యము

(౧)

ప్రాచీన రాజుల దానశాసనములు

పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు

శ్రీవీరవోళ ఆశురాలయశాసనము

దక్షిణభారతమున బ్రకృతము నామ లభ్యములై ప్రసిద్ధములగునందు నాయుర్వేద వైద్యసంబంధ శాసనములలో చెంగలట్లు జిల్లా మధురాంతకము తాలూకాలోఁ జేరిన తిరుచుకూడలో గ్రామమున శ్రీవీరవోళ సహారాజుచే నెలకొల్పఁబడిన శాసనము మొదటిదియై యున్నది. ఈ శాసనము చోళ దేశాధిపతియగు రాజకేశరి పీఠరాజ్యోదేవు అను ప్రభువుచే దనకుఁ బట్టాభిషేకమయిన యైదువత్సరములకుఁ బిమ్మట (1067) క్రైస్తవశకవత్సరమున తాఁజేసిన ధర్మనిబంధనలు శాస్త్రముగ జరుగుటకై యేర్పరపఁబడినది. ఇయ్యది వైద్యశాస్త్రమున గ్రామమునంగల శ్రీవేంకటేశ్వరదేవాలయము గర్భగుహయొక్క గోడలలోనుండు రాతిబండలపై వ్రాయఁబడినది. ఈ శాసనమున శ్రీవేంకటేశ్వరులకు సత్కృత్యవాది వైంకట్యములకును వేదశాస్త్రములబోధించు నొక పాఠశాలకును పాఠములఁజెప్ప నుపాధ్యాయులకును పోషణార్థము దగు నిబంధనము లేర్పరపఁబడి తదనుబంధముగ నచటఁ జదువు విద్యార్థుల యాగోగ్యసంక్షేమమునకై యుత్తమగు నొక యాతురాలయముగూడ జరుపుచుండవలెనని వ్రాయఁబడినది. అట్టి యాతురాలయముఁ గూర్చి వైశాసమున నియమించిన పద్ధతుల నిట సంగ్రహముగఁ జూపెదను.

ఈ యాతురాలయము 'శ్రీవీరవోళాశురాలయము' అను పేర బ్రసిద్ధము కావలయును. ఇందుఁ బదునైదుగురు గోగులు నివసించుచుండుటకుఁ గావలసిన వసతి కల్పించునగును. ఇందు నొక కాయచికిత్సకును, మొక శల్యచికిత్సకును, నిద్దరు పరిచారకపురుషులును, నిద్దరు పరిచారకస్త్రీలును, నొక సేవకపురుషుడును, నొక ద్వారపాలకుడును నుండవలయును." అని ప్రాసి వైద్యశాస్త్రమున జీయదగిన వేతనములు, వారు చేయవలసిన కృత్యములు మొదలగు నిబంధనలఁ జెలుపు పట్టికయు నిట్లు వ్రాయఁబడియున్నది.

కాయచికిత్సకుడు.

పరంపరాగతమైన వైద్యబాధ్యతగలవాఁడును ఆలపాక నివాసియు సవర్ణగోత్రోద్భవుడు నైన "కోదండరామాశ్వత్థామధట్టర్" అను వారు కాయచికిత్సకుడుగ నియమింపఁబడినాఁడు. పీఠికఁ బ్రతిదినంబును మూడు కురియేలవడ్లును ఎనిమిదికాసుల రొక్కఁబును వేతనంబుగ నియమింపఁబడినది.

శల్యచికిత్సకుడు.

శ్రీనివాసుడేయ ముదాహరించకయే నచనమున "శల్యక్రమైష్ట్యవాన్" అని వ్రాసియున్నది. వీనికి దినమున నొక కురియేలవడ్లు మాత్రము వేతనము నియమింపఁబడినది.

పరిచారకులు.

మందులకుఁ గావలసిన మూలముల మొదలగు ద్రవ్యములు దెచ్చుటకును వైద్యులకుఁ జక్కయై తేయుటకుఁ గావలసిన కట్టెయిచ్చునగు వానిని దెచ్చుటకును మందులఁ జేయుటకును గర్భగులగు పరిచారకు లిరువురుండవలెను. వీరికి ప్రత్యేకము దిన మొకటికి నొకకురియేలవడ్లును నొకకాసు రొక్కఁబును వేతనము.

ప్రత్యేక పరిచారకుడు.

గోగులకు సామాన్యోపచారములఁ జేయుటకు బ్రత్యేకముగ నొకపరిచారకుడు నియమింపఁబడినాఁడు. వీనికి నొకనాటి పరిమితమగు ధాన్యము వేతనము.

స్త్రీపరిచారికలు

వీరు గోగులకు నియమిత కాలమున మందులనిచ్చి పక్ష్యముల యాధోవిక్రమముగఁ జూచుచు నాహారములనిచ్చి తత్కాలలోచితములగు నుపచారముల నొనర్చుచుండవలయును. వీరికిరువురుకుఁ జేరి ప్రతిదినంబును నాల్గునాడల వడ్లును నొక కాసు రొక్కఁబును నియమింపఁబడినది.

చాకలి, దుమ్మరి.

గోగులబట్టల నుతుటకుఁ జాకలియొకఁడును ఆశురాలయమున కాశక్యములగు కుండల నిచ్చుచుండుటకై యొక కుమ్మరివాఁడును నియమింపఁబడిరి.

ద్వారపాలకుడు.

వాకిటకావలఁబోయెడి కలఁదూ, వీనికిఁ బ్రతిదినము నాల్గునాడల వడ్లును నొక కాసు రొక్కఁబును నియమింపఁబడినది.

(మఱియు గోగుల యుపయోగమునకై యేడుచాపలు నుర్రాతులయందు వీపము పెలిగించుచుండుటకై వత్సరమునకు నలువదియైదు (45) నాడల పరిమితమగు వైద్యమును నిర్ణయింపఁబడినది.

మఱియు నీయాతురాలయమునఁ జికిత్సకై సిద్ధపరచి యుంచఁబడిన బ్రాహ్మరసాయనము, వాతాహారితక్కి, దశమూల హారితక్కి, ఉత్తమ కణ్ణాదివైద్యము, బలాకోరండకాది వైద్యము, లఘునాద్యరండ వైద్యము, బిల్వాదిఘృతము, మంజూరవటిక, ద్రవవర్తి, నునేత్రావర్తి, కల్యాణకలనణము మున్నగు నిరువదియొక్క యాషఢముల పట్టికయు వానిపరిమితి భేదంబులును నీశాసనమున వ్రాయఁబడియున్నవి. ఇందలి విషయముల నెల్ల విశేషముగ వివరింప నవకాశము చాలదు. కావున నింతట విరమించెదను.

ఈ శాసనము చెన్నపురి రాజకీయ ప్రాచీనవస్తు పరిశోధక సహాయశాఖాధికారియగు నామ్రయమిత్రులును నగు రావుసాహెబ్ హెచ్. కృష్ణశాస్త్రిలు. బి.పి. గారిచే, జి.జి. నెంబర్ 599 29 ఆగష్టు 1916-దినమున ప్రచురించిన "గవర్నమెంటు హోమ్ డిపార్టుమెంట్ నిషేధిక" యందు నవిస్తరముగ నిషేధింపఁబడియున్నది. అట్టి శాసనమునందలి యాయుర్వేదము విషయములగుగూర్చి విమర్శించుటకై నాకొనగిరి. నాచే విమర్శింపఁబడిన వివరము రాఁగల రాజకీయనిషేధికయందు ముద్రింపఁబడును.

మలకాపుర శాసనము.

గుంటూరుమండలమునందలి గుంటూరు తాలూకాలోఁ జేరిన పుంగళిగిరికి నామ్రయమిత్రులయందల మలకాపుర మను గ్రామమున నొకతాలూకాసము గలదు. ఇయ్యది పదునొకండువత్సర కాలమునకు మధ్యకాలమున కాకతీయచంకభాదగు గణపతిదేవుని కాలమునఁ జేయఁబడిన దానధర్మముల నిర్ణయమును దెలుపుటకై యేర్పరపఁబడినది. ఈ శాసనమునందు ఆ గ్రామమునఁ బ్రతివారికిని విద్యార్థులకును విద్యాలయములకును పోషణముకొఱచు ప్రత్యేకముగ నియమించిన భూముల వివరము వ్రాయఁబడియున్నది. మఱియును "ప్రమాత్యాగోగ్యకాలాభ్యాసం" "పశ్చిమ్యాభ్యాస కృత్యోద్వేద్యం" "ప్రత్యేకంపుష్టికావ్యయమ్" ఇవియున్న గు నాకములచేత ప్రమాత్యాగోగ్యకాలములను బోషించుటకును వైద్యుని పోషణమునకును ప్రత్యేకముగ రెండేసిపుట్ల (రెండుపుట్ల విత్తనములు చల్లి మైరు చేయఁదగినంత విస్తీర్ణముగల- 40 యెకరముల భూమి నిచ్చునట్లును చెప్పబడినది. ఇయ్యది అస్మత్ప్రియ మిత్రులును నాంధ్రసాహిత్య పరిషత్సభాపతియు నగు శ్రీజయంతి రామయ్య పంతులు బి. పి. బి. యల్. వారిచే నాకు లభించినది. ఇయ్యది ప్రకృతము దొరతనమువారి ప్రాచీన వస్తు పరిశోధక శాఖాలయమున (Epigraphy Office) శ్రీకృష్ణ శాస్త్రిగారిచే విమర్శింపబడుచున్నది. వీరికాలమును గూర్చి యంకకు వివరము జరుగుచున్నది.

నందలూరు శాసనము.

ఈ పేరుగల శాసనము కడప జిల్లాలో నందలూరు గ్రామమునంగల సామ్యనాథస్వామి దేవాలయమున ప్రాకారపు రాళ్లమీదఁ చెక్కఁబడి యున్నది. ఇచ్చోలు గ్రామవాసులగు వెలమలు సాంగ్రామిక వ్యాపకలలోఁ జేరిన సహూహి జ్వలమున ప్రారబ్యాధిచే భీతులై వెనుంగంజూరును గ్రామమున గుడియలు వేసికొని యుండినది యీ శాసనముచేఁ జెలియుచున్నది. ఇయ్యది చోళ రాజులలో నొకఁగు కులోత్తుంగ చోళునికాలమున (1191 వ క్రైస్తవ శకవత్సరమున) వేర్పరపఁబడినది. వీని వివరములయొ దొరతనమువారి 1908 వత్సరపు ప్రాచీన వస్తు పరిశోధక శాఖవారి నిషేధికయందు 84-85 పేజీలలో గాననగును. వీనినుండి వేరు జ్వలము చిరకాలము నుండి యీదేశమున కలదనియు దానిబాధకై యాగోగ్యక్షణమునగరమయియు "హితంజనపదానాంబ శివానా ముపసేవనమ్" అను చరకోక్తి ప్రకారము ఆగోగ్యక్షణమునకై యట్టి ప్రదేశములు నవల యాగోగ్యప్రదేశముల నుండి నియమించెలియుచున్నది.

అత్తులపూడి శాసనము.

గోదావరిజిల్లాలోఁ జేరిన రాజయహేంద్రవరమునకు సమీపముననుండు కోగుకొండకు రాజుగా నుండిన శ్రీరాజాముత్తడినాయకులువారు 1290 వ శాకాబాహుళశకమునకు నరియగు 1268 వత్సరవార్షియైన తమ యాస్థానమున నివ్వవైద్యుడగు, సర్వత్రసహాయకుడు, కాళనాథస్థ వంశజుడగు నగు వైద్యునకును అక్కలపూడి యను గ్రామమును దాన మొనగిరినట్లు ఒకకాండకు కలదు. ఈ శాసనము ప్రకృతము దొరతనమువారిచే "విక్రమా" గా ఇండికా" యందు ముద్రింపఁబడుచున్నది.

కలవచేరు శాసనము.

1945 శతాబ్దమునకు సరియైన 1423 క్రైస్తవ శకవత్సరమున కాళనాథ భట్టపుత్రుడగు పరహితాచార్యులను వైద్యునకు గోదావరిజిల్లాయందలి యన్నవర మను నామాంతరముగల కలవచేరు గ్రామమును దత్తముచేసి లిఖించిన తామ్రశాసన మొకటికలదు. ఈ వైద్యునకును వైద్యక్కలపూడి శాసనమునం జెప్పిన పరహితాచార్యులకు మూడవతరమువాడని తెలియుచున్నది. ఈ వంశమునకుఁ జేరిన మూలపురుషులలో నొకఁడు ఒకానొక సమయమున సర్పమొకటి దాని రెండుదవడలసండునను నెముకగ్రుచ్చుకొని బాధపడుచుండుటం జూచి యాయెముక నూడఁదెలికి పుండునమాన్చి యీ సర్పమునకు హితముచేసెను. దానంజేసి నాటనుండియు వానికి పరహితాచార్యుడను నన్ననామము గలిగినదియు, నా సర్పముచే నభయ మొంది చికిత్స చేయుచుండుటవలన సర్పచికిత్స యాచంశమున నానాటినుండియు వాడుకలో నుండెననియు మున్నగు విషయములు వై శాసనముచేఁ జెలియుచున్నవి. మఱియు వై రెండుశాసనములయందు గనపరపఁబడిన పరహిత పరంపరాగత వైద్యులు సర్వతంత్రస్వతంత్రు లనియు వైద్యవిద్యానిపుణు లనియు సర్పచికిత్సకులనియును వై శాసనమున బోధించి యున్నది. ఈ పరంపరలోఁ జేరిన యాంధ్రదేశ వైద్యభాషలును వైద్యవాజ్యయమును రచించినదియు లేనిదియు నీశాసనముచే నేమియుఁ జెలియుటలేదు. ఈ శాసనవివరములయొ శ్రీ జయంతి రామయ్యపంతులుగారిచే నాంధ్రసాహిత్య పరిషత్సభాపతియందు వివరింపబడినది. వీనివలన నాంధ్రదేశమున విద్య వైద్యులు నెక్కండ్రుకలరనియు, విషచికిత్సకులును సర్పచికిత్సకులు నాకాలమున నుండినదియుఁ జెలియుచున్నది.

వై శాసనములకన్న బిరుదీయించుటచే నన్నవీయలగు రాజులు చిరకాలమునుండియు నాతురాలయములను ప్రమాతి శాలావైద్యశాలలను నియమించి వాని నిర్వహింపఁదగు వైద్యుల నియోజించి యయ్యది శాస్త్రముగఁ జెడుటకై తగిన మూలధనమును గ్రామాదులను స్థిరముగ వేర్పరచి యాయుర్వేదమును నానాట వృద్ధి నొందించుచు జరుల కాగోగ్యపరిక్షణ మొనరించుచుండిన సుఖముగఁ జెలియుచున్నది.

పూర్వకాలమున మన ప్రాచీనబట్టి ధర్మముల నేకము లొనరించుచు న్నారు. వాని నాయా ప్రాంతముల నుండు జ్ఞానవంతులు మిక్కిలి క్రద్ధతో వెదకుచు కనిపెట్టి ప్రచురపరపలయును. దొరతనమువారిచే నేర్పాటు చేయఁబడిన ప్రాచీన వస్త్రవస్త్రేషణ పరిశోధక శాఖవారికి దోడ్పడినచో వారు మిక్కిలి యుత్సాహముతో బరిశీలించెదరు. వీరి సాహాయ్యమున మన ప్రాచీన వైద్యవిద్యావైభవము వెల్లడి కాఁగలదు. అందలి విషయము లిక్కలపువారికి మార్గదాయకములును గాఁగలవు.

1-7-17 తేది కరవది గ్రామములో కివాలయమునందు రామలింగేశ్వర పుష్పకభాండాగార మనుపేర నొక పుస్తక భాండాగారము స్థాపింపఁబడినది. వీనికి పేరుపాటి చిదంబర శాస్త్రిగారు అధ్యక్షులుగను తిమ్మరంగ వేంకటసుబ్బారావుగారు కార్యదర్శిగను నియమింపబడిరి. కొందరు విద్యాభిమానులు కొన్ని గ్రంథము లొసంగిరి.

తైవమహాసభ

సంస్కృతభాష వేక హూణవిద్య నభ్యసించు నట్టి గాని వేదాభ్యయనము చేయునట్టి గాని వైవ బ్రాహ్మణ బీదబాలురు పై సభవలన ద్రవ్యసహాయమును పొందగోరునెడల జూలై 15 వ తేది లోపలను కార్యదర్శులలో నొకరికిగాని కోశాధిపతికిగాని దరఖాస్తులను పంపుకొన వలయును.

కొంపల్లి కోటిలింగము

కా. నాగేశ్వరరావు

కార్యదర్శులు

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కొపులు - ఫిలములు - జేరాళు - బ్యూటీఫిక్ డూబు - బొమ్మలకాపులు - గాంధీ పుస్తకములు విక్రయించుచు. క్యాటలాగు కావలెనా? (152) బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐదో శతాబ్దాంతగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, క్రైస్తవ, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాఖ్యానములను, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములను మహాజనుల పటములను ఇతిరములైన చిత్రపటములను గలిగి మంచికాతములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితపుల కలపునం జేసి కాకులసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:
 పింగళసంవత్సర సంవత్సర చందాదారులకు రూ 2-0-0
 ఆధ్యాత్మిక సంవత్సర " " 0-8-0
 " " " " 0-12-0
 ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, లేదా దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

పామర తైలము. పండ్లపాచి. మోహినీ తైలము.
 డబ్బీ 1-కి 0-4-0 డబ్బీ 1-కి 0-2-0 సీసా 1-కి 0-12-0.
 అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

విశేష భాషాని ప్రకటన

ఇది తెలుగులోని అపూర్వము విరచితము.
 రూ 0-4-0 పోస్ట్ జి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాసిబడినది. రూ 0-4-0 పోస్ట్ జి ప్రత్యేకము.
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అపరిమిత రక్తములన జనించుకాడ్యములకు కీరీటువలన మందు. ముత్యము, మచ్చలను గొడవలను పుండ్లను, ప్రాంతాంతములను అన్ని విధములను గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

జనాపధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యపద్ధిని అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరీటువలన పాదరగదోషములను, ములబద్ధమును కారణబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరానోగ్యమును గలగ జేయును. 16 శోభనర కుండుటకు 4 కొప్పల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తిటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యన నాటకము సంఖ్యమరచారసంగ్రహమునకు మార్గ మిందు లా ముడిగది. అందరు జదివి తీరవలయును.
 రూ 0-4-0 పోస్ట్ జి చేటు.
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

క్రికేటులైన్ గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

శాకభక్షణము

భరణిభండవాసుల మగు మన మార్కటులుల పంకజాము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయును.
 219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకర్నూరు పోస్టాఫీసు 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

రూ.ల.		రూ.ల.		రూ.ల.	
దంతదూర్ణము పండ్లతోముటకు ...	0-2	తామర తైలము; తామర, తీటకు ...	0-4	మోహినీ తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ...	0-12
శీర్షరసాయనము మాత్రలు అశీర్షమునకు ...	1-4	కుప్పకు తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0-4	రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ...	0-8
దంతశుభ్రహరి పండ్లపోటుకు ...	0-8	సురతిద్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి ...	1-0
వజ్రగుళికలు ధారుపుష్టికి ...	1-0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు ...	1-4	కస్తూరిమాత్రలు వెద్దవి, మందిని 50-కి ...	0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ...	0-12	కఫహరిదూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బసములకుడబ్బీ 1-కి ...	0-8	సుఖభోగి మాత్రలు ...	1-0
మూలశంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0-12	నాయువుపోట్లకు మందు ...	1-0	సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ...	1-0
లేమందు లేమకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-8	సుందరితైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8	విశేషములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0-4	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు ...	0-6	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
కలరామాత్రలు వాంతిభేదలకు ...	0-6	కన్యశూలహరి చెవిపోటుకు ...	0-6	శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పులకు ...	0-12
గజ్జిక తైలము గజ్జిచీడలకు డబ్బీ 1-కి ...	0-8	జులాలి మాత్రలు ములబద్ధమునకు ...	0-8	కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1-కి ...	0-8
చామకర్పూరము సీసా 1-కి ...	0-6	బంతువాతహరి ఎముడికలకు ...	0-8	శగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0
కేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4	కుసుమరి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ...	1-0	తాంబూలమాత్రలు, కుసుమగానుండు 50-కి ...	0-8

పోస్టు ఖర్చులు వేటు.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు అండు బొంబాయి.